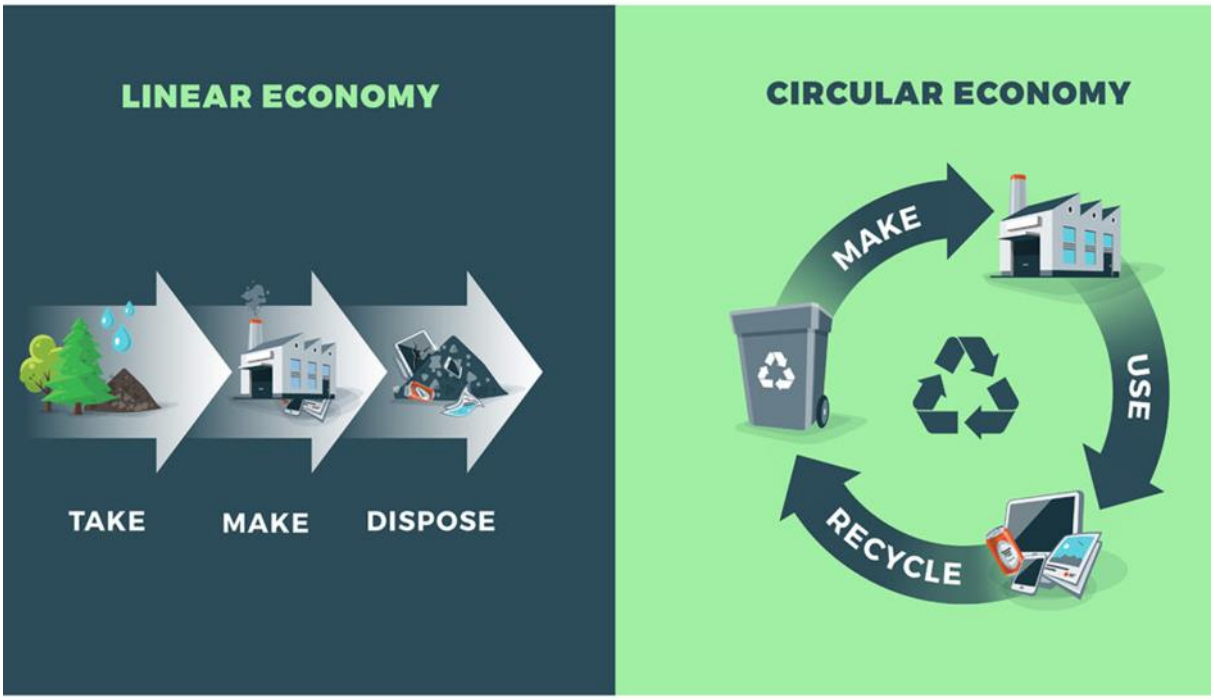

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ

ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2028 ГОДИНА

Съдържание

1. ВЪВЕДЕНИЕ 5

ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА 7

ЦЕЛИ 8

РЕЗУЛТАТИ 9

ПРИНЦИПИ И ДЕЙСТВАЩО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО 9

ЙЕРАРХИЯ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ 17

ГЕОГРАФСКИ, ДЕМОГРАФСКИ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ В КОНТЕКСТА НА ПУО 18

Местоположение и свързаност с други територии 18

Климат 20

Водни ресурси 21

Земни и почвени ресурси 21

Биоразнообразие и горски ресурси 21

Състояние на местната икономика 23

Демографска характеристика 26

Управление на отпадъците 28

2. ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА СОЗОПОЛ И ПРОГНОЗИ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ 29

Изводи от анализа на действащите нормативни и програмни документи на Община Созопол в контекста на правата и задълженията на общините в областта на управление на отпадъците. 29

Изводи от анализа на отпадъците и прогнозите за отпадъците. 30

Изводи от анализа на инфраструктурата за управление на отпадъците. 31

Изводи от анализа на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъци и осъществени мерки за тяхното възстановяване. 32

Изводи от анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците и осъществяването на управленските и контролните функции. 33

Изводи от анализа на организационните схеми и форми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите. 33

Изводи от анализа на информирането на обществеността по въпросите на управлението на отпадъците. 35

Изводи от анализа на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци. 35

3. SWOT АНАЛИЗ 36

4. ЦЕЛИ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2021-2028 Г. 38

5.1.Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци 40

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ 48

5.2. Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло 50

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ..... 53

5.3.Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите и изискванията за битовите биоразградими отпадъци и за 56

биоотпадъците..... 56

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ 59

5.4. Подпрограма за изпълнение на изискванията за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради..... 61

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ..... 65

5.5.Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци 66

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ..... 67

5.6. Подпрограма за информационно осигуряване на общинската администрация и подобряване на административния капацитет 68

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ..... 70

5.7. Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците..... 71

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ..... 73

6. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ, РЕГИОНАЛНИ И НАЦИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ..... 75

7.СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ 2021-2028 Г. 76

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 АНАЛИЗИ НА НАСТОЯЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА СОЗОПОЛ 77

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.1 **АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ДЕЙСТВАЩОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ** 77

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.2 **АНАЛИЗ НА ОТПАДЪЦИТЕ** 90

1. Анализ на битовите отпадъци 90

2. Разделно събиране на отпадъци от опаковки..... 94

3. Производствени неопасни отпадъци 94

4. Биоразградими и био отпадъци...... 95

5. Анализ на управлението на строителните отпадъци (СО)..... 96

6. Анализ на управлението на опасните отпадъци..... 99

Разделно събиране на Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) 100

Разделно събиране на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) .. 100

Разделното събиране на излезли от употреба гуми 100

Разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори 101

Разделно събиране на отпадъци от отработени масла и отпадъчни нефтопродукти 102

7. Обезвреждане на отпадъците. 102

8. Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъците 103

9. Информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване. 108

СХЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 108

Принципът „Замърсителят плаща” 108

Принципът „Разширена отговорност на производителя“ (РОП) 110

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.3 **АНАЛИЗ НА ФИНАНСИРАНЕТО, ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ИНСТРУМЕНТИ И СТИМУЛИ В СЕКТОРА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ** 113

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.4 **АНАЛИЗ НА ИНФОРМИРАНЕТО НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ** 117

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.5 **АНАЛИЗ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯТ КАПАЦИТЕТ** 122

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 ПРОГНОЗИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ 126

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската програма за управление на отпадъците е един от най-важните инструменти за прилагане на законодателството за отпадъците на местно ниво. Тя се разработва в съответствие с нормативните изисквания на чл. 52 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), във връзка с чл.15, ал.1, т.3, чл.57 и чл.59 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Програмата за управление на отпадъците е секторна програма и е неразделна част от Общинската програма за опазване на околната среда на община Созопол.

Програмата за управление на отпадъците на територията на община Созопол 2021 - 2028 г. е разработена за период, който съвпада с действието на Националния план за управление на отпадъците (НПУО 2021-2028 г.) и при необходимост ще бъде актуализирана при неговото окончателно одобрение, при промяна във фактическите или нормативни условия.

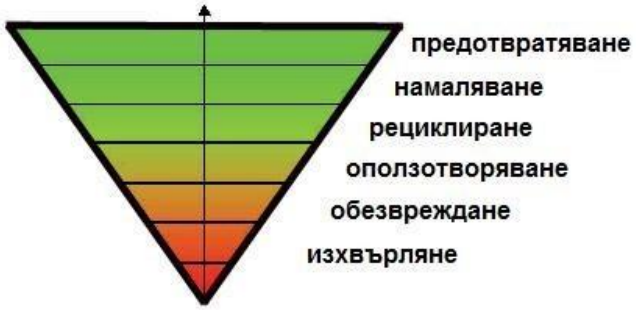
Националният план е съобразен с изискванията на Директива 2008/98/ЕО за отпадъците, като са отчетени общите принципи за опазване на околната среда като предпазни мерки и устойчивост, техническа осъществимост и икономическа приложимост, опазване на ресурсите, както и въздействие върху човешкото здраве, икономиката и обществото. Срокът на програмата съвпада с периода на програмиране и ползване на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2021-2027 г.

Приоритет „Отпадъци“ на Оперативна програма „Околна среда” за периода 2021-2027 г. е насочен към специфична цел „Насърчаване на прехода към кръгова икономика“ и ще се финансират мерки, чрез които отпадъците ще се подготвят за повторна употреба и поправка, ще се рециклират или генерирането им ще бъде предотвратено, както и дейности, свързани с осведомеността на населението и промяна в нагласите му.

Програмата за управление на отпадъците отразява актуалното състояние и планира мерките и дейностите с отпадъците на територията на община Созопол, в съответствие с действащите нормативни изисквания. Разработването ѝ се базира на наличните данни, резултатите от проведени проучвания на системите за управление на отпадъците в общината, както и на анализ на възможностите за финансиране на планираните дейности. Въз основа на събраните данни са направени експертни предложения и прогнози за развитие на инфраструктурата, системите и практиките за управление на отпадъците в общината.

Ключов елемент на програмата е спазването на йерархията за третиране на отпадъците:

- Предотвратяване образуването на отпадъци;
- Рециклиране, повторна употреба или извличане на вторични суровини и енергия;
- Екологосъобразно обезвреждане чрез депониране или изгаряне на тези отпадъци, за които е невъзможно да бъдат предотвратени и/или оползотворени.

Политиката за управление на отпадъците

Настоящата Програма е насочена към подобряване на организацията за управление и намаляване количеството на образуваните отпадъци в община Созопол и създава необходимите предпоставки за успешна реализация на планираните мерки и дейности.

От изпълнението на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

1. Намаляване на вредното въздействие на отпадъците, чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
2. Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда;
3. Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;
4. Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

При разработването на Програмата са отразени промените в нормативната уредба и фактическите условия, породени от стремежа на Общинска администрация - Созопол за постигане на устойчиво управление на отпадъците.

ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на Общините и компетенции на Кмета, съгласно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците (ЗУО), Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и техните подзаконовите нормативни актове. Обхватът и съдържанието на Програмата са в съответствие и с Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците утвърдени със Заповед № РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите.

В обхвата на настоящата Програма попадат дейностите, свързани с формираните на територията на община Созопол отпадъци, изведени и приоритезирани на база идентифицираните проблеми, които общинското ръководство трябва да реши, за да се постигне екологосъобразното им управление.

Програмата разглежда процесите от образуването на отпадъците до тяхното крайно обезвреждане, а именно:

1.1.1 видът на отпадъците и тяхното образуване;

1.1.2 количества и характеристика на отпадъците;

1.1.3 начин на събирането и използвани съдове;

1.1.4 транспортиране и използвана техника;

1.1.5 рециклиране и оползотворяване;

1.1.6 обезвреждане на отпадъците.

В рамките на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Созопол е изготвен анализ на съществуващото състояние по отношение дейностите, свързани с отпадъците, на база който са идентифицирани проблемите и са формулирани целите за периода 2021-2028 г. Разработен е План за действие, в който са посочени необходимите мерки в близка и в средносрочна перспектива, отговорните институции и необходимите финансови средства за обезпечаване на планираните дейности.

Програмата е отворен документ, който може да бъде допълван и актуализиран при:

- промяна на нормативната уредба;
- промяна на фактическата обстановка;
- по препоръка на компетентните органи;
- при конкретизация на инвестиционните проекти.

Програмата има за цел да осигури на община Созопол инструмент за планиране на необходимите ресурси, мерки и дейности за предоставяне на качествени услуги по

управление на отпадъците на жителите на общината и да подобри управлението на отпадъците в съответствие с общоевропейската йерархия за отпадъците.

Очаква се изпълнението на Програмата да окаже съществен принос за ефективно използване на ресурсите и намаляване на вредните въздействия на отпадъците върху околната среда. Реализирането на заложените с програмата мерки и дейности има за резултат предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве и намаляване на използването на първични природни ресурси.

ЦЕЛИ

Основната цел на Програмата е да допринесе за устойчивото развитие на община Созопол чрез определяне на необходимите мерки за изграждане и реализиране на интегрирана система за управление на отпадъците в общината, като елемент на регионалната система за управление на отпадъците в регион Созопол, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, подобряване ефективността на използване на отпадъците като ресурс, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците.

Цели, заложени в Програмата за управление на отпадъците на община Созопол за периода 2021-2028 г.

Стратегическите цели на Програмата са:

- Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
- Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци;
- Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;
- Стратегическа цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане на йерархията на управление на отпадъците. За постигането на стратегическите цели са разработени подпрограми с мерки, съдържащи План за действие, в който са посочени основните дейности, отговорните институции и възможните източници за финансиране за осигуряване изпълнението на Програмата за периода 2021-2028г. и индикатори за оценка степента на изпълнение на заложените мерки в подпрограмите. Програмата е отворен документ, изпълнението на който се

отчита ежегодно и подлежи на актуализация при промяна на фактическите и/или нормативни условия в процеса на нейната реализация.

РЕЗУЛТАТИ

С оглед прилагане на необходимите мерки по управление на отпадъците на регионално ниво и настъпилите промени в националното законодателство, настоящата Програма е насочена към постигане на следните резултати:

- Реализиране на мерки за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци;
- Подобряване на организацията по разделяне, временно съхраняване, събиране и транспортиране на отпадъците;
- Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и постигане на заложените в законодателството цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци (отпадъци от хартия, картон, метали, пластмаса и стъкло; биоразградими в т.ч. биоотпадъци) и строителни отпадъци;
- Прилагане на екологосъобразно третиране на отпадъците – изграждане и експлоатация на регионални съоръжения за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;
- Подобряване на правната регулация на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта;
- Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците;
- Укрепване на административния капацитет на администрацията, отговорна за управлението на отпадъците в общината;
- Увеличаване на инвестициите и прилагане на принципите "Замърсителят плаща" и "Разширена отговорност на производителя" при интегрираното управление на отпадъците;
- Развитие на устойчиви системи за управление на специфични потоци отпадъци;
- Повишаване участието на обществеността при управление на дейностите по отпадъците в общината.

ПРИНЦИПИ И ДЕЙСТВАЩО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Програмата за управление на отпадъците на община Созопол 2021 – 2028 г. се основава на следните основни принципи:

- **„Предотвратяване“** - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно;
- **„Разширена отговорност на производителя”** и **„Замърсителят плаща”** – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.
- **„Превантивност“** – проблемите с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап за предотвратяване на замърсяването;
- **„Близост“ и „самодостатъчност**“ – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване;
- **„Участие на обществеността“** – заинтересованите страни, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и имат достъп до тях след одобрението им;
- **„Интегрирано управление на отпадъците“** - комплекс от законодателна, институционална и технологична дейност, целяща предотвратяване образуването на отпадъци или тяхното редуциране чрез рационално оползотворяване изразяващо се в повторната им употреба и увеличаването на рециклирането им;
- **„Най-добри налични техники, неизискващи прекомерни разходи“** - консултативен процес за вземане на решения, в който се отчитат относителните преимущества на различните възможности за управление на отпадъците, имащи отношение към опазването на околната среда, на приемлива цена;
- **„Устойчиво развитие“ -** използване на природите ресурси по начин, който не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения.

При определянето и приоритизирането на мерките, заложени в Програмата, се спазват основните принципи за управление на отпадъците, залегнали в общата европейска и национална политика в тази област, както и основните принципи, на които се основава публикуваният и получил екологична оценка № 1-1/15.03. 2021 г. проект на Националния план за управление на отпадъците за периода 2021-2028 г.:

- ***„Предотвратяване”*** - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.

- ***“Разширена отговорност на производителя” и “замърсителят плаща”*** **–** лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.
- ***“Превантивност”*** – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.
- **“*Близост”* и *“самодостатъчност”*** – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.
- ***„Участие на обществеността“*** – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост, имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

НПУО е част от цялостната национална система за планиране. При разработване на плана са взети предвид основните постановки за развитието на България с хоризонт към 2030: Национална програма за развитие (НПР 2030), Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018-2024), Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020-2030), Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г. и др.

Мерките в настоящата програма ще се изпълняват в съответствие с Националния план за управление на отпадъците за периода 2021-2028 г. и Стратегия и план за действие за преход към кръговата икономика на Република България за периода 2021 – 2027 г.

Мерките в настоящата програма са в съответствие с изискванията на действащото законодателство и изпълнението им следва да се съобрази със следните нормативни актове:

1. Закон за управление на отпадъците;
2. Закон за опазване на околната среда;
3. Закон за устройство на територията;
4. Закон за местните данъци и такси;
5. Закон за ратификация на Базелската Конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане;
6. Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. (изм. и доп. ДВ. бр.30 от 31 Март 2020 г.) за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците,

както и реда за водене на публични регистри. Наредбата определя изискванията за предоставяне на информация на НСИ и ИАОС относно отпадъците и съоръженията и инсталациите за отпадъци, вкл. информация от общините.;

7. Наредба № 2 от 23.07.2014 г. (изм. ДВ. бр.46 от 1 Юни 2018 г.) за класификацията на отпадъците. Наредбата въвежда европейската класификация на отпадъците, задължителна за прилагане и от общините.

8. Наредба № 4 от 5.04.2013 г. (изм. и доп. ДВ. бр.82 от 5 Октомври 2018 г.) за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци;

9. Наредба № 6 Обн. ДВ. бр.80 от 13 Септември 2013 г. (изм. и доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017 г.) за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

10. Наредба №7 от 24.08.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;

11. Наредба №7 от 19.12.2013 год., посл. изм. и доп., ДВ бр. 7 от 20.01.2017 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци;

12. Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци, Приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г., Обн. ДВ. бр.11 от 31 Януари 2017 г.

13. Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, Обн. ДВ.. бр.98 от 8 Декември 2017 г.;

14. Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки Обн. ДВ. бр.85 от 6 Ноември 2012г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;

15. Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци Обн. ДВ. бр.29 от 30 Март 1999 г.;

16. Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието Обн. ДВ. бр.63 от 12 Август 2016 г., изм. ДВ. бр.55 от 7 Юли 2017 г.;

17. Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти - 08.01.2013 г.;

18. Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства, Обн. ДВ. бр.7 от 25 Януари 2013 г. (посл. изм. и доп. ДВ. бр.37 от 21 Април 2020 г.);

19. Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, Обн. ДВ. бр.100 от 19 Ноември 2013 г., изм. ДВ. бр.30 от 15 Април 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.47 от 5 Юни 2018 г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;

20. Наредба за батерии и акумулатори и за негодните за употреба батерии и акумулатори, Обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;

21. Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми, Обн. ДВ. бр.73 от 25 Септември 2012 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;

22. Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, Обн. ДВ. бр.57 от 2 Юли 2004 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019 г.;

23. Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, Обн. ДВ. бр.25 от 18 Март 2003 г., посл. изм. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019 г.;

24. НАРЕДБА за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони Приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г., обн., ДВ, бр. 73 от 11.09.2007 г., в сила от 11.09.2007г., посл. изм. и доп., бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 30.11.2012 г.

25. Н А Р Е Д Б А за опазване на обществения ред и сигурност на територията на Община Созопол /Приета с Решение №1254/ 30.11.2018 г. на Общински съвет Созопол; Изм. с Решение № 1362/22.02.2019 г./; Изм. с Решение № 1481/19.09.2019 г./*Изм. с Решение 264/17.12.2020 г.* Изм. с Решение №403/31.05.2021 г.

26. Наредба за определяне и администриране размера на местните такси и цени на права и услуги на територията на община Созопол (приета с решение № 344/27.04.2016 год., изм. и доп. с реш. № 718/21.12.2016 г., изм. и доп. с реш. № 792/22.02.2017 г., изм. с реш. № 1026/05.07.2017 год., изм. и доп. с реш. № 1335/28.03.2018г. на ОбС, изм. и доп. с решение № 1425/16.05.2018 г., изм. и доп. с решение № 1475/13.06.2018 г., изм. и доп. с решение № 1476/13.06.2018 г., изм. и доп. с решение № 1765/30.01.2019 г.); изм. и доп. с решение № 651//19.04.2022 г.);

27. **НАРЕДБА** за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Созопол(по чл. 62, ал. 10 на Закона за устройство на

територията - ЗУТ) /Приета с Решение №764 от протокол №35/24.11.2009г. на Общински съвет Созопол; Изменена с решение № 1396/ 22.04.2019г./

28. **НАРЕДБА за управление на отпадъците на територията на Община Созопол** Приета с Решение на Общински съвет - Созопол №294 /*Изм. с Решение №264/17.12.2020 г.* Протокол № 11/27.05.2016г./ *С решение №1964/18.11.2019 г. по адм. дело №1644/2019 г. Адм.съд-Бургас отменя чл.76 и чл.77 и отменя частично чл.42,чл.48 и чл.59 т.1,т.2, т.3,т.4 т.5/*

Законодателството на ЕС за управление на отпадъците включва три категории законодателни актове:

1. Рамково законодателство: Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци.

2. Законодателство относно операции и съоръжения по третиране на отпадъци: Директива за индустриални емисии 2010/75/ЕС /относно изгаряне на отпадъци и изисквания за комплексни разрешителни за определени инсталации за третиране на отпадъци/ и Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци.

Законодателство относно специфични потоци отпадъци и включва следните базови директиви: Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО; Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване; Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки; Директива (ЕС) 2019/904 Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда; Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба моторни превозни средства; Директива 2020/362/ЕС на Комисията от 17 декември 2019 г. за изменение на приложение II към Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно излезлите от употреба превозни средства; Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 г. за обезвреждането на полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили; Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието и Директива

78/176/ЕИО на Съвета от 20 февруари 1978 г. относно отпадъците от производство на титанов диоксид.

Рамкова директива за отпадъците (РДО) с посл. изм. (Директива (ЕС) 2018/851)

Отпадъците, според определението в член 3, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО са „всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи“. Те представляват огромна загуба на ресурси под формата както на материали, така и на енергия. Освен това управлението и обезвреждането на отпадъците може да окаже сериозно въздействие върху околната среда. Депата за отпадъци например заемат земни площи и могат да предизвикат замърсяване на въздуха, водата и почвата, докато изгарянето може да доведе до емисии на опасни замърсители на въздуха. Поради това целта на политиките на ЕС в областта на управлението на отпадъците е да се намали въздействието на отпадъците върху околната среда и здравето и да се повиши ефективността при използването на ресурсите в ЕС. Дългосрочната цел на тези политики е да се намали количеството отпадъци, а когато образуването им не може да бъде избегнато, да се насърчава тяхното използване като ресурси и да се постигнат по-високи равнища на рециклиране и безопасно обезвреждане на отпадъците.

Рамкова директива за отпадъците, освен посочената йерархията на отпадъците, въвежда и други ключови разпоредби за страните-членки, съответно за техните компетентни национални, регионални и местни власти, отговорни за съответните политики:

- да се постигне повторна употреба и рециклиране на минимум 50% от битовите и приравнените на битовите отпадъци
- да се постигне рециклиране и оползотворяване на най-малко 70% от отпадъците от строителство и от разрушаване на сгради
- да се разработят национални програми за предотвратяване на образуването на отпадъци
- да се въведе разделно събиране минимум за битовите отпадъци и подобни източници от хартия, метал, пластмаса и стъкло
- въвежда процедура за определяне на критерии за край на отпадъка и специфицира в кои случаи вещества или предмети, получени в резултат от производствен процес, представляват странични продукти, а не отпадъци;
- разграничава кога изгарянето на отпадъци е ефективно от енергийна гледна точка и се счита за операция по оползотворяване;

- определя ясно разликата между „оползотворяване” и „обезвреждане” на отпадъци
- въвежда „разширена отговорност на производителя” като едно от средствата за подпомагане на разработването и производството на стоки, при които се отчита и се улеснява ефективното използване на ресурси по време целия им жизнен цикъл.

Директива (ЕС) 2019/904 Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда. Една от основните цели на директивата е да се намали количеството на пластмасовите отпадъци. Съгласно новите правила до 2021 г. ще бъдат забранени пластмасовите чаши, чинии, прибори, сламки и др. До 2029 г. целта е за 90% разделно събиране на пластмасови бутилки, както и целта за рециклирано съдържание на пластмасовите бутилки от най-малко 25% до 2025 г. и 30% до 2030 г.

- На европейско ниво е прието ново обширно и много амбициозно законодателство в сектора на управление на отпадъците, основаващо се изцяло на стратегическите и политически документи за „кръгова икономика“ и „нулеви отпадъци“.
- В следващите пет години се очаква ЕК да направи допълнителни проучвания и е възможно въвеждане на нови още по-амбициозни законодателни изисквания относно хранителните отпадъци, отпадъците от текстил, отпадъците от строителство и др.
- Националното законодателство, уреждащо обществените отношения, свързани с управление на отпадъците е хармонизирано с европейското законодателство, прието до 2017 г.

Националната правна рамка е построена в цялост и като логична конструкция и архитектура, която може да бъде допълвана и променяна съобразно новото европейско законодателство. Разработени са предложения за законодателни изменения и допълнения в ЗУО за въвеждане в националното законодателство на последните изменения в: Рамковата директива за отпадъците 2008/98/ЕС; Директивата 94/62/ЕС относно опаковките и отпадъците от опаковки; Директива 99/31/ЕС относно депата за отпадъци.

Предвид практиката на ЕК и на Съда на ЕС при наказателните процедури в сектор отпадъци и произтичащите за страните-членки последици, е необходимо навременно планиране, финансиране и прилагане на подходящи механизми за

практическото прилагане на законодателството. Освен, че ще спести национален финансов ресурс, навременното изпълнение на законодателството ще осигури ползи за околната среда и здравето на хората.

Процедури за преценка необходимостта от Екологична оценка и Оценка за съвместимост с предмета и целите за опазване на защитените зони в съответствие с изискванията на ЗООС и ЗБР

Законът за опазване на околната среда (ЗООС) и Законът за биологичното разнообразие (ЗБР) регламентират изискванията и последователността на провеждане на процедурите и определят рамката за провеждане на съвместени процедури за екологична оценка и оценка за съвместимост на планове и програми и съответните подзаконов актове - Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, Обн. ДВ. бр.57 от 2 Юли 2004 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019 г. и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г. Компетентен орган за процедурите е РИОСВ Пловдив.

Процес на обществени консултации при разработване на програмата:

При разработването на настоящата програма са използвани следните методи за консултации с обществеността:

- Информиране на обществеността, чрез публикуване на сайта на Общината на проект на Програма за управление на отпадъците на Община Созопол 2021-2028 г.;
- Публикувана на интернет страницата на общината на покана към обществеността и заинтересованите страни за обществено обсъждане /на посочено от Общината място в определен ден и час или дистанционно, чрез споделяне на мнения и предложения на е- мейл за проекта на програмата;
- Проведено обществено обсъждане дистанционно, чрез е-мейл.
- Разглеждане в комисии и приемане на програмата на заседание на Общински съвет.

В програмата са включени данните от актуален Доклад за извършен четирисезонен морфологичен анализ на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Созопол.

ЙЕРАРХИЯ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Йерархията определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците.

Спазването на йерархията за управление на отпадъците е предпоставка за осигуряване на ефективно използване на ресурсите. Йерархията задава пет възможни начина за правителствените институции, местните власти и бизнеса за организиране на дейностите с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- предотвратяване на образуването на отпадъци;
- подготовка за повторна употреба;
- рециклиране (материално оползотворяване);
- друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
- обезвреждане.

Целта на йерархията е да илюстрира модел на интегриран подход за управление на отпадъците, като прилагането й в посочената последователност ще допринесе за създаването на устойчива политика по управлението им.

ГЕОГРАФСКИ, ДЕМОГРАФСКИ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ В КОНТЕКСТА НА ПУО

Настоящата Програма за управление на отпадъците се отнася за цялата територия на община Созопол.

Местоположение и свързаност с други територии

Община Созопол се намира в Югоизточна България, като в административно отношение попада в район от ниво 2 – Югоизточен район (NUTS 2), административна област – Бургас (NUTS 3), а общината отговаря на европейската класификация LAU. Общият брой на населението на общината към 31.12.2021 г. е 13 982 д. по данни на НСИ.

Община Созопол заема площ от 480,07 км^2, равняващи се на приблизително 6,2% от територията на Област Бургас, като заема 8-о място сред общините на областта и 2,4% от територията на Югоизточния район от ниво 2. Община Созопол се причислява към 17те слабоурбанизирани (периферни) общини от Югоизточния район за планиране. На север община Созопол граничи с Община Бургас, на северозапад с Община Камено, на запад с Община Средец, на югозапад с Община Малко Търново, на юг с община Приморско, а на изток и североизток с Черно море.

Териториалната характеристика на общината се отличава с двете си съставни територии - крайбрежието, обхващащо отрязъка между нос Атия и Маслен нос и равнина, която в южна посока постепенно преминава във възвишенията на Странджа.

От общо 51-километровата брегова ивица - 17,1 км са заети от пясъчни плажове. Град Созопол отстои на 30 км от областния център Бургас - най-големият и

найважният икономически и транспортен център в Бургаски (Странджански) черноморски район. За развитието на международния туризъм, от съществено значение е близостта на общината до световно известните дестинации като Гърция и Турция, както и връзките по море със Средиземноморието. Излазът на Черно море повишава транспортно географското и туристическо значение на общината. Контактът с морето е оползотворен ресурс за развитието на туризма, пристанищното дело и риболова. Атрактивните природни и стопански условия са били и продължават да бъдат фактор за концентрация на население и стопански дейности в крайбрежната ивица на Община Созопол.

Ключово значение за достъпността на общината има панорамния път Е-87 (Констанца – Варна – Бургас - Малко Търново – Истанбул). Републиканската пътна мрежа на територията на общината се състои от един първокласен път I-9, който е част от европейската пътна мрежа и в частност, от път Е-87. Дължината му на територията на общината е 24 км. Вторият по значение е Второкласният път II-99 (Бургас - Маринка) Созопол – Приморско – Царево - Малко Търново (Малко Търново - граница Турция), който обслужва крайбрежието и презгранична връзка с Р. Турция. Следващият по

значение е третокласният път III-908 (Бургас - Росен - Веселие) с дължина 31 км. Общинската пътна мрежа е 109,9 км. Освен общото й незадоволително състояние, релефните препятствия са довели до липсата на преки връзки между всички селища на общината. Връзката с вътрешността се реализира чрез обходи чак през гр. Бургас. Неравностойната достъпност е бариера не само за ежедневието на хората, но и за оползотворяването на туристическия и други стопански потенциали на вътрешността.

Основната морска инфраструктура е пристанище Созопол, което отдавна е загубило някогашното си регионално значение за пътнически превози. Използва се изключително като риболовно пристанище, за развлекателно-туристически пътувания и като главно яхтено пристанище. Пристани за рибарски лодки има в гр. Созопол и гр. Черноморец, а при в.с. Дюни функционира второто в общината яхтено пристанище.

С пълното изграждане на АМ Тракия и чувствително подобрената достъпност, са създадени предпоставки не само за увеличаване на туристическите пътувания, но и за привличане на инвестиции в алтернативни сфери, допринасящи за устойчиво развитие на територията.

Климат

В района на Созопол климатът е умереноконтинентален, върху който се усеща влиянието на Черноморския басейн, което е предпоставка за целогодишна влажност на въздуха. Влияние оказват и теченията от Средиземно море. Същевременно за района са характерни сравнително малко валежи и продължителни засушавания. Средногодишните количества на валежите са около 494 л/м^2. Лятото е дълго и топло (средно юлска температура +27°C), есента мека, а зимата топла, но ветровита (средно януарска температура +6°C). Средногодишните температури са по-високи отколкото тези за страната – около 13,5 С, като липсват резки големи температурни амплитуди. Характерен елемент на района е слънчевото греене, с действителна продължителност от 2 100 до 2 200 часа годишно. Максимумът на облачността е в периода ноември-февруари (средно 70%). През пролетта количеството й плавно намалява и през лятото достига минималните стойности от 26% до 28%. Средният годишен брой на ясните дни е 82, с максимум през лятото (15 дни месечно) и минимум през зимата (февруари - 2.7 дни). Между април и септември греенето достига до 60% през деня, което превръща Созопол в един от най-слънчевите райони на България.

Водни ресурси

Най-голямата река, която преминава през територията на общината е река Факийска с дължина 87,3 км, площ на водосбора 641 кв.км, средна надморска височина на водосборния басейн 260 м, който има залесеност 24%. Останалите реки се отличават с малка дължина и водосборна площ, с изразена източна посока на протичане. Всички речни басейни са с малка средна надморска височина, а изворните им области се разполагат обикновено между 200 и 400 м н.в.

По данни на МОСВ в крайбрежните черноморски води на община Созопол през последните години се наблюдава тенденция към подобряване на основните показатели. Мониторингът на състоянието на морската вода показва отсъствия на отклонения съгласно българските и европейски норми по хидро-физични показатели: активна реакция на морската вода; разтворен кислород; биохимична потребност на кислород. Микробиологичните характеристики на морската вода през активния курортен сезон отговарят на Българските стандарти и на Директивите на Европейската общност.

Земни и почвени ресурси

В рамките на почвено-географското райониране на България, територията на Община Созопол се намира в Средиземноморската почвена област, Балканско Средиземноморската почвена подобласт и конкретно в нейната Странджанска провинция. Характерно за тази причерноморска провинция е, че по наветрените склонове на Странджа, където валежите са над 800 мм със зимен максимум, а лятото е изключително сухо, са разпространени по-хумидни почвени типове като жълтоземи, червеноземи и кафяви планинско-горски почви. Почвената покривка на територията е пъстра и контрастна. В северната й част (територията на община Созопол), както и по морското крайбрежие, доминират планосолите (кисели), заедно с лесивираните (светли, канеленовидни) и ранкерите, които са в комплекси с лесивирани почви и литосоли. Ограничени са площите на киселите наносни, на делувиалните, блатните и пясъчните почви. По рида Босна, наред с лесивираните (светли), канеловидни, има плитки почви(ранкери, рендзини), ненаситени планосоли, канелени и червеноземи. Територията е предимно гориста, със слабо развито земеделие.

Биоразнообразие и горски ресурси

Според Геоботаническото райониране на България, територията на община Созопол се намира в Евксинската растително-географска провинция и конкретно, във фитогеографски район Факия, на Странджанския растително-географски окръг. В този

окръг е силно изразено участието на южноевксинските флорни елементи и южноевксинската растителна покривка.

Конкретно фитогеографския район Факия (без непосредствената крайбрежна ивица), където попада по-голямата част от територията на община Созопол се отличава с това, че повечето южноевксински реликтни флорни елементи, които са характерни за Странджанския растително-географски окръг, тук отсъстват. Преобладават главно ксеротермните смесени гори от благун и цер, както и гори от източен бук и смесени гори от източен горун, благун и цер. В изграждането на фитоценозите на района, участват и малка част от някои южноевксински флорни елементи като Trachystemon orientalis, Salvia forskahlei, Mespillus germanicaq Daphne pontica.

Крайбрежната ивица на общината се причислява към Западно-крайбрежния Черноморски фитогеографски окръг и конкретно към неговия растително-географски район Южно крайбрежие. В растително отношение, тази територия се характеризира с ксеротермни дъбови гори от космат, виргилиев дъб и в по-малка степен от цер и благун, с участие в някои от тях на бодливия залист (Ruscus aculeatus). На места се срещат храсталаци от грипа, драка, смин, бодлива зайча сянка и редица южни тревни елементи като челебитки (дамаска, висока и източна) и единично срещащото се тракийско лале. На Змийския остров при Аркутино се срещат и два вида кактуси – Opuntia torispina и Osyris compressa.

По крайморските пясъци е типична псамофитната растителност с доминиране на Ammophyla arenaria, Leymus racemosus, Centaurea arenaria и др. Тук са характерни и плюскавичетата, пясъчната лилия, отантуса, храстът клинавиче и др.

На засолените почви е характерна халофитната тревна растителност с доминиране на видове като житна трева, камфорки, солянка, камилска трева и др.

В този район в заливаемите речни тераси твърде типични са лонгозните гори с доминирането в тях на Fraxinus oxycarpa и с обилие на лиани и катерливи растения.

Зоогеографското райониране на България причислява животинския свят на територията на община Созопол към Странджанския зоогеографски район (без крайбрежната ивица) и към Черноморския зоогеографски район – за бреговата ивица с ширина 5-10 километра.

В Странджанския зоогеографски район е характерно по-слабото средиземноморско влияние, което е особено силно изразено по отношение на незначителния процент средиземноморски гнездящи птици (21 %). При насекомите,

където тревистоядните преобладават над дървесноядните, средиземноморските видове достигат 51 %. Не са малко също видовете (главно паяци и насекоми), срещащи се само в този район и повечето от тях са установени също в Мала Азия.

По ивицата на Черноморското крайбрежие на община Созопол (Черноморски зоогеографски район), средиземноморското влияние върху фауната е доста силно. При редица групи насекоми, средиземноморските видове преобладават над евросибирските и европейските. По отношение на гнездящите птици този район има няколко характерни особености. Тук 42,2% от тях спадат към пойните видове, което се наблюдава само в Дунавския зоогеографски район. Като цяло орнитофауната се характеризира с висока степен на обособеност и това се дължи на редица специфични черти в условията на жизнената среда.

Много видове са установени единствено по южното крайбрежие – различни охлюви, стоножки, паякообразни, насекоми и птици. Повечето от тях са проникнали от Мала Азия, като едни са се приспособили към крайбрежните пясъци и дюни, а други се изхранват с различни видове соленолюбиви растения. За този район са установени и около 120 ендемити, почти изцяло от надземната фауна. Произходът на повечето от тях е от Понтийската област.

Основната среда за живот, развитие и опазване на биологичното разнообразие е горският фонд, който заема почти 50% от територията на община Созопол. В горите се извършват главни, отделни и санитарни сечи в насаждения, засегнати от съхнене, нападения от паразити или повредени от абиотични фактори (снеголом, ветровал и снеговал). Извършва се и създаване на нови горски култури, предимно от местни широколистни видове и се събират семена от дъб и други широколистни за засяване в горските разсадници. Горите са среда за практикуване на организиран ловен туризъм, като от птиците е разрешено ловуването на бекас, гургулица, пъдпъдък, фазан, патици и голяма белочела гъска, а от бозайниците – дива свиня и благороден елен и в по-малка степен – елен лопатар, сърна, муфлон, вълк и чакал.

<u>Състояние на местната икономика</u>

Особеностите на икономическото развитие на община Созопол следва да се разглеждат като резултат от влиянието на редица фактори от природно, социално и демографско естество. Сред най–важните фактори, оказващи влияние върху местната икономика се открояват: особеностите на природноресурсния потенциал, характерът на протичащите демографски процеси, степента на изграденост на различните видове

инфраструктура (количествени и качествени параметри), наследените производствени традиции на местното население и др. В резултат от комплексното влияние на различните групи фактори, туристическият сектор се е утвърдил като водещ икономически сектор на територията на общината.

В община Созопол преобладават микро-предприятията със заети до 9 души, като в периода 2015-2018 г. както броят на предприятията, така и броят на заетите в тях бележат ръст. Същата тенденция се наблюдава и при малките предприятия с броя на заетите между 10 и 49 души.

Хотелиерство и ресторантьорство

Сектор I – Хотелиерство и ресторантьорство заема второ място по брой предприятия и първо място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 380, които формират 29,1% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 353 бр. – увеличение от 7,6% (27 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 1 681 бр., съставляващи 45,9% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

Туризмът е основен икономически сектор в Община Созопол. На територията на общината е развит основно летният морски туризъм. В малка степен е развит конгресният туризъм, а през последното десетилетие Община Созопол, Фондация Созопол, Археологическия музей - Созопол и читалищата полагат усилия за развитие на културноисторическият туризъм.

Общината е изправена пред редица предизвикателства, свързани с управлението на отпадъците – застрояване на крайбрежието, липса на достатъчно паркинги като част от ключовата туристическа инфраструктура, лоши устройствени решения на вече изградената обща и специализирана инфраструктура, замърсяване на градската среда и прилежащата акватория на Черно море.

В периода 2015-2019 г. броят на реализираните нощувки в местата на настаняване на територията на общината бележи ръст от 38%. Нараснал е и броят на леглата в местата за настаняване – от 9 556 през 2015 г. до 12 205 през 2019 г. или с 27,7%, а приходите от нощувки в края на изследвания период са почти двойно в сравнение тези от 2015 г.

Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети

Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети заема първо място по брой предприятия и второ място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 435, които формират 29,1% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 409 бр. – увеличение от 6,4% (26 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 843 бр., съставляващи 23% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

Строителство

Сектор F – Строителство заема пето място по брой предприятия и трето място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 46, които формират 3,5% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 41 бр. – увеличение от 12,2% (5 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 300 бр., съставляващи 8,2% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

Селско, горско и рибно стопанство

Селско, горско и рибно стопанство заема шесто място по брой предприятия и четвърто място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 42, които формират 3,2% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 39 бр. – увеличение от 7,7% (3 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 164 бр., съставляващи 4,5% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

Операции с недвижими имоти

Сектор L – Операции с недвижими имоти заема трето място по брой предприятия и пето място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 105, които формират 8,1% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 98 бр. – увеличение от 7,1% (7 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 143 бр., съставляващи 3,9% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

Транспорт, складиране и пощи

Транспорт, складиране и пощи заема четвърто място по брой предприятия и шесто място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на

нефинансовите предприятия в сектора е 95, които формират 7,3% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 76 бр. – увеличение от 25% (19 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 141 бр., съставляващи 3,8% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

Демографска характеристика

Развитието на социалната сфера и човешките ресурси на територията на Община Созопол е съпътствано с проявата на различни проблеми с икономически и социален характер. В резултат на цялостното негативно демографско развитие, наблюдаваната ситуация на общинско ниво не прави изключение от проявяващите се национални тенденции, характеризиращи демографското развитие.

Данните на НСИ за 2019 г. сочат, че общият брой на населението на Община Созопол е 12 979 души. Тенденциите, наблюдавани за общината в изследвания период се различават от тези на национално и областно ниво, тъй като общият брой на населението в Община Созопол бележи ръст през 2017 и 2018 г., докато в страната и Област Бургас се наблюдава отрицателен прираст с всяка следваща година.

Население по населени места в Община Созопол (2015-2019)

	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
	Общо	Общо	Общо	Общо	Общо
Созопол	12804	12738	12937	13005	12979
с. Атия	817	805	805	816	832
с. Вършило	104	101	145	131	124
с. Габър	262	268	346	340	333
с. Зидарово	1149	1127	1128	1110	1106
с. Индже войвода	198	206	272	251	254
с. Крушевец	815	802	778	865	873
с. Присад	138	132	123	183	181
с. Равадиново	720	707	726	727	732
с. Равна гора	664	659	714	696	681
с. Росен	1458	1464	1464	1450	1435
гр. Созопол	4370	4342	4330	4342	4314
гр. Черноморец	2109	2125	2106	2094	2114

Източник: НСИ

През 2019 г. почти половината от населението живее в двата града на територията на Община Созопол - 49,5%, докато в 10-те села на общината живеят 50,5% от жителите.

Естественият прираст на населението (разликата между брой живородени и брой умирания) в община Созопол се отличава с отрицателна стойност през целия петгодишен период 2015–2019 г.

Естествен прираст на населението в периода 2015-2019 г. (брой)

	2015	2016	2017	2018	2019
Общо за страната	-44167	-42596	-45836	-46329	-46545
Област Бургас	-1416	-1516	-1775	-1779	-1917
Община Созопол	-114	-89	-97	-100	-130

В периода 2015–2019 г. механичният прираст на населението (разликата между броя заселени и броя изселени лица) в Община Созопол се характеризира с положителни стойности, като най-висок е механичният прираст през 2018 г. – 138 души, а най-нисък през 2016 г. – 14 души.

Механичен прираст на населението в периода 2015-2019 г. (брой)

	2015	2016	2017	2018	2019
Общо за страната	-4247	-9329	-5989	-3666	-2012
Област Бургас	1116	316	670	531	851
Община Созопол	91	14	284	138	73

Източник: НСИ

Здравеопазване

В рамките на Община Созопол не функционират лечебни заведения от болнична помощ. Центърът за спешна медицинска помощ в гр. Созопол - филиал на Бургас се обслужва от 2 лекари и 6 фелдшери. Болничната помощ се поема от областният център – Университетската многопрофилна болница за активно лечение – Бургас АД; МБАЛ Бургасмед; Университетска болница „Дева Мария“ и останалите лечебни заведения от болничната и извънболничната помощ на територията на гр. Бургас.

Образование

Справката за образователната система на територията на Община Созопол, предоставена от общинската администрация, показва че към края на 2020 г. на територията на общината действат шест детски градини с три филиала:

- ДГ „ Здравец” - гр. Созопол с филиал в с. Равадиново;

- ДГ „ Снежанка” - гр. Созопол;
- ДГ „ Делфинче” - гр. Черноморец” с филиал в с. Атия;
- ДГ „ Детелина” - с. Росен с филиал в с. Равна гора;
- ДГ - с. Зидарово;
- ДГ „Зеленика” - с. Крущевец.

Управление на отпадъците

Управлението на битовите отпадъци е в компетенциите на местните власти и включва дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, третиране, в т.ч. рециклиране и оползотворяване.

Системата за събиране и транспортиране на битовите отпадъци в Община Созопол обхваща 12 населени места и 100% от населението от територията на общината. В експлоатация е Регионалното депо за неопасни отпадъци (РДНО) за общините Созопол, Приморско и Царево, находящо се в землището на с. Равадиново.

Методи на отопление:

Основното отопление в жилищните е на дърва и въглища, екобрикети, както и електроенергия. Този отпадък, попада в контейнерите за битови отпадъци и затруднява всеки един процес на сепарация.

На територията на община Созопол при възникване на нерегламентирани сметища, веднага се почистват и ликвидират.

Отпадъците не само повърхностно замърсяват околната среда, но и ограничават използваемостта на земята, създават хигиенни проблеми и дразнят естетическите възприятия на хората. В резултат на протичащите в периода на натрупването им физични, химични и биологични процеси, те се превръщат в многофакторен замърсител на околната среда, оказващ силно негативно въздействие върху повърхностните и подземни води, въздуха и почвите, с което създават сериозен здравен риск за населението. От друга страна отпадъците са ценен енергиен и суровинен източник и тяхното минимизиране и повторната употреба води до съхранение на природни ресурси.

Ето защо управлението им е сложен и многообхватен процес, изискващ интегрираност на подходите, внедряване на нови технологии, създаване на подходяща икономическа среда и нормативна база, и не на последно място висока обществена отговорност.

Новата и ефективна стратегия за управление на твърдите битови отпадъци ще:

- повиши привлекателността на града и околностите му;

- намали и предотврати риска за здравето на хората;
- подобри състоянието на околната среда и нейната привлекателност;
- намали замърсяването на реки, води и почви;
- намали потреблението на природни ресурси за сметка на преработка на отпадъци;

• подобри условията за икономическо развитие и чистотата в населените места;
• подобри условията за развитие на селското стопанство в общината, например чрез производство на компост от органични отпадъци;
• подобри качеството и разшири обхвата на предлаганите услуги по третиране на отпадъци.

2. ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА СОЗОПОЛ И ПРОГНОЗИ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ

В този раздел са представени основни данни и тенденции, в резултат от проведения анализ на настоящото състояние на управлението на отпадъците на територията на община Созопол, както и произтичащите от тях изводи и препоръки, които са основа за формулиране на мерките за постигане на целите на настоящия програмен документ.

Изводи от анализа на действащите нормативни и програмни документи на Община Созопол в контекста на правата и задълженията на общините в областта на управление на отпадъците.

Община Созопол е разработила местна нормативна уредба в съответствие с изискванията на националното законодателство, в т.ч. Закона за управление на отпадъците, Закона за местните данъци и такси, Закона за местното самоуправление и местната администрация, детайлизираща разпоредбите относно управлението на отпадъците съобразно спецификата на общината. Разработени са и програмни документи за провеждане на политиката на общината в тази област.

На основата на извършения анализ могат да се направят следните основни изводи:

- Националната нормативна рамка в областта на управление на отпадъците съдържа конкретни разпоредби, регламентиращи обхвата, правата и задълженията на органите на местното самоуправление и местната администрация по отношение на управлението на отпадъците.

- Действащата *Наредба за управление на отпадъците на територията на община Созопол* е приета от Общински съвет на основание чл. 22 от действащия ЗУО. Наредбата съдържа детайлни разпоредби, регламентиращи управлението на отпадъците на територията на община Созопол. Разработена в пълно съответствие с изискванията на националното законодателство по управление на отпадъците и отговаря на изискванията на ЗУО за съдържание на наредбата.

- В останалите общински нормативни актове, обект на анализа, могат да бъдат направени допълнения с оглед уреждане на максимално широк кръг от въпроси, както е препоръчано в заключението на анализа.

- Община Созопол разработва и изпълнява общински програми за управление на отпадъците в съответствие с действащото към момента на изготвянето им национално законодателство и национални програмни документи в областта на управление на отпадъците.

- Основната част от мерките, включени в Плана за действие на *Общинската Програма за управление на дейностите по отпадъци за периода 2016-2020 г.* са реализирани.

- Общинската администрация осъществява текущ контрол по напредъка и изготвя периодични отчети за изпълнението на програмните документи, в законоустановените срокове, които представя пред Общински съвет – Созопол. **Изводи от анализа на отпадъците и прогнозите за отпадъците.**

- Нормата на натрупване на битовите отпадъци в община Созопол е сходна с приетата за страната норма на натрупване за тип населени места, съответстващи на населените места в община Созопол. Наличието на сходство с тенденциите в страната показва, че в общината действат обичайните фактори, свързани с генерирането на битови отпадъци.

- Община Созопол разполага с анализ на морфологичния състав на битовите отпадъци.Същият се актуализира периодично. През месец май. 2022год. е сключен нов договор за провеждане на морфологичен анализ и определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани от общините в обхвата на РСУО Созопол и третирани на територията на РДНО – Созопол.

- Планираният капацитет на предвидените за изграждане регионални съоръжения е достатъчен за третиране на образуваните битови отпадъци от Община Созопол, съгласно изготвените прогнози, и постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, заложени в националното законодателство, за които са отговорни местните власти.

- В община Созопол понастоящем не е застъпена практиката за повторна употреба и рециклиране на отпадъци от строителство и разрушаване. На територията на общината не се експлоатира депо за строителни отпадъци. При образуване на строителни отпадъци, в т.ч. от ремонтна дейност, извършвана от домакинствата, частично се насочват за депониране на Регионалното депо за неопасни отпадъци и към фирми, притежаващи разрешителни документи съгласно ЗУО.

- Екологичната политика на Община Созопол в дейностите по управление на строителните отпадъци и изграждане на площадка за събиране, временно съхраняване, подготовка за оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъции ,както и изграждане на Център за повторна употреба на строителни отпадъци:

- Пречиствателната станция за отпадъчни води на гр. Созопол разполага с необходимите съоръжения за стабилизиране, уплътняване и обезводняване на утайките. Община Созопол и операторът на ПСОВ - ВиК ЕАД следва да предприемат действия за оползотворяване на образуваните утайки.

Изводи от анализа на инфраструктурата за управление на отпадъците.

- Във всички населени места на територията на община Созопол се извършва организирано събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци, като системата обхваща 100% от населението на общината.

- Общината е осигурила съдове и техника за събиране и извозване на смесените битови отпадъци, чрез избор на изпълнител по реда на ЗОП.

- От 2020год. , чрез средствата, натрупани по сметка в РИОСВ-Бургас по реда на чл.64 от ЗУО са закупени и монтирани контейнери -подземна система, както за смесени битови отпадъци , така и за разделно събиране. Обособени са общо 18 точки, основно разположени в Стар град Созопол. Предвижда се поетапно разширение на системата и за други населени места в общината.

- Смесените битови отпадъци от всички населени места на територията на община Созопол се депонират на Регионалното депо за неопасни отпадъци (РДНО) за общините Созопол, Приморско и Царево, находящо се в землището на с. Равадиново, отговарящо на нормативните изисквания.

- Чрез сътрудничество с Организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци, притежаващи разрешения от МОСВ, Община Созопол е осигурила инфраструктура за събиране, транспортиране и последващо оползотворяване на масово разпространени отпадъци, както следва:

    - за отпадъци от опаковки;
    - за негодни за употреба батерии и акумулатори;
    - за излезли от употреба МПС;

- В изпълнение на законодателното изискване за регионално управление на битовите отпадъци, Община Созопол членува в Регионално сдружение за управление на отпадъците на Регион Созопол, заедно с общините Приморско и Царево.

- Към момента на разработване на програмата, на територията на община Созопол, както и в Регион за управление на отпадъците Созопол не функционират съоръжения и инсталации компостиране на био отпадъци.

- На територията на Регионалното депо за неопасни отпадъци /РДНО Созопол/ е изграден „Енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници чрез технологията непрекъсната пиролиза /диструкция /,находящ се в ПИ 61042.23.56.1 ,землище с.Равадиново, община Созопол в който действа инсталация за сепариране и предварително третиране на твърди битови отпадъци.
- В рамките на „Интегрирана система от съоръжения за третиране на неопасни отпадъци от регион Созопол“ се предвижда изграждане на площадка за предварително третиране на неопасни смесени битови отпадъци и компостиране на разделно събрани биоотпадъци, в т.ч. зелени растителни и хранителни отпадъци от растителен произход с капацитет 26 000 тона на година, генерирани на територията на общини Созопол, Приморско и Царево. Предприети са действия за изменение на ПУП – ПРЗ, съгласно което се предвижда от УПИ I-379, м.”Чоплака”, землище на с. Равадиново, ПИ с идентификатор 61042.23.56

по КК на с. Равадиново, м.”Чоплака” да се обособят два нови УПИ, както следва: УПИ I-23.56, с площ 98 252м^2 и УПИ III-23.56 с площ 17 515м^2. Предвижда се УПИ III-23.56 да се отреди „за инсталация за сепариране на смесени битови отпадъци и компостиране на биоразградими отпадъци”, с градоустройствени показатели за предимно производствена устройствена зона - Пп.

- **Изводи от анализа на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъци и осъществени мерки за тяхното възстановяване.**
- Закриването и рекултивация на общинското депо за неопасни отпадъци в землището на гр. Созопол, община Созопол е реализирано през 2013год. с Разрешение за ползване № СТ-05—2289/2013год. на ДНСК София.
- Източник на финансиране на дейностите по следексплоатационни грижи и мониторинг на рекултивираното депо са приходите от такса битови отпадъци, както е регламентирано в Закона за местните данъци и такси. Средствата за дейностите се включват в ежегодните план-сметки за необходимите разходи по ЗМДТ за битови отпадъци.

Изводи от анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците и осъществяването на управленските и контролните функции.

- Възложените с националната нормативна уредба правомощия на кмета на общината във връзка с управлението на отпадъците са обезпечени в голяма степен с функции на звената в общинската администрация.
- На настоящия етап не са възложени функции относно биоразградимите и биоотпадъците, тъй като общината все още не е въвела система за разделно събиране и оползотворяване на този вид отпадъци.

Изводи от анализа на организационните схеми и форми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите.

- Въведените организационни схеми и форми за управление на отпадъците в община Созопол са добра основа за прилагане на принципите „Разширена отговорност на производителя” и „Замърсителят плаща”.
- Принципът „разширена отговорност на производителя” се прилага напълно на територията на общината по отношение на три групи масово разпространени отпадъци (отпадъци от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори, излезли от употреба МПС), като дейностите се извършват от Организации по

оползотворяване на съответния вид масово разпространени отпадъци, с които Община Созопол е сключила договори за сътрудничество.

- Община Созопол осъществява последователна политика за по-пълно прилагане на принципа „замърсителят плаща“ при предоставянето на услугите за събиране, транспортиране и третиране на битовите отпадъци. Общината е осигурила възможност физическите и юридическите лица да заплащат такса „битови отпадъци“ съобразно вида, броя и честотата на извозване на ползваните през годината стандартни съдове за изхвърляне на битови отпадъци.

- Депонирането на битовите отпадъците от всички населени места на територията на община Созопол се извършва на Регионалното депо за неопасни отпадъци, съгласно сключено споразумение между общините в Регион Созопол. Общините, членове на Регионалното сдружение заплащат определената сума за депониране на тон отпадък в клетките на РДНО от събраните такси за битови отпадъци в общинските бюджети.

- Отчисленията за обезвреждане на отпадъци на РДНО /по чл.64 от ЗУО/осигуряват финансов ресурс за въвеждане на иновативни технологии за дейности по отпадъците

- Обезпеченията по чл.60 от ЗУО осигуряват финансов ресурс за закриване и рекултивация на РДНО

- Предвид факта, че на територията на община Созопол, както и в Регион за управление на отпадъци Созопол към настоящия момент няма специализирани съоръжения и инсталации за компостиране или друго оползотворяване на зелени, хранителни и кухненски биоотпадъци, понастоящем не се предоставят услуги по тяхното разделно събиране, транспортиране и оползотворяване.

- Редът за определяне и събиране на такса „битови отпадъци” и услугите, за които се заплаща таксата са регламентирани с Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Созопол.

Изводи от анализа на информирането на обществеността по въпросите на управлението на отпадъците.

- Общината изпълнява съвместни мерки за информиране на обществеността с Организациите по оползотворяване на масово разпространени отпадъци, за което е включила конкретни клаузи в договорите за сътрудничество с тези организации.

- Община Созопол използва различни форми за повишаване на общественото съзнание и привличане и насърчаване на обществеността за участие в дейностите с отпадъци – целеви кампании, разпространение на информационни материали и др.

- Община Созопол изпълнява ангажиментите за информиране и консултации с обществеността, произтичащи от екологичното и друго законодателство. Проектите на общински нормативни и програмни документи се предоставят на интернет страницата на Общински съвет – Созопол. Постъпилите уведомления за реализация на инвестиционни предложения се оповестяват на интернет страницата на общината.

Изводи от анализа на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци.

- Информация и документация във връзка с управлението на отпадъците в община Созопол се събира и обработва от структурни звена от общинската администрация, в съответствие с функционалните им характеристики съгласно Устройствения правилник на Общинска администрация – гр. Созопол.

- Взаимодействието между отделните звена се осъществява основно на базата на документооборот на хартиен носител. Наличната информация в отделните структурни звена е организирана по начин, които не винаги позволява сравнителен анализ на данните – налична е в различни разбивки;

- Препоръчва се въвеждане на единна информационна система в общината, която да обхваща целия процес по управление на отпадъците и на база на първичната информация да осигурява контрол и отчетност на всички етапи от процесите, да служи за изготвяне на анализи за планиране и вземане на управленски решения.

3. SWOT АНАЛИЗ

SWOT анализът изхожда от идеята за разделянето на обекта на стратегическия анализ от средата, в която той функционира. Обектът на стратегически анализ се разглежда откъм неговите „силни страни“ и „слаби страни“. Средата, в която функционира обектът на стратегически анализ, се диференцира на „възможности“ и „заплахи“. Силни страни. Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава секторът. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство. Слаби страни. Слабите страни представляват ограниченията или недостигът на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на сектора. Възможности. Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори, от които секторът се възползва или би могъл да се възползва. Заплахи. Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние. Направеният SWOT анализ на управлението на отпадъците в община Созопол показва посочените по-долу резултати.

Силни страни	Слаби страни
➢ Общинската нормативна уредба, регламентираща управлението на отпадъците на местно ниво е разработена в съответствие с изискванията на ЗУО; ➢ В общинската система за събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци е обхванато 100% от населението на общината и е осигурена необходимата инфраструктура; ➢ Общината е организирала прилагане на схемата за разширена отговорност на производителя за масово разпространени отпадъци (отпадъци от опаковки) чрез сключени договори за сътрудничество с Организация по оползотворяване; ➢ Функциониращи съоръжения и инсталации за сепариране на битови	➢ Не е осигурена инфраструктура за разделно събиране и оползотворяване на биоразградимите и биоотпадъците; ➢ Не е застъпена практиката за повторна употреба и рециклиране на отпадъци от строителство и разрушаване; ➢ Има предпоставки за образуване на нерегламентирани сметища; ➢ Строителните отпадъци попадат и се смесват с потока на общите битови отпадъци; ➢ Недостатъчна заинтересованост на населението от системата за разделно събиране;

отпадъци и Регионално депо за неопасни отпадъци, изцяло отговарящо на нормативните изисквания; ➢ Закриването и рекултивация на предходното общинско депо за неопасни отпадъци в землището на гр. Созопол е реализирано през 2013год . ➢ По „ Българо - швейцарската програма за сътрудничество ” на територията на община Созопол е изграден "Малък пилотен общински център – Созопол за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни битови отпадъци” ➢ През 2021год са изпълнени дейности по приемане, транспортиране и предаване за постоянно съхранение на 24бр. контейнери " Б – Б куб " запълнени с опасни отпадъци /пестициди /извън териториалните граници на Община Созопол. Стоманобетоновите контейнери са запълнение през 1999год. с излязли от употреба пестициди от складове на бивши ТКЗС и АПК . ➢ Изградени са предпоставки, които позволяват участие на обществеността при взимане на решения, свързани с управлението на отпадъците – предоставяне на обществен достъп на проекти на общински нормативни и програмни документи,; предоставяне на информация чрез медии и интернет на	➢ Недостатъчен административен капацитет зает с дейностите по отпадъците; ➢ Честа промяна на националната нормативна уредба относно управлението на отпадъците; ➢ Забавяне реализацията на проектите за изграждане на регионални съоръжения; ➢ Неизпълнение на нормативните задължения на общината по отношение управлението на отпадъците и налагане на санкции от страна на контролните органи.

уведомленията за планираните инвестиционни предложения на общината.	
Възможности	**Заплахи**
➢ Използване на финансовите инструменти на ЕС за реализация на проектите и изграждане на регионални съоръжения; ➢ Промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразно управление на отпадъците съобразно въведената йерархия.	

3. ЦЕЛИ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2021-2028 Г.

Генералната дългосрочна цел на Програмата е: да допринесе за устойчивото развитие на община Созопол чрез определяне на необходимите мерки за изграждане и реализиране на интегрирана система за управление на отпадъците в общината, като елемент на регионалната система за управление на отпадъците в регион Созопол, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, подобряване ефективността на използване на отпадъците като ресурс, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците.

Стратегическите цели, чието постигане през периода на Програмата ще допринесе за изпълнението на генералната цел, са:

Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци;

Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;

Стратегическа цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане на йерархията на управление на отпадъците.

За постигането на стратегическите цели са разработени подпрограми с мерки, съдържащи План за действие, в който са посочени основните дейности, отговорните институции и възможните източници за финансиране за осигуряване изпълнението на Програмата за периода 2021-2028 г. и индикатори за оценка степента на изпълнение на заложените мерки в подпрограмите.

5. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ

В рамките на Програмата за управление на отпадъците на община Созопол за периода 2021-2027 г. са разработени подпрограми, които чрез мерките, включени в тях, водят до изпълнението както на оперативните цели на всяка от подпрограмите, така и на четирите стратегически цели.

Всяка от подпрограмите съдържа кратка въвеждаща текстова част, в която са представени ключови изисквания на националното законодателство и оперативни цели; развитие в разглежданата област; резултатите, които общината е постигнала до момента; ключови резултати, които се очакват от изпълнението на подпрограмата.

Всяка подпрограма съдържа План за действие, в който в табличен вид са посочени предвидените дейности (мерки) за постигане на оперативните и стратегически цели, срок за реализация, очакваните резултати, отговорните институции, възможните източници за финансиране за осигуряване на изпълнението й и индикатори за оценка степента на изпълнение на заложените мерки в подпрограмата.

В зависимост от спецификата на съответната подпрограма са предвидени инвестиционни и неинвестиционни („меки“) мерки.

Стратегическа цел	**Подпрограма**
Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	• Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	• Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло • Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите и изискванията за битовите биоразградими отпадъци и за биоотпадъците • Подпрограма за изпълнение на изискванията за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради • Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци • Подпрограма за подобряване на управлението на утайките от ПСОВ
Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда	• Подпрограма за информационно осигуряване на общинската администрация и подобряване на административния капацитет
Стратегическа цел 4: Включване на обществеността в управлението на отпадъците.	• Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

5.1.Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци
Въведение и основни положения

В съответствие със законовите изисквания и „Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците”, утвърдени от Министъра на околната среда и водите, Програмата за предотвратяване образуването на отпадъци на община Созопол има следното съдържание:

- Въведение и основни положения;
- Определение и място на предотвратяване на образуването на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците;

- Цел на Програмата за предотвратяване образуването на отпадъци;
- Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките;
- План за действие към Програмата за предотвратяване образуването на отпадъци.

Определение и място на предотвратяване на образуването на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците

Предотвратяването на отпадъците е определено в европейското и националното законодателство (т. 28 от § 1 на допълнителните разпоредби на ЗУО) като:

„Мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- *количеството отпадъци, включително чрез повторна употреба на продуктите или жизнения им цикъл;*
- *вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве; или*
- *съдържанието на вредни вещества в материалите или продуктите.“*

Предотвратяването на образуването на отпадъци има най-висок приоритет в йерархията за управление на отпадъците, която изисква дейностите с отпадъците да се извършват в следната последователност:

- предотвратяване на образуването на отпадъци;
- подготовка за повторна употреба;
- рециклиране (материално оползотворяване);
- друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
- обезвреждане.

С оглед пояснява̀не на определението за „предотвратяване на образуването на отпадъци“ и включените в него компоненти, можем да специфицираме предотвратяването като количествено и качествено предотвратяване на образуването на отпадъци и предотвратяване още във фазата на проектиране на продуктите, преди тяхното производство.

Количествено и качествено предотвратяване

Докато намаляването на количествата образувани отпадъци се нарича количествено предотвратяване на отпадъци, то намаляването на съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите се нарича качествено предотвратяване на отпадъците.

Предотвратяване още във фазата на проектиране на продуктите, преди тяхното производството

Предотвратяването е хоризонтална мярка, която обхваща всички фази на потока от материали – добив, производство, разпространение и потребление. Предотвратяването на отпадъка не е само в една от тези фази. Колкото по-рано се реализират мерките по предотвратяване, толкова по-ефективни ще бъдат. В този смисъл мерки, предприети във фазата на дизайна и пред-дизайна, биха имали по-голям положителен ефект. Предотвратяване по време на дизайна означава да се предприемат мерки още във фазата на вземане на техническите решения при проектиране. Това включва не само еко-дизайн на продуктите, но и стратегическо развитие от гледна точка на икономически показатели, позиция на пазара, планиране на разходи и пр., както и използване на технологии, изискващи по-малко материали, влагане на по-малко опасни субстанции, по-малко опаковки, по-рядко преместване и по-малко складиране.

Предотвратяването на отпадъците има и съществен принос за необходимия преход към ефективно използване на ресурсите. Увеличаването на времето на ползване на продуктите или многократната употреба на продукти, които обичайно се изхвърлят след единствената им употреба, биха имали като резултат намалено използване на природните ресурси, от които се произведени, а не само предотвратяване на вредното въздействие върху околната среда от изхвърлянето на повече отпадъци, вследствие на по-кратката употреба на тези продукти. С оглед на това, предприемането на мерки за предотвратяване на отпадъците допринася за постигане на европейските и национални цели за ефективно използване на ресурсите.

Този преход обаче трябва да бъде направен така, че да не води до намаляване на благосъстоянието и на икономическия растеж. Тоест не става въпрос за това да има конкуренция на екологичните и икономическите политики, а да се използва икономиката за постигане на екологичните изисквания.

Цели на общинската програма за предотвратяване на образуването на отпадъци

Прекъсването на връзката между икономическия растеж и нарастващото използване на ресурсите, което води до негативно влияние върху човека и природата, е основна цел в областта на политиката по околната среда. Този принцип за устойчиво развитие представлява не само ориентир за държавни действия, но е и мерило за решенията на икономиката и обществото. В областта на управление на отпадъците и разработената Национална програма за предотвратяване на отпадъците, тази цел намира изражение в прекъсване на връзката между икономическия растеж и свързаното с това вредно влияние върху човека и околната среда в резултат на образуването на отпадъците.

Целите на Програмата за предотвратяване на образуването на отпадъци на община Созопол могат да се обобщят в следните групи:

Стратегическа цел подпомагана от оперативни цели, чието изпълнение се постига чрез пакет от мерки. Тези цели кореспондират с националните цели за предотвратяване на отпадъците.

Стратегическата цел на Програмата за предотвратяване на образуването на отпадъците в община Созопол е:

„Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване на образуването им“.

Оперативни цели:

- ✓ *Намаляване на количеството на отпадъците;*
- ✓ *Намаляване на вредното въздействие на отпадъците;*
- ✓ *Намаляване на съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите.*

Постигането на посочените оперативни цели изисква целенасочена общинска политика, чрез прилагането на мерки, които да доведат до прекъсването на връзката между икономическото развитие и въздействието върху околната среда, свързано с образуването на отпадъци. Под мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци трябва да се разбира всяка мярка, която се предприема преди едно вещество, материал или продукт да се превърне в отпадък и която допринася за това да се намали количеството отпадъци и тяхното вредно въздействие върху човека и природата или съдържанието на вредни вещества в отпадъците.

Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките

По-долу са разгледани мерките за предотвратяване образуването на отпадъци, като за всяка мярка, включена в Подпрограмата за предотвратяване на образуването на отпадъци на община Созопол е посочена същността на мярката, възможностите за бъдещо прилагане и са представени възможните индикатори за проследяване изпълнението на мярката.

- **Използване на мерки за планиране или други икономически инструменти за насърчаване на ефикасното използване на ресурсите**

Същност на мярката

Съдържанието на тази мярка може да се раздели на две групи дейности:

- Разработване на планове и програми от общинските органи

Съгласно българското законодателство, кметът на общината разработва програма за управление на отпадъците, съдържаща подпрограма за предотвратяване на образуването на отпадъци, която следва да се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците.

- Прилагане на икономически мерки

С използването на различни по вид икономически стимули се цели повишаване на екологосъобразното поведение на населението на общината и бизнеса.

Възможности за прилагане

В настоящата Програма се предвиждат конкретни мерки за предотвратяване на отпадъците в община Созопол.

Целта на програмата е да посочи конкретни действия, които община Созопол следва да изпълни при осъществяване на политиката си за предотвратяване образуването на отпадъци, като част от цялостната си политика в областта на управление на отпадъците. Съгласно Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците (чл. 8, ал. 4), дейността по компостиране на място се счита за дейност по предотвратяване образуването на отпадъците. С оглед на това въвеждането и прилагането на домашно компостиране от домакинствата е една от мерките за предотвратяване на отпадъци, която ще се прилага в общината.

Индикатори за изпълнение на мерките

Индикатор за проследяване реализацията на общинската Програма за предотвратяване образуването на отпадъци е броят изпълнени мерки, предвидени в нея и мерки в процес на изпълнение. Броят на домакинствата, извършващи домашно компостиране е индикатор за изпълнение на мярката по прилагане на икономически стимули.

- **Използване на разяснителни кампании и оказване на финансова подкрепа на бизнеса за вземане на решения или друг вид подкрепа. Насърчаване на повторната употреба или поправка на подходящи продукти или на техни компоненти**

Същност на мярката

Не всички предприятия имат потенциал да идентифицират адекватни мерки за предотвратяването на отпадъци. Това важи особено за малките и средни предприятия. Именно поради това е полезно за тези предприятия да се предвидят разяснителни кампании относно ползите от прилагането на мерки за предотвратяването на отпадъци.

Повишаването на информираността и на съзнанието за екологосъобразно поведение и производство сред тези представители на бизнеса повишава възможността за прилагане на мерки за предотвратяване на отпадъци от по-широк кръг лица и следователно и ефективността на предотвратяване на отпадъци се повишава. Съществуват и възможности за икономическо стимулиране на дребния бизнес за по-активно включване в политиките за предотвратяване на отпадъци, като например различни данъчни ставки.

Възможности за прилагане

Досега в община Созопол са се провеждали определени разяснителни кампании в областта на управление на отпадъците, но целенасочени кампании за предотвратяване на отпадъци не са осъществявани. В настоящата Подпрограма се предвижда провеждането на кампании с конкретна насоченост към предотвратяването на отпадъци. Друга предвидена мярка е патентните данъци по ЗМДТ за тези представители на бизнеса, чиято дейност пряко води до повторна употреба на дадени продукти (например ремонт на обувки, дрехи, домакински уреди, мебели и др.) и оттам до предотвратяването на отпадъци, да бъдат сведени до минималните допустими нива. Целта е да се стимулират собствениците на занаятчийски работилници и ателиета за поправка да разширят своята дейност и да предоставят по-качествени услуги на гражданите.

Индикатори за изпълнение на мерките

Брой проведени информационни кампании, насочени към предотвратяване на образуването на отпадъци.

Относно въвеждането на минимален размер на патентния данък на лица, чиято дейност пряко води до повторна употреба на дадени продукти, следва да се вземе предвид броя на лицата, които извършват такава дейност и гласуването на такава промяна от Общински съвет - Созопол.

- **Използване на разяснителни кампании и предоставяне на информация, насочена към широката общественост като цяло или към специфични групи от потребители**

Същност на мярката

Популяризирането на различни практически действия, водещи до предотвратяване на отпадъците, може да се извършва чрез съответни кампании в средствата за масова информация, информационни брошури, интернет сайтове и др. Целта на тези кампании е потребителят да е в състояние да взема информирано решение при пазаруване или при извършване на ежедневните дейности в домакинството с оглед предотвратяване на отпадъците и намаляване на тяхното количество. Голяма част от това количество представляват рекламни материали, разпространявани в пощенските кутии. За разлика от други хартиени отпадъци (като вестниците и списанията например) към този отпадъчен поток могат да се предприемат мерки за предотвратяване на образуването. Отпадъците от опаковки са разгледани в отделни раздели на Програмата.

За намаляване на количеството отпадъчна хартия, образувано от разпространението на рекламни материали (в т.ч. и безплатните вестници) в редица европейски държави съществува практика за поставяне на стикери "против нежелана поща" на разположение на всеки, който желае да участва. Съществуват и споразумения между пощенските служби и местните власти за зачитане отказа на домакинствата, поставили стикер на пощенските кутии, от получаване на рекламни материали. Проучванията на общественото мнение например в Брюксел, където се прилага тази схема, показват, че около 27% от жителите са заинтересовани от използване на стикера. Тези мерки са свързани и с по-малко разходи за самите разпространители и рекламодатели, тъй като се избягва отпечатването и разпространението на материали до лица, които не желаят да ги получават и четат.

От друга страна, растящото място на информационните и комуникационните технологии в дома отваря пътя за нови подходи, позволяващи "всички хартии" да бъдат избегнати, като се даде приоритет на електронните носители, независимо дали става дума за битови сметки или за друга информация, предоставена на хартиен носител.

Община Созопол ще предприеме действия за проучване и избор на подходяща инициатива, съобразно местните условия, за предотвратяване получаването на нежелани рекламни материали.

Възможности за прилагане

В настоящата Подпрограма се предвижда провеждането на целенасочени кампании за разясняване и предоставяне на информация за политиките по предотвратяване на отпадъци. Основният резултат на тази мярка е повишаване на съзнанието на широк кръг от населението за важността от опазване ресурсите и за възможни мерки за предотвратяване на отпадъци, като в частност специални целеви групи ще са децата и учениците, които най-бързо се приобщават към „зелените" идеи. Кампаниите, насочени към обществеността, ще се съчетават с кампаниите, насочени към бизнеса. Също така, при провеждането на съвместни информационни кампании с Организациите по оползотворяване на масово разпространени отпадъци ще се включи и тематиката за предотвратяване образуването на отпадъци. Въпреки, че непосредствените резултати от тази мярка не могат да се измерят количествено, тя има много голямо значение за формиране на съзнание в потребителското общество, което да се стреми да избягва образуването на отпадъци. Информация относно предотвратяването на отпадъци ще се публикува и в раздела за управление на отпадъци на интернет страницата на общината, чието обособяване е предвидено със следващите подпрограми.

Индикатори за изпълнение на мерките

Брой проведени информационни кампании за гражданите, насочени към; включена информация за предотвратяване на образуването на отпадъци в раздела за управление на отпадъците на интернет страницата на общината.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

към Подпрограмата за предотвратяване образуването на отпадъци

Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване на образуването им

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мерки по Приложение № 4 на ЗУО	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване на образуването им	Намаляване на количеството на отпадъците	Използване на мерки за планиране и други икономически мерки за насърчаване на ефикасното използване на ресурсите чрез предотвратяването на отпадъци	Изпълнение на мерките за предотвратяване образуването на отпадъци, заложени в програмата	Общински бюджет	2021-2027	Одобрена от общински съвет подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци и изпълнение на мерките, заложени в нея	Ежегодно -брой изпълнени и в процес на изпълнение мерки за предотвратяване образуването на отпадъци	Всички мерки, включени в подпрограмата за предотвратяване образуването на отпадъци са изпълнени до 2027г.	Община Созопол	Общественост и други заинтересовани страни
		Използване на разяснителни кампании и оказване на финансова подкрепа на бизнеса за вземане на решения или друг вид подкрепа; Насърчаване на повторната употреба или поправка на подходящи продукти или на техни компоненти	Определяне на патентния данък по ЗМДТ до допустимия минимум за тези данъчно задължени лица, чиято дейност пряко води до повторна употреба на дадени продукти (напр. ремонт на обувки,дрехи, домакински уреди, мебели и др.) и оттам до предотвратяване на отпадъци	Общински бюджет	2022-2027	Осигурени стимули за лицата, предоставящи услуги, водещи до предотвратяване на отпадъци	Етапи на подготовка и приемане на промени в наредбата за определяне на размера на местните данъци	Приети промени в наредбата	Общински съвет - Созопол	Община Созопол

Страте-гическа цел	Опера-тивна цел	Мерки по Приложение № 4 на ЗУО	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
							Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване на образуването им	Намаляване на количеството на отпадъците	Използване на разяснителни кампании и предоставяне на информация, насочена към широката общественост като цяло или към специфични групи от потребители	Провеждане на целенасочени кампании за разясняване и предоставяне на информация за политиките по предотвратяване на отпадъци	Общински бюджет	2022-2027	Гражданите и фирмите са запознати с ползите от предотвратяване на отпадъците	Брой реализирани кампании	До 2027 г. са проведени поне три кампании	Община Созопол	
			Включване в информационните кампании на Организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки, ИУЕЕО, НУБА на тематиката по предотвратяване на отпадъците	Организации по оползотво-ряване на МРО, в рамките на ежегодните им бюджети за информа-ционни кампании	2022-2027	Проведени информационни кампании от ООп с включена тематика по предотвратяване на отпадъци	Брой реализирани информационни кампании		Организа-ции по оползотво-ряване на МРО	Община Созопол

5.2. Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло

Увеличаването на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци води до минимизиране на количествата на рециклируемите отпадъци в общия поток на отпадъците, постъпващи на депо.

Формулирането на количествени цели за рециклиране и оползотворяване, засягащи определени приоритетни потоци отпадъци е практическа мярка за налагане на рециклирането/оползотворяването.

Въвеждането на разделно събиране, при източника на генериране на отпадъци, ще доведе до увеличаване количествата на събираните фракции. Прилагането на схеми за разделно събиране от една страна ще бъде организирано на база на принципа „отговорност на производителите", като задължение на производителите и вносителите на стоки, след крайната употреба, на които се образуват масово разпространени отпадъци, и плащащи продуктови такси на фирми по оползотворяване. От друга страна стои като задължение на общините да организират системи за разделно събиране на отпадъците.

Целите по чл. 31, ал. 1, т. 1 от ЗУО, определени в НПУО 2014-2020 г. предвиждаха до 1 януари 2020 г. най-малко 50 на сто от общото тегло на отпадъците от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло да бъде включено в подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали. Целта се оказа амбициозна и малко общини успяха да я достигнат в рамките на програмния период. Новата европейска цел за пластмасовите отпадъци е минимум 50% от количеството на отпадъчните пластмасови опаковки да се рециклира до 2025 г.

Общите количества на отпадъците от хартия, картон, метал, пластмаса и стъкло и съответните цели за рециклиране са изчислени поотделно за всеки регион за управление на отпадъците и общо за страната.

Отпадъците от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло следва да се разглеждат като ресурс, от който могат да се извлекат както екологични, така и финансови ползи.

Следва да се отбележи, че количествата на събраните и оползотворени отпадъци от прилагането на системите за разделно събиране и рециклиране на отпадъците от опаковки от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло, НУБА и ИУЕЕО, които се осъществяват и финансират от Организациите по оползотворяване на

съответните масово разпространени отпадъци чрез схемите за „Разширена отговорност на производителя", се отчитат и допринасят за постигане от общината на целите за рециклиране на битовите отпадъци.

Съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУО „битови отпадъци" са „отпадъците от домакинствата" и „подобни на отпадъците от домакинствата" – т.е. това са отпадъците, образувани от домакинствата и отпадъците, образувани от фирми и други организации, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствените отпадъци и отпадъците от селското и горското стопанство.

За да изпълни посочените изисквания на националното законодателство, Община Созопол разработи настоящата подпрограма, чиято оперативна цел е: *достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло до 2027 г.*

До момента Община Созопол е предприела редица мерки за разделно събиране и увеличаване на количествата на рециклируемите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло:

- На територията на общината функционират системи за разделно събиране на тези потоци отпадъци чрез поставяне на контейнери за разделното им събиране посредством сключени договори за сътрудничество с Организации по оползотворяване. Със заповеди на кмета на община Созопол са определени местата за разполагане на контейнерите. Подробна информация за наличните системи за разделно събиране на битови отпадъци е представена в анализите на съществуващото състояние - приложения към Програмата;
- Със сключения договор за сътрудничество с Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки са съвместени двете системи – за разделно събиране, сортиране и предаване за рециклиране както на отпадъци от опаковки от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло, така и на другите битови отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло;
- Осъществяват се информационни кампании в сътрудничество с Организациите по оползотворяване, за да се мотивира населението за по-активно включване в системите за разделно събиране на отпадъците;

В настоящата подпрограма не са включени част от мерките, които имат пряка връзка с постигане на оперативната цел на подпрограмата, но са тематично отнесени в други подпрограми в рамките на Програмата за управление на отпадъците, тъй като

имат хоризонтален характер и допринасят за постигането на няколко стратегически и оперативни цели. Пряко отношение към постигане на набелязаните цели на настоящата подпрограма са мерките от другите подпрограми, свързани с:

- осъществяване на постоянни информационни кампании за ползите от разделното събиране на отпадъците и за насърчаване на населението и юридическите лица да събират разделно отпадъците;
- внедряване в общината на електронна информационна система за отпадъците, чрез която ще се събират данни за отпадъците, вкл. за разделно събраните и за предадените за рециклиране отпадъци от хартия и картон, стъкло, пластмаса и метал, в т.ч. за проследяване на степента на постигане на целите;
- съставяне на отчети за изпълнение на целите за битовите отпадъци и представянето им пред компетентните органи;
- подобряване на контрола от страна на общината за спазване на изискванията от задължените лица относно разделното събиране на битови отпадъци;
- обучителни мерки за поддържане и подобряване на капацитета на общинската администрация.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

към Подпрограмата за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
						Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци	Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло	Участие в изготвянето на проектно предложение за кандидатстване за финансиране по ОПОС 2021-2027 г.	Общински бюджети на общините от РСУО	Съгласно срока, посочен в обявата на УО на ОПОС 2021-2027 за представяне на проектни предложения	Изготвено и подадено проектно предложение	Подадено проектно предложение	Одобрено проектно предложение от УО на ОПОС 2021-2027	Община Созопол	Община Созопол и останалите общини от РСУО
		Участие в реализацията на проект за изграждане на инсталация за компостиране на био отпадъци	ОПОС 2021-2027;	2022 - 2023	Изградена инсталация за компостиране на био отпадъци	Етапи на реализация в съответствие с одобрения за финансиране проект	Инсталацията е въведена в експлоатация	Община Созопол	общини от РСУО ПЧП-във формата на търговко дружество
		Прилагане на системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци съгласно сключените договори за сътрудничество с Организации по оползотворяване, в т.ч.: -система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и битови отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло; -система за разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори;	Организации по оползотворяване на МРО, с които са сключени договори, чрез прилагане на принципа „разширена отговорност на производителя“	2021-2027	Повишаване на количествата рециклирани и оползотворени битови отпадъци; Изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване, заложени в националното законодателство по управление на отпадъците;	Функциониращи системи за разделно събиране на масово разпро-странени отпадъци, за които е въведена отговорност на производителя	Количество разделно събрани битови отпадъци	Община Созопол	Организации по оползотворява не на МРО

Страте-гическа цел	Опера-тивна цел	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
						Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване предотвратяване на риска от депонираните отпадъци	Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло	- система за разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; - система за разделно събиране на излезли от употреба гуми; - събиране и разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства			Намаляване количеството на битовите отпадъци, които ще се извозват до Регионално депо Созопол				
		Удължаване на срока на договорите/ сключване на нови договори за сътрудничество с Организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци – отпадъци от опаковки, НУБА, ИУЕЕО	Организации по оползотворяване на МРО, чрез прилагане на принципа „разширена отговорност на производителя“	2022 2023	Продължаване функционирането на въведените в общината системи за разделно събиране и оползотворяване на МРО	Предприети действия за удължаване срока на договорите/ сключване на нови договори	Удължен срок на договорите с ООП/ сключени нови договори с ООП	Община Созопол	Организации по оползотворяване на МРО
		Въвеждане на задължения към операторите на площадки за събиране на отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло, които извършват дейностите на търговски принцип, за регистрация в общината и за предоставяне на информация за събраните количества отпадъци	Общински бюджет	2021-2022	Увеличаване на местата за предаване на отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло	Брой площадки, регистрирани в общината и предоставящи информация за събраните количества отпадъци	Всички площадки, притежаващи разрешения за събиране на отпадъци по ЗУО са регистрирани в общината и предоставят информация за количествата разделно събрани отпадъци	Община Созопол	Оператори на площадки за събиране на отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло

		Публикуване на информация на сайта на общината на местонахождението на площадките за предаване на разделно събрани отпадъци, какви отпадъци и при какви условия могат да се предават	Общински бюджет	2021-2027	Обществеността е информирана за местонахождението на площадките за предаване на разделно събрани отпадъци, вида на отпадъците и условията за предаване	Брой площадки, за които общината е предоставила информация на сайта	За всички регистрирани площадки е предоставена информация на сайта на общината	Община Созопол	Оператори на площадки за събиране на отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло

5.3.Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите и изискванията за битовите биоразградими отпадъци и за биоотпадъците

„Биоразградими“ са всички битови отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други.

„Биоотпадъците“ са част от биоразградимите битови отпадъци, и по-конкретно отпадъците от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост. Член 8, ал. 1 от Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци, Приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г., Обн. ДВ. бр.11 от 31 Януари 2017 г. задължава кметовете на общини във всеки от регионите за управление на отпадъци по чл. 49, ал.9 от ЗУО да постигат следните регионални цели за разделно събиране и оползотворяване на битови биоотпадъци:

1. до 31 декември 2016 г. - не по-малко от 25 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.;
2. до 31 декември 2020 г. - не по-малко от 50 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.;
3. до 31 декември 2025 г. - не по-малко от 70 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.

Изпълнението на целите за разделно събиране и оползотворяване на битови биоотпадъци се осигурява чрез прилагане на домашно компостиране и разделно събиране.

Целите се изпълняват съвместно от всички общини в региона в съответствие с решение, взето от Общото събрание на РЦУО.

Наредбата изисква разделно събраните биоотпадъци да се оползотворяват чрез дейностите, обозначени със следните кодове по Приложение № 2 към § 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на ЗУО:

- R 3 – рециклиране/възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители (включително чрез компостиране и други процеси на биологична трансформация), и/или
- R 10 – обработване на земната повърхност, водещо до подобрения за земеделието и околната среда;

- R 1 - използване на отпадъците предимно като гориво или друг начин за получаване на енергия (в случаите на анаеробно разграждане на биоотпадъци). Целите се считат за изпълнени при условие, че биоотпадъците са събрани разделно при източника на образуване, транспортирани и предадени за оползотворяване. В допълнение Наредбата изисква кметовете на общини да осигурят *цялото количество* образувани биоотпадъци от поддържането на обществени площи, паркове и градини на територията на съответната община да се събират разделно и оползотворяват.

Биоотпадъците, преработени чрез домашно компостиране, се считат от законодателството за предотвратени, а не за оползотворени отпадъци.

В Наредбата са поставени и срокове за ежегодно представяне на информация и отчет пред МОСВ относно изпълнението на целите, както за общината, така и за конкретния регион, разпределението на задълженията между общините в региона, предприети мерки и дейности за достигане на целите, представяне на доказателства и др.

На този етап в община Созопол, както и в останалите общини в Регион за управление на отпадъците Созопол не функционират системи за разделно събиране на биоотпадъци.

За да изпълни посочените изисквания на националното законодателство, Община Созопол разработи настоящата подпрограма.

Съществена предпоставка за постигане на целите са осъществените до момента мерки на регионално и общинско ниво:

- ✓ Извършени са предпроектни проучвания за реализацията на „Интегрирана система от съоръжения за третиране на неопасни отпадъци от регион Созопол“. В рамките на интегрираната система е предвидено изграждането на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени отпадъци и биоотпадъци);
- ✓ За реализацията на инвестиционното предложение е издадено положително решение по ОВОС;
- ✓ Морфологичен анализ на битовите отпадъци, които съдържа информация за генерираните биоразградими и биоотпадъци в общината.
- ✓ В действащата Наредба за управление на отпадъците на територията на община Созопол е включена самостоятелна глава, в която са регламентирани задълженията на общината за управлението на биоразградимите отпадъци, в т.ч. битовите биоотпадъци.

Основна инвестиционна мярка, включена в подпрограмата за разделно събиране и постигане на целите и изискванията за битовите биоразградими отпадъци и за биоотпадъците е:

- Общината е включена в Индикативен списък на РСУО, в които могат да се изградят инсталации за компостиране и анаеробно разграждане.

Инсталациите за компостиране и анаеробно разграждане на разделно събрани биоотпадъци, трябва да са с капацитет достатъчен за достигане на целите за оползотворяване на биоотпадъците за всяко РСУО според чл. 8, ал. 1 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците, като количествата биоотпадъци третирани чрез домашно компостиране се считат като предотвратени, а не като оползотворени отпадъци.

В настоящата подпрограма не са отразени част от мерките, които имат пряка връзка с постигане на оперативната цел на подпрограмата, но са включени в други подпрограми към Програмата за управление на отпадъците, тъй като имат хоризонтален характер и допринасят за постигането на повече от една стратегическа цел. Пряко отношение към постигане на набелязаните цели на настоящата подпрограма са мерките от други подпрограми, свързани с:

- осъществяване на периодични информационни кампании за предотвратяване на отпадъците и за насърчаване на населението и бизнеса да събира разделно отпадъците;
- внедряване в общината на електронна информационна система за отпадъците, в т.ч. и модул за биоразградимите и отделно за биоотпадъците;
- събиране на информация и съставяне на отчети за изпълнение на целите за битовите отпадъци и представянето им пред компетентните органи;
- обучителни програми за поддържане и подобряване на капацитета на общинската администрация;
- мерките, свързани с подобряване на оползотворяването и на рециклирането на битовите отпадъци от хартия и картон, включително и отпадъци от опаковки от същия материал, тъй като те са едновременно и биоразградими отпадъци и спомагат за изпълнението на целите за намаляване на количествата депонирани отпадъци.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

към Подпрограмата за разделно събиране и постигане на целите и изискванията за битовите биоразградими отпадъци и за биоотпадъците

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
						Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци	Достигане на количествените цели и изискванията за биоразградимите, в т.ч. за биоотпадъците	Участие в изготвянето на проектно предложение за кандидатстване за финансиране по ОПОС 2021-2027 г.	ОПОС 2021-2027 г.;	Съгласно срока, посочен в обявата на УО на ОПОС 2021-2027 г.за представяне на проектни предложения	Изготвено и подадено проектно предложение	Подадено проектно предложение	Одобрено проектно предложение от УО на ОПОС 2021-2027 г.	Община Созопол	Община Созопол и останалите общини от РСУО
		Участие в реализацията на проект за изграждане на инсталация за компостиране на зелени и биоразградими отпадъци, в т.ч. доставка на съдове и техника за разделно събиране на зелени и биоразградими битови отпадъци	ОПОС 2021-2027 г.; Общински бюджети на общините от РСУО	2023 - 2024	Изградена инсталация за компостиране на зелени и биоразградими отпадъци и доставени съдове и техника за разделно им събиране	Етапи на реализация в съответствие с одобрения за финансиране проект	Инсталацията е въведена в експлоатация и съдовете и необходимата техника са доставени	Община Созопол	ПЧП-Търговско дружество
		Възлагане на събирането на зелените и др. битови биоотпадъци на територията на общината и транспортирането им до регионалната инсталация	Общински бюджет	2024	Въведена система за разделно събиране на биоотпадъци	Подготовка и провеждане на процедура по ЗОП за избор на изпълнител	Проведена процедура по ЗОП и възложени дейности	Община Созопол	
		Изготвяне и издаване на заповед на кмета на общината за условията, реда и графика за разделно събиране на зелени и др. биоотпадъци		2024	Определени са изисквания към задължените лица за разделно събиране на биоотпадъци	Подготовка на заповедта	Издадена и публикувана заповед на кмета на общината	Община Созопол	

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
						Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци	Достигане на количествените цели и изискванията за биоразградимите, в т.ч. за биоотпадъците	Провеждане на първоначална разяснителна информационна кампания сред населението и юридическите лица относно системата за разделно събиране на биоотпадъците	ОПОС 2021-2027 г.; Общински бюджет	2025	Населението и юридическите лица са запознати със схемата за разделно събиране на биоотпадъците	Етапи на подготовка на информационната кампания	Дейностите по информационната кампания са приключили	Община Созопол	Обекти, включени в системата за разделно събиране на биоотпадъците

5.4. Подпрограма за изпълнение на изискванията за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради

„Отпадъци от строителство и разрушаване“ са отпадъци, получени вследствие на строително-монтажни работи и премахване, включващи минерални отпадъци, пластмаси, метал, хартия, изолационни материали, дърво, азбест, други опасни отпадъци и др., съответстващи на кодовете на отпадъци от група 17 от Приложение № 1 на Наредбата за класификация на отпадъците.

Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, Обн. ДВ.. бр.98 от 8 Декември 2017 г., определя някои допълнителни изисквания за управлението на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали в строителството. Съгласно сроковете, определени в ЗУО в тази наредба се регламентират конкретни цели за оползотворяване на определени видове строителни отпадъци и етапите за тяхното изпълнение.

С наредбата се регламентират:

1. създаването на система за управление и контрол на дейностите по събиране, транспортиране и третиране на строителните отпадъци (СО);
2. изискванията за влагане на рециклирани строителни материали в строителството;
3. изискванията за управление на СО в процеса на строителство и премахване на строежи.

Целта на наредбата е:

1. да се предотврати и ограничи замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и да се ограничи рискът за човешкото здраве и околната среда в резултат на събирането, третирането и транспортирането на СО;
2. да се насърчи рециклирането и оползотворяването на СО за постигане на целите по чл. 32 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

Важна предпоставка за постигане на целите са част от действията, предприети на национално ниво до момента, а именно:

- за първи път е разработен и одобрен Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г.;
- одобрени са нормативни разпоредби в ЗУО и в Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали. В тях са

разграничени ясно отговорностите на общинските, регионалните и централните институции.

Условията и редът за събиране, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на СО на територията на съответната община се определят с наредбата по чл. 22 ЗУО.

Анализът на нормативната уредба показва, че община Созопол, както и другите общини в страната, имат следните отговорности, произтичащи от националното законодателство:

- организиране на събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата;
- когато общината е възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи: - да разработва План за управление на строителните отпадъци като част от строителната документация за инвестиционния проект за издаване на разрешение за строеж;
- да изпълни реално Плана за управление на отпадъците;
- да влага в строежите определен процент материали от рециклирани строителни отпадъци или материално оползотворяване в обратни насипи;
- да осигури селективното разделяне и материално оползотворяване на определени видове строителни отпадъци в минимални количества;
- да одобрява плана за управление на строителните отпадъци на инвестиционни проекти на територията на общината, като част от документацията за разрешение за строеж - когато общината е компетентен орган по ЗУТ, както и да одобрява отчетите за изпълнение на плана за управление на отпадъците, в предвидените случаи от *Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали*.

В община Созопол при образуване на строителни отпадъци от ремонтна дейност, извършвана от домакинствата, те се насочват за депониране на отпадъците на Регионалното депо за неопасни отпадъци в гр. Созопол. На територията на общината няма въведена система за разделно събиране на строителните отпадъци от ремонтна дейност на домакинствата.

За да изпълни посочените изисквания на националното законодателство, Община Созопол разработи настоящата подпрограма, чиято оперативна цел е:

достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.

Действащата *Наредбата за управление на отпадъците, поддържане и опазване чистотата на територията на Община Созопол* съдържа необходимите разпоредби, които уреждат условията и реда за събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради – регламентирано е задължението на кмета на общината за организиране на тези дейности със строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината, както и отговорността за предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното премахване на строежи за оползотворяване на материалите и за влагане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране; Третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и от премахването на строежите се извършват от възложителя или изпълнителя на строежа, или от собственика на строителните отпадъци или от друго лице, отговарящо на изискванията по чл. 35 от ЗУО, въз основа на писмен договор; регламентирани са задълженията към възложителите на строежи на територията на общината и изисквания за разработване, представяне и изпълнение на план за управление на строителните отпадъци.

Мерките, включени в подпрограмата за изпълнение на изискванията за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради са:

- Прилагане на контрол за спазване на общинската Наредбата за управление на отпадъците, поддържане и опазване чистотата на територията на Община Созопол;
- Въвеждане на система за събиране на строителни отпадъци от домакинствата;
- Разработване/ одобряване на планове за управление на строителни отпадъци и последващ контрол по изпълнението им и одобряване на отчетите за изпълнение на плановете;

В настоящата подпрограма не са включени част от мерките, които имат пряка връзка с постигане на оперативната цел на подпрограмата, но са тематично отнесени в други подпрограми в рамките на Програмата за управление на отпадъците, тъй като имат хоризонтален характер и допринасят за постигането на няколко стратегически и

оперативни цели. Пряко отношение към постигане на набелязаните цели на настоящата подпрограма са мерките от други подпрограми, свързани с:

- осъществяване на информационни кампании и предоставяне на информация за отпадъците, в т.ч. за изискванията и възможностите за предаване на строителни отпадъци;
- внедряване в общината на електронна информационна система за отпадъците, в т.ч. и модул за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;
- събиране на информация и съставяне на отчети за изпълнение на целите за строителни отпадъци и представянето им пред компетентните органи;
- обучение за подобряване на капацитета на общинската администрация за целите на изпълнение на изискванията за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

към Подпрограмата за изпълнение на изискванията за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
						Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени намаляване и предотвратяване на риска от депонираните	Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради	Изготвяне и издаване на заповед на кмета на общината за условията и реда за събиране и извозване строителни отпадъци от ремонтни дейности на домакинствата	Общински бюджет	2022	Определен е реда за събиране и извозване на строителни отпадъци от ремонтни дейности, образувани от домакинствата	Подготовка на заповедта	Издадена и публикувана заповед на кмета на общината	Община Созопол	
		Прилагане на заповедта за условията и реда за събиране и извозване строителни отпадъци от ремонтни дейности на домакинствата и осъществяване на контрол за спазване на общинската Наредбата за управление на отпадъците, поддържане и опазване чистотата на територията на Община Созопол по отношение на строителните отпадъци	Общински бюджет	2022 - 2028	Строителните отпадъци от ремонтни дейности на домакинствата се събират и извозват регламентирано; предотвратено изхвърляне на строителни отпадъци в контейнерите за битови отпадъци или около тях и на други места	Осигурена възможност на домакинствата за регламенти- рано освобождаване от строителни отпадъци от ремонтни дейности	Домакинствата от всички населени места в общината изхвърлят регламентирано строителни отпадъци от ремонтни дейности	Община Созопол	
		Определяне на длъжностни лица от общинската администрация за изпълнение на изискванията относно строителните отпадъци, в случаите когато общината е възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, в т.ч. разработване/ одобряване на планове за управление на строителни отпадъци и последващ контрол по изпълнението им и одобряване на отчетите за изпълнение на плановете	Общински бюджет	2021	Отговорностите за изпълнение на разпоредбите на ЗУО и Наредбата за строителните отпадъците са ясно разпределени между структурните звена на общинската администрация	Определени длъжностни лица	Актуализирани длъжностни характеристики на служителите от общинската администрация, отговорни за изпълнението на изискванията относно управлението на строителните отпадъци	Община Созопол	

5.5.Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци

Предотвратяването и намаляването на риска от депонираните отпадъци може да се постигне чрез мерки, целящи ползване на депа, отговарящи на нормативните изисквания, чрез предотвратяване на отпадъците, чрез увеличаване на количествата, рециклирани и оползотворени отпадъци, както и чрез закриване на старите депа за отпадъци и депониране на остатъчни отпадъци (във възможно най-малки количества), на депа, които отговарят на всички екологични изисквания, както и рекултивация и последващи грижи и мониторинг на закритите депа и оползотворяване на сметищния газ от тях.

До момента Община Созопол е предприела следните мерки за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци:

- Предприети мерки за рекултивация на старото общинско депо в Община Созопол, включващи техническа и биологична рекултивация на депото;
- Понастоящем депонирането на отпадъците, генерирани на територията на община Созопол се извършва на Регионалното депо за неопасни отпадъци Созопол, което отговаря на нормативните изисквания.

В настоящата подпрограма са включени следните мерки от компетенциите на община Созопол, обособени условно в две групи.

Първата група мерки са свързани с подобряване управлението на други потоци битови отпадъци извън обхванатите битови отпадъци от предходните подпрограми, целящи подобряване на тяхното разделно събиране и отклоняването им от депониране, най-вече опасните отпадъци от бита.

Втората група мерки са свързани с намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци и нерегламентираните сметища и включват осигуряване на мониторинг и следексплоатационни грижи за закритото общинско депо за неопасни отпадъци и изготвяне на регистър на всички закрити депа за отпадъци. Източник на финансиране на дейностите по следексплоатационни грижи и мониторинг на закритото общинското депо за неопасни отпадъци са приходите от такса битови отпадъци, както е регламентирано в Закона за местните данъци и такси. Средствата за дейностите следва да се включват в ежегодните план-сметки за необходимите разходи по ЗМДТ за битови отпадъци.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

към Подпрограмата за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци

Стратегическа цел	**Оперативна цел**	**Дейности (мерки)**	**Източници на финансиране**	**Срок за реализация (година)**	**Очаквани резултати**	**Индикатори за изпълнение**		**Отговорни институции**	
						Текущи	**Целеви**	**Водеща**	**Партньор**
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци	намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци	Сключване на договори с общините Приморско и Царево за ползване на ЦООБ и мобилните пунктове за събиране на опасни отпадъци	Общински бюджети	2021	Избор на подходяща система за разделно събиране на опасни битови отпадъци	Приложени са добри практики от Конфедерация Швейцария	Взето решение за вида на системата за разделно събиране на опасни битови отпадъци, която се прилага в община Созопол	Община Созопол	Община Созопол и останалите общини от РСУО
		Въвеждане на система за разделно събиране на опасни битови отпадъци от всички членове на РСУО	Общински бюджети	2022	Отклоняване на опасните битови отпадъци от депата; Изпълнение на задълженията, регламентирани в националното законодателство по управление на отпадъците	Възлагане на разделното събиране на опасни битови отпадъци	Функционираща система за разделно събиране на опасни битови отпадъци	Община Созопол	общините Приморско и Царево и дружествата, на които е възложено транспортиране и обезвреждане на разделно събранните опасни битови отпадъци
		Извършване на мониторинг и следексплоатационни грижи за закритото общинско депо за неопасни отпадъци на гр. Созопол и нерегламентираните сметища.	От приходи такса отпадъци	постоянен	Намаляване на риска за околната среда	Извършване на мониторинг и следексплоата-ционни грижи	Изпълнение на плана за мониторинг	Община Созопол	

5.6. Подпрограма за информационно осигуряване на общинската администрация и подобряване на административния капацитет

Информационното осигуряване на дейностите по управлението на отпадъците е с важно значение при процесите на техния контрол. Необходимо е общинската администрация да разполага с достатъчни и надеждни данни за различните потоци и видове отпадъци, които се образуват на територията й.

Също така, за ефективното управление на отпадъците от ключово значение е наличието на институционален капацитет в общината във връзка с изпълнение на функциите, възложени й съобразно нормативната уредба и поставените общински цели по отношение на политиката за отпадъците.

Предложените мерки в настоящата подпрограма са насочени към усъвършенстване на административната и информационната система, необходимостта от които произтича най-вече от развиващото се национално законодателство в сектора на управление на отпадъците, националните политики за непрекъснато повишаване на квалификацията и учене през целия живот, както и от някои пропуски, идентифицирани в резултат на изготвяне на анализите на съществуващото състояние. Включените мерки са обединени около следните ключови компоненти на институционалния капацитет:

- Информационно осигуряване на системата за управление на отпадъците в община Созопол.

Необходимо е всички дейности и процеси в областта на отпадъците да бъдат информационно обезпечени чрез изграждане на съвременна информационна система, която интегрира информацията от всички общински структури, които поддържат данни за управлението на отпадъците, включва пълен набор от информация и осигурява възможности за събиране, съхранение, обработка на данните, за изготвяне на анализи и прогнози и за проследяване на напредъка по изпълнението на настоящата Програма за управление на отпадъците и на заложените в националното законодателство цели за отпадъците.

- Осигуряване на общински нормативни и вътрешно-ведомствени документи и процедури, които да гарантират законосъобразно и ефикасно изпълнение на дейностите с отпадъци.

Общината ще продължи да прилага мерки, които да гарантират, че изпълнението на Програмата се наблюдава и оценява и че общинската нормативна

уредба е съобразена с развитието и промените в националното законодателство в сектор Отпадъци и с потребностите, идентифицирани в общината.

- Обезпечаване на системите за управление на отпадъците в общината с достатъчно на брой квалифицирани служители и непрекъснатото развитие на квалификацията и уменията на служителите с функции в областта на отпадъците.

Планирани са мерки за организационно и кадрово обезпечаване на информационната система за управление на отпадъците след нейното въвеждане в експлоатация, за непрекъснато повишаване на квалификацията и уменията на служителите с функции за отпадъците в общинската администрация и на тяхното ресурсно обезпечаване.

Мерките имат хоризонтален характер и тяхното изпълнение ще допринесе за постигане на всички стратегически цели на Програмата за управление на отпадъците на община Созопол 2021-2028 г.

Изпълнението на включените в подпрограмата мерки ще допринесе и за постигане на такова управление на отпадъците, което ще гарантира чиста и безопасна околна среда за жителите на община Созопол.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

към Подпрограмата за информационно осигуряване на общинската администрация и подобряване на административния капацитет

Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда

Страте-гическа цел	Оперативна цел	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
						Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Управление на отпадъците, което гарантира чиста околна среда	информационно осигуряване на общинската администрация и подобряване на административния капацитет	Въвеждане на информационна система за управление на отпадъците	Общински бюджет	2022-2027	Изградена информационна система за управление на отпадъците	Етапи разработване и въвеждане в действие на информационната система	Функционираща информационна система	Община Созопол	
		Провеждане на обучение за работа с информационната система	Общински бюджет	20122- 2023	Ползвателите на информационната система имат умения да работят с нея	Брой обучени служители/ ползватели	Всички ползватели на информацион-ната система са обучени съобразно нивото си на достъп	Община Созопол	
		Приемане на вътрешни правила за проследяване на напредъка по изпълнение на мерките от настоящата Програма за управление на отпадъците	Общински бюджет	2021	Наличие на вътрешни правила за наблюдение и отчитане	Изготвени вътрешни правила	Приети вътрешни правила	Община Созопол	
		Промени в общинската нормативна уредба съобразно развитието на националното законодателство и регионалната система за управление на отпадъците	Общински бюджет	постоянен при настъпили промени в нац. законо-дателство и съобразно развитието на регионалната система	Нормативна осигуреност	Брой приети/ допълнени документи		Общински съвет Созопол Община Созопол	

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
						Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Управление на отпадъците, което гарантира чиста околна среда	информационно осигуряване на общинската администрация и подобряване на административния капацитет	Провеждане на обучения относно различни аспекти от управлението на отпадъците, съобразно възникващите потребности	АСЕКОБ, МОСВ, Общински бюджет	постоянен	Повишена квалификация на служителите	Брой проведени обучения	Брой обучени служители	Община Созопол	НСОРБ, АСЕКОБ, МОСВ

5.7. Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Информирането и участието на обществеността е основен компонент от всяка програма за управление на отпадъците. Отпадъците са резултат от човешката дейност и без участието на населението, основен генератор на битови отпадъци, дори и най - добре разработената програма не може да постигне своите цели.

Необходими са целенасочени действия за повишаване на разбирането сред населението и бизнеса за йерархията при управление на отпадъците, т.е. за приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда за справяне с отпадъците; както и за изискванията за спазване на принципите за разширена отговорност на производителя и замърсителят плаща, т.е. за изискването тези, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци, да покриват пълните разходи за своите действия.

Отчитайки всичко това, Община Созопол разбира своята отговорност и изпълнява мерки за стимулиране и повишаване на участието на жителите и бизнеса в управлението на отпадъците на територията на общината. В рамките на периода на настоящата Програма общинската администрация ще разширява и надгражда постигнатото в тази насока.

За целта една от стратегическите цели в настоящата Програма за управление на отпадъците на община Созопол е *Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците*. Подпрограмата за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците е насочена към постигане на тази стратегическа цел.

Повечето от включените в подпрограмата мерки са т.нар. меки мерки и имат хоризонтален характер. Така на практика подпрограмата подпомага изпълнението и на мерките в другите подпрограми, а оттам допринася за постигане и на останалите три стратегически цели на Програмата за управление на отпадъците на община Созопол.

Мерките са насочени към няколко оперативни цели:

- Изграждане на информирано поведение и на обществени нагласи относно отпадъците, съобразно с принципите на устойчивото развитие;

- Повишаване на участието на населението и бизнеса в дейностите с битови отпадъци съобразно йерархията за управление на отпадъците;

- Повишаване на ролята на населението в процеса на вземане на решения относно политиката за управление на отпадъците на община Созопол.

Предвидените в подпрограмата мерки включват публикуване и разпространение на актуална информация и провеждане на разяснителни кампании за повишаване на информираността и разбирането сред населението и бизнеса за същността, принципите и йерархията за управление на отпадъците; за услугите по събиране, транспортиране и третиране на различните потоци отпадъци, предоставяни от Община Созопол; за задълженията на гражданите и бизнеса и за действията, които трябва да предприемат при управление на генерираните от тях отпадъци; за използване на техники и полагане на усилия за екологосъобразно използване на ресурсите и съзнателно участие в системите за управление на отпадъците. Планирани са също мерки, които чрез подходящи техники или схеми включват пряко населението в дейности за разделно събиране на различни потоци битови отпадъци. Друга група мерки е насочена към участие на обществеността в процеса на вземане на решения относно политиката за отпадъците чрез допитвания, консултации, публични обсъждания и др.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

към Подпрограмата за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Стратегическа цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор за прилагане на йерархията на управление на отпадъците

Стратегическа цел	Оперативна цел	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
						Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Превръщане на обществеността в ключов фактор за прилагане на йерархията на управление на отпадъците	Изграждане на информирано поведение и обществени нагласи относно отпадъците	Обособяване на самостоятелен раздел на интернет страницата на общината, в които да се систематизира и предоставя цялостна информация относно управлението на отпадъците	Общински бюджет, Отчисления по чл. 64 от ЗУО*	2021-2022	Осигурен достъп на обществеността до информация на едно място по всички въпроси, свързани с управлението на отпадъците	Обособяване на раздел за управление на отпадъците на интернет страницата на общината	Наличен раздел за управление на отпадъците на интернет страницата на общината	Община Созопол	
		Публикуване на актуална информация за управлението на отпадъците в обособения раздел на интернет страницата на общината	Общински бюджет	постоянен	Осигурен достъп на обществеността до информация за управлението на отпадъците		Публикувана актуална информация за управлението на отпадъците в общината	Община Созопол	
		Провеждане на информационни и разяснителни кампании за намаляване на дела на рециклируемите материали в общия битов отпадъчен поток, предотвратяване образуването на отпадъците и др.	Общински бюджет, Отчисления по чл. 64 от ЗУО*, Организации по оползотворяване на МРО	2021-2028	Повишена информираност на населението и бизнеса	Планиране на броя на информацион-ните кампании	Всички планирани кампании са проведени	Община Созопол	Организации по оползотворяване на МРО

Страте-гическа цел	Опера-тивна цел	Дейности (мерки)	Източници на финансиране	Срок за реализация (година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
						Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
		Провеждане на кампании за почистване на населените места в общината	Общински бюджет	ежегодно	Повишено участие на обществеността, Почистени нерегламентирани сметища и места, замърсени с отпадъци	Брой кампании, Брой и площ на почистените сметища и места		Община Созопол	Население, институции и фирми от общината
		Участие в национални кампании, свързани с управлението на отпадъците	МОСВ, ПУДООС, Общински бюджет	постоянен	Повишено участие на обществеността	Брой участия в кампании, Брой реализирани проекти		Община Созопол	МОСВ, ПУДООС, НПО
		Публикуване на обяви за консултации и обществени обсъждания в процеса на вземане на решения по проекти на общински нормативни актове, програмни документи, ОВОС на инвестиционни предложения и др.	Общински бюджет	постоянен	Осигурени предпоставки за участие на обществеността в процеса на вземане на решения	Брой проведени обществени консултации, Брой проведени обществени обсъждания		Община Созопол	
		Провеждане на анкетни проучвания за отчитане мнението на жителите на общината относно политиката и услугите за отпадъци	Общински бюджет, Отчисления по чл. 64 от ЗУО*	ежегодно	Събрана информация относно общественото мнение за управлението на отпадъците в общината и качеството на предоставяните услуги	Брой проведени анкетни проучвания	Минимум едно анкетно проучване на година	Община Созопол	

* В съответствие с разпоредбите на *Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци* (чл. 24, ал. 1, т. 5), общината има право да изразходва до 7% от годишно натрупаните отчисления по чл. 64 от ЗУО за осигуряване на информация на обществеността за дейности по управление на отпадъците на територията на общината/ региона, свързани с предотвратяване образуването на отпадъците, подготовка за повторна употреба и постигане на целите за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, съгласно мерките, заложени в общинската програма за управление на отпадъците.

6. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ, РЕГИОНАЛНИ И НАЦИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Общинската Програма за управление на отпадъците на община Созопол 2021-2028 г. не е изолиран документ. Нейното разработване е координирано както с национални, така и с общински програмни документи, като са отразени спецификите, приоритетите и потребностите на общината в сферата на управление на отпадъците.

Координация с програмни документи на национално ниво

При разработване на настоящата програмата са взети предвид основните постановки на националните програмни документи, в т.ч.:

- Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г.;

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) има ключова роля за постигане на ефективно използване на ресурсите и устойчиво управление на отпадъците, тъй като анализите на съществуващата ситуация показват, че в България съществува значителен потенциал за подобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците, по-добро използване на ресурсите, като същевременно бъдат намалени вредните въздействия на отпадъците върху околната среда.

- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие 2030 г.

Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие на Република България задава рамка за действия за адаптиране към изменението на климата (АИК) и приоритетни направления до 2030 г., като идентифицира и потвърждава необходимостта от действия за АИК както за цялата икономиката, така и на секторно ниво. Включените сектори са: „Селско стопанство“, „Биологично разнообразие и екосистеми“, „Енергетика“, „Гори“, „Човешко здраве“, „Транспорт“, „Туризъм“, „Градска среда“ и „Води“. Управлението на риска от бедствия се разглежда като междусекторна тема.

Координация с програмни документи на община Созопол

Програмата за управление на отпадъците на община Созопол 2021-2028 г. е елемент от цялостната система за планиране на развитието на общината. Целите и мерките в настоящата Програма са синхронизирани и съобразени с ключови общински програмни документи.

Общинският план за развитие определя рамката за развитие в посочения програмен период, като интегрира икономическите, екологичните, социалните и инфраструктурните аспекти на желания за устойчив и балансиран растеж на

територията на общината като дефинира стратегически и специфични цели, приоритети и мерки.

- Програма за опазване на околната среда на община Созопол за 2021-2027г.

7.СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ 2021-2028 Г.

Наблюдението, контролът и оценката на изпълнението на Програмата за управление на отпадъците на община Созопол е от ключово значение, с оглед проследяване на напредъка по постигане на предварително поставените цели, срокове и ресурси и навременно предприемане на действия за преодоляване на възникващи проблеми при реализацията на мерките и постигане на програмните цели, а при необходимост - предприемане на действия за актуализация на Програмата.

Мониторингът представлява процес на текущо наблюдение чрез събиране на информация, свързана с изпълнението на мерките от Програмата, и анализиране и оценка на степента на изпълнение на целите, както и на проблемите при изпълнението и причините за тях. От съществено значение е да се гарантира, че информацията се събира по един организиран и планиран начин и през редовни интервали.

Контролът върху изпълнението на Програмата за управление на отпадъците ще се осъществява от Общински съвет - Созопол. Кметът на общината ще представя доклада пред Общински съвет - Созопол в срок до 31 март.

Актуализация на Програмата за управление на отпадъците може да се извърши в случай на поява на следните обстоятелства:

- промени в законодателството, които налагат промяна в заложените стратегически и оперативни цели и в планираните мерки за тяхното постигане;
- значително изоставане в изпълнението на програмните мерки и/или липса на напредък за постигане на целевите индикатори въпреки изпълнението на програмните мерки, което налага прилагането на допълнителни мерки към вече приетите или замяна на някои от приетите мерки, които не дават очаквания предварително резултат;
- други непредвидени промени в обстоятелствата, които налагат промени в Програмата.

Процедурата в случай на актуализацията ще включва изготвяне на актуализиран вариант на Програмата за управление на отпадъците на община Созопол

2021-2028 г., провеждане обществени консултации, прилагане на законодателството за екологична оценка на планове и програми, внасяне на актуализираната програма за приемане от Общински съвет - Созопол.

8. ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 АНАЛИЗИ НА НАСТОЯЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА СОЗОПОЛ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.1 АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ДЕЙСТВАЩОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ

Нормативни и програмни документи на Община Созопол в контекста на правата и задълженията на общините в областта на управление на отпадъците

Настоящото приложение съдържа анализ на нормативните и програмни документи в областта на управление на отпадъците на национално ниво и съответствието на наличната нормативна уредба и програмни документи на Община Созопол в контекста на правата и задълженията на местните власти в областта на управление на отпадъците.

Анализът има за цел да отговори на следните въпроси:

- *Какви са основните принципи и разпоредби на националното законодателство по управление на отпадъците и основните ангажименти на Община Созопол в сферата на управление на отпадъците, произтичащи от националното законодателство?*
- *Приета ли е нормативна уредба на местно ниво, която да детайлизира правата и задълженията на общинската администрация, на гражданите и на юридическите лица по отношение на управлението на отпадъците, местната нормативна уредба съдържа ли минималните изисквания на Закона за управление на отпадъците (ЗУО)?*
- *Кои са основните програмни документи на национално ниво, които определят рамката на програмиране на управлението на отпадъците на общинско ниво?*
- *Какво е нивото на изпълнение на предходната Програма за управление на отпадъците на Община Созопол?*

Информационно осигуряване на анализа

За осигуряване на необходимата информация за анализа са използвани следните методи:

- ✓ проучване на национални нормативни документи, регламентиращи отговорностите на общините, свързани с управлението на отпадъците и действащата нормативна уредба в община Созопол в областта на управление на отпадъците;

✓ проучване на стратегически и програмни документи на национално и общинско ниво относно управлението на отпадъците;

✓ проучване на отчетите за напредъка на изпълнението на програмните документи, свързани с управлението на отпадъците, на Община Созопол пред Общински съвет – Созопол.

1. Анализ на националната нормативна рамка

Принципи

Националното законодателство и политика в областта на управление на отпадъците се основават на следните основни принципи:

- „Предотвратяване“.
- „Замърсителят плаща“ и „Разширена отговорност на производителя“.
- „Превантивност“.
- „Близост“ и „самодостатъчност“.
- „Участие на обществеността“.
- „Интегрирано управление на отпадъците“.
- „Устойчиво развитие“.
- „Най-добри налични техники, неизискващи прекомерни разходи“ (НДНТНПР)
- консултативен процес за вземане на решения, в който се отчитат относителните преимущества на различните възможности за управление на отпадъците, имащи отношение към опазването на околната среда, на приемлива цена. Йерархията на управление на отпадъците предоставя теоретичната рамка, която може да се използва като ръководство при оценяването на различните възможности. НДНТНПР е решение (или комбинация от решения), което за дадени цели и обстоятелства предоставя най - големи ползи или застрашава в най-малка степен околната среда, както в краткосрочен, така и в дългосрочен аспект. Независимо, че йерархията е препоръчителна като обща цел на политиката по управление на отпадъците, нейното прилагане трябва да се съчетава с принципа най-добри налични техники, неизискващи прекомерни разходи, в зависимост от конкретните обстоятелства и икономически условия.

Йерархия на управлението на отпадъците

Йерархията на отпадъците определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците. Спазването на йерархията за управление на отпадъците

осигурява ефективно използване на ресурсите, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин. Йерархията задава пет възможни начина за правителствените институциите, местните власти и бизнеса за справяне с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- предотвратяване на образуването на отпадъци;
- подготовка за повторна употреба;
- рециклиране (материално оползотворяване);
- друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
- обезвреждане.

При прилагането на посочената йерархия при управлението на отпадъците следва да се вземат предвид общите принципи за опазване на околната среда, като предпазни мерки и устойчивост, техническа осъществимост и икономическа приложимост, опазване на ресурсите, както и цялостното въздействие върху околната среда, човешкото здраве, икономиката и обществото. Това може да наложи специфични потоци от отпадъци да не се придържат стриктно към йерархията, когато това е обосновано от съображения, свързани с жизнения цикъл на отпадъците и във връзка с цялостното въздействие на образуването и управлението на този вид отпадъци. Целта на йерархията е да илюстрира модел на интегриран подход за управление на отпадъците, като прилагането й в посочената последователност ще допринесе за създаването на устойчива политика по управлението им.

Развитие на законодателството по управление на отпадъци в Р. България

В началото на 90-те години на миналия век, законодателната уредба в областта на управление на отпадъците включва Постановление № 153 на Министерския съвет от 6 август 1993 г. за събиране, превозване, съхраняване и обезвреждане на опасни отпадъци и Постановление № 268 на Министерския съвет от 29 октомври 1996 г. за режима по вноса и транзитния превоз на отпадъци и опасни вещества, които уреждат специфични въпроси, свързани основно с транспортирането на отпадъци и опасни вещества на територията на страната и като част от международен превоз.

Първият специализиран закон, уреждащ управлението на отпадъците е Законът за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда от 1997 г. Специфични изисквания към дейностите по отпадъците се съдържат и в Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци,

приета с ПМС 53 от 19 март 1999 г. Тази наредба не е отменена и до днес и се прилага доколкото не противоречи на други действащи законови разпоредби. ПМС 53 от 19 март 1999 г. отменя ПМС 153 от 6 август 1993 г., а ПМС 268 от 29.10.1996 г. е отменено с Постановление № 12 на Министерския съвет от 27 януари 1999 г. за режима за въвеждане на опасни вещества.

Законът за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда е в сила до 2003 г., когато се приема първият Закон за управление на отпадъците. Той е в сила до юли 2012 г.

Действащият Закон за управление на отпадъците е приет от 41-то Народно събрание на Република България (обн., ДВ, бр. 53 от 13 Юли 2012г.) Законът транспонира в българското законодателство Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците и за отмяна на определени директиви.

Действащи закони и подзаконови нормативни актове на национално ниво

Закон за управление на отпадъците (ЗУО, доп. ДВ. бр.81 от 15 октомври 2019г.**)** ЗУО регламентира мерките и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване.

Управлението на отпадъците включва събирането, транспортирането, оползотворяването и обезвреждането на отпадъците, включително осъществяваният контрол върху тези дейности.

Общи положения:

– определено е приложното поле на законодателството по управление на отпадъците;

– отпадъците са разделени на четири основни класа (битови, строителни, производствени и опасни отпадъци), въз основа на което са определени задълженията на притежателите на отпадъци и правомощията на компетентните органи;

– определен е приоритетния ред (йерархията) за управление на отпадъците;

– въведени са дефиниции за “отпадък”; видовете отпадъци – „битови, „строителни“, производствени“ и „опасни“; „масово разпространени отпадъци“

“причинител” на отпадъци; “притежател” на отпадъци; дейностите “събиране”, “съхраняване”, “транспортиране” и „третиране“. Дейностите по оползотворяване и

обезвреждане на отпадъците с техните R и D кодове и наименование са представени в приложения към закона.

ЗУО регламентира конкретни задължения и отговорности на:

– причинителите и притежателите на отпадъци;

– лицата, извършващи дейности с отпадъци;

– лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци;

– органите на местното самоуправление и местната администрация.

Планове и програми

ЗУО определя общите изисквания за планиране на дейностите по управление на отпадъците в страната, включително изискванията за целите, обхвата и процедурите по разработване, приемане и утвърждаване на планове и програми за управление на отпадъците.

Програмните документи, регламентирани със ЗУО са следните:

– Национален план за управление на отпадъците – разработва се от министъра на околната среда и водите и се приема от Министерски съвет. Националният план включва мерки за създаване на интегрирана мрежа от съоръжения и инсталации, която да осигурява оползотворяване и обезвреждането на отпадъците чрез най -добри налични техники;

– Програма за предотвратяване образуването на отпадъци - разработва се от министъра на околната среда и водите и се приема от Министерски съвет. Програмата е неразделна част от Националния план за управление на отпадъците;

– Програми за управление на отпадъците се разработват и изпълняват и от:

√ кметовете на общини – за територията на съответната община. Общинските програми се разработват в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците. Законът за управление на отпадъците определя Общинския съвет на съответната община като орган по приемане на програмата и осъществяващ контрол по нейното изпълнение;

√ лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, които извършват индивидуално изпълнение на задълженията си и от организациите по оползотворяване. Програмите се разработват в обхват, определен със съответната наредба, регламентираща управлението на

конкретния масово разпространен отпадък и се утвърждават от министъра на околната среда и водите.

Изисквания за извършване на дейностите по събиране, транспортиране и третиране на отпадъци

ЗУО регламентира изискванията, реда и начина за извършване на дейностите по събиране, транспортиране и третиране на отпадъци.

Въведени са забрани за изоставянето, нерегламентираното изхвърляне и изгаряне или друга форма на неконтролирано управление на отпадъците. Лицата, при чиято дейност се образуват отпадъци и притежателите на отпадъци се задължават да ги предоставят за събиране, транспортиране и третиране на лица, които имат право да извършват тези дейности (притежават необходимите документи за извършване на съответните дейности с отпадъци) или да ги третират самостоятелно, в съответствие с разпоредбите на закона. Предаването и приемането на производствените, строителните и опасните отпадъци се извършва само въз основа на писмен договор.

В зависимост от степента на риск за околната среда при различните дейности и вида на отпадъците, с които се извършват, е въведен разрешителен или по-облекчен регистрационен режим. Определени са компетентните органи за издаване на съответния документ; сроковете, процедурите и условията за заявяване извършването на дейностите и вземане на решение за разрешаването им.

Въведена е и процедура за издаване на разрешение за индивидуално изпълнение и разрешение на организации по оползотворяване, с оглед изпълнението на задълженията на лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци за разделно събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на съответните отпадъци.

Информация, докладване и публични регистри

ЗУО въвежда задължение за водене на отчетност и представяне на информация от следните лица:

– лицата, чиято дейност е свързана с образуване, събиране, транспортиране и третиране на производствени или опасни отпадъци;

– лицата, извършващи дейности по събиране, транспортиране и третиране на битови и строителни отпадъци;

– лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци.

ЗУО регламентира създаването и поддържането на следните публични регистри, които се водят от изпълнителния директор на ИАОС:

– регистър на лицата, притежаващи документи за извършване на дейности с отпадъци (разрешения и регистрационни документи);

– регистър на лицата, които пускат на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (батерии и акумулатори, електрическо и електронно оборудване, масла, гуми, полимерни торбички);

– регистър на лицата, извършващи дейности като търговци или брокери на отпадъци;

– регистър на площадките, на които се извършват дейности с отпадъци от черни и цветни метали, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, излезли от употреба моторни превозни средства и негодни за употреба батерии и акумулатори.

Финансиране на управлението на отпадъците

Със ЗУО в българското законодателство са въведени принципите "замърсителят плаща" и "разширена отговорност на производителя". В съответствие с тези принципи разходите за събиране, предварително съхраняване, транспортиране и третиране (оползотворяване и обезвреждане) на отпадъците са за сметка на:

– причинителите и притежателите на отпадъците (прилагане на принципа "замърсителят плаща");

– лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (прилагане на принципа "разширена отговорност на производителя").

Разходите за дейности с битови отпадъци и изпълнение на задълженията на органите на местно самоуправление и местна администрация, определени със ЗУО, се предвиждат по бюджета на съответната община в размер, не по-малък от планираните за съответната година приходи от местни такси по Закона за местните данъци и такси.

Компетентни органи по прилагането на ЗУО:

– Министерство на околната среда и водите - разработва и прилага националната политика и законодателството в областта на управление на отпадъците; координира контролните правомощия на другите органи на изпълнителната власт по

отношение управлението на отпадъците. МОСВ издава разрешения на лица, извършващи индивидуално изпълнение на задълженията си и на организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци и утвърждава програмите им за управление на отпадъците.

– РИОСВ - прилагат националната политика и контролират спазването на изискванията на нормативните документи в областта на управление на отпадъците. РИОСВ издават разрешения и регистрационни документи за събиране, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци на тяхна територия;

– Други институции, имащи отношение към управлението на отпадъците – Министерство на здравеопазването, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на вътрешните работи, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерство на земеделието и горите Агенция "Митници", Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, Комисия за защита на потребителите, областни и общински администрации.

Контрол по управлението на отпадъците

Контрол по управлението на отпадъците се извършва от:

– кметовете на общини, които контролират дейностите с битови и строителни отпадъци; спазването на изискванията, определени с общинската наредба по ЗУО;

– РИОСВ, които контролират спазването на изискванията за третиране на отпадъци и на условията по издадените разрешения и регистрационни документи; изпълнението на програмите за управление на отпадъците; воденето на отчетност и предоставянето на информация за дейностите по отпадъците; изпълнението на задълженията на кметовете на общини, свързани с управлението на отпадъците; правилното начисляване и своевременно заплащане на продуктова такса от лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци;

– МОСВ, което контролира спазването на условията по издадените разрешенията на организации по оползотворяване и на лица, изпълняващи индивидуално задълженията си за управление на масово разпространени отпадъци; дейностите по управление на отпадъци;

– МОСВ, РИОСВ, МВР, МТИТС и Агенция „Митници", които контролират трансграничния превоз на отпадъци, съобразно своите правомощия;

– МОСВ, РИОСВ, МВР и кметовете на общини, които контролират спазването на условията и реда за извършване на дейност с отпадъци от черни и цветни метали, съобразно своите правомощия;

– РЗИ и РИОСВ, които контролират дейностите по третиране на опасни отпадъци в лечебните и здравните заведения;

– ДАМТН, Комисията за защита на потребителите и МЗ, които контролират съответствието на продуктите, след чиято употреба се образуват масово разпространени отпадъци с изискванията на съответната наредба.

Принудителни административни мерки и административно-наказателни разпоредби

– МОСВ спира дейностите по събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци и експлоатацията на инсталации за оползотворяване или обезвреждане на отпадъци;

– РИОСВ издава предписания за отстраняване на отпадъците за сметка на нарушителя и за възстановяване качествата на околната среда; спира дейностите по събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци и експлоатацията на инсталации за третиране на отпадъци;

– Въведени са голям брой наказания за нарушения на изискванията на закона и подзаконовите актове по прилагането му както от страна на физически и юридически лица, така и за неизпълнение на задълженията на длъжностните лица.

Ключови разпоредби на ЗУО

• Въвежда количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и от други източници, които общините трябва да достигнат.

• Въвежда поетапни цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, за което отговорност имат възложителите на строителни дейности, както публични органи, така и бизнес.

• Въвежда изискване за регионално управление на битовите отпадъци и детайлни правила за сдружаване на общините в регионални сдружения за управление на битовите отпадъци чрез регионални съоръжения за третиране на отпадъците;

• Регламентира отговорността на собствениците на пътища за почистване на сервитутите на пътищата.

• Въвежда изисквания към ползвателите на търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради в населените места с над 5000 жители и в курортните населени места да събират разделно отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали в съответствие с общинските наредби по чл.22 от ЗУО.

• Въвежда икономически инструменти за покриване на бъдещи разходи за рекултивация и следексплоатационни грижи на площадката на депото и за стимулиране на превенцията и оползотворяването на отпадъци преди депонирането.

• Определя националните компетентни органи по Регламент (ЕО) № 1013/2006 относно превозите на отпадъци, изискванията за финансови гаранции при трансграничен превоз, както и възможните случаи на ограничения. Забраняват се превозите на отпадъци за Република България, предназначени за изгаряне или съвместно изгаряне с оползотворяване на енергията за всяка инсталация, в количества за съответната календарна година, надвишаващи сумарно половината от годишния капацитет на инсталацията. В случаите, когато в Националния план за управление на отпадъците са заложени специфични мерки за управление на даден отпадък или поток от отпадъци, Министерският съвет може да ограничи вноса на тези отпадъци.

Подзаконови нормативни актове към Закона за управление на отпадъците

Действащите подзаконови нормативни актове, които детайлизират изискванията на ЗУО, могат да се обособят в пет групи:

– Подзаконови нормативни актове с хоризонтални разпоредби спрямо всички видове отпадъци, инсталации и съоръжения за отпадъци в обхвата на ЗУО – за класификация на отпадъците; за водене на отчетност и предоставяне на информация за дейностите с отпадъци;

– Подзаконови нормативни актове, определящи изисквания към съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци – площадки за изграждане на съоръжения за третиране на отпадъци; изграждане и експлоатация на инсталации за изгаряне на отпадъци, депа и други съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци /сепариране, компостиране/, третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци;

– Подзаконови нормативни актове, регулиращи управлението на масово разпространени отпадъци, за които е въведен принципът „разширена отговорност на производителя“ - опаковки и отпадъци от опаковки; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; отпадъци от негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА); излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО); излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС); излезли от употреба гуми (ИУГ);

– Подзаконови нормативни актове, регулиращи управлението на специфични отпадъчни потоци – строителни отпадъци и за влагане на строителни рециклирани материали; биоотпадъци; отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили (ПХБ); утайки от пречистване на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието; отпадъци от лечебните и здравни заведения;

– Подзаконови нормативни актове, съдържащи регулации по управлението на отпадъци чрез икономически инструменти - за обезпеченията и разходване на събраните средства за дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадките на депата за отпадъци и за отчисленията за депониране на битови и строителни отпадъци; за финансова гаранция или еквивалентна застраховка при трансграничен превоз на отпадъци; за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (опаковки, масла, батерии и акумулатори, гуми, електрическо и електронно оборудване (ЕЕО), моторни превозни средства (МПС), полимерни торбички).

Посочените цели се изпълняват съвместно от общините, включени във всеки един от регионите за управление на отпадъците, определени в Националния план за управление на отпадъците. Разпределението на задълженията между отделните общини в съответния регион се определя с решение на общото събрание на Регионалното сдружение на общините.

Системите за разделно събиране на биоотпадъци, които следва да бъдат изградени от общините, включват следните елементи:

– съдове за събиране на биоотпадъците при източника на образуване;

– специализирани транспортни средства, необходими за тяхното обслужване;

– специализирана техника за раздробяване и нарязване на биоотпадъците;

– площадки за събиране и временно съхраняване на биоотпадъците;

– претоварни станции и други елементи в зависимост от вида на системата.

С Наредбата е въведено изискване към вида на съдовете за събиране на биоотпадъците, които трябва да са кафяви, влагоустойчиви и да се затварят плътно.

За осигуряване на необходимите данни и осъществяване на контрол по изпълнение на целите, в наредбата е включена методология за изчисляване и доказване на изпълнението на целите за рециклиране на битовите отпадъци и целите за ограничаване на количествата депонирани биоразградими отпадъци, регламентирани със ЗУО.

Въведени са механизми за предоставяне на данни за количествата на образуваните и оползотворени отпадъци, включително математически модел, който се попълва от общините в рамките на регионалното сдружение и се изпраща в Изпълнителната агенция по околна среда за изготвяне на мотивиран

Основни ангажименти на общините, произтичащи от ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му

ЗУО и наредбите към него регламентират детайлно редица задължения на общините, свързани с управлението на отпадъците. За целта в Закона за управление на отпадъците и в голяма част от подзаконовите нормативни актове към него са обособени раздели, в които се регламентират задълженията на органите на местното самоуправление и местната администрация.

Програма за управление на отпадъците на община Созопол

Община Созопол изпълнява *Общинска Програма за управление на отпадъци за периода 2016-2020 г.,* приета с Решение на Общински съвет – Созопол. Програмата за управление на отпадъците на община Созопол за периода 2016-2020 г. е разработена съгласно изискванията на чл. 52, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците и е неразделна част от Програмата за опазване на околната среда на община Созопол, в съответствие с чл. 79 от Закона за опазване на околната среда.

Неизпълнените мерки от Плана за действие към Програмата са свързани с организиране на дейности с биоразградими отпадъци – домашно компостиране и строителните отпадъци.

4. Основни изводи и препоръки

На основата на направените анализи на националната и общинската нормативна рамки и програмни документи в областта на управление на отпадъците, могат да се направят следните основни изводи и препоръки:

- Националната нормативна рамка в областта на управление на отпадъците е изградена в цялост и напълно транспонира изискванията на европейското законодателство в тази област. Съдържа конкретни разпоредби, регламентиращи обхвата, правата и задълженията на органите на местното самоуправление и местната администрация по отношение на управлението на отпадъците.
- Действащата *Наредба за управление на отпадъците на територията на община Созопол* съдържа детайлни разпоредби, регламентиращи управлението на отпадъците на територията на община Созопол. Разработена в пълно съответствие с изискванията на националното законодателство по управление на отпадъците и отговаря на изискванията на ЗУО за съдържание на наредбата.
- В останалите общински нормативни актове, обект на анализа, могат да бъдат направени допълнения с оглед уреждане на максимално широк кръг от въпроси, както е препоръчано в настоящия анализ.
- Община Созопол разработва и изпълнява общински програми за управление на отпадъците в съответствие с действащото към момента на изготвянето им национално законодателство и национални програмни документи в областта на управление на отпадъците.
- Основната част от мерките, включени в Плана за действие на *Общинската Програма за управление на дейностите по отпадъци за периода 2016-2020 г.* са реализирани.
- Общинската администрация осъществява текущ контрол по напредъка и изготвя периодични отчети за изпълнението на програмните документи, в законоустановените срокове, които представя пред Общински съвет – Созопол. Отчетите са налични на сайта на общината.
- Във връзка с разпоредбата на чл. 52 от Закон за управление на отпадъците Община Созопол е предприела действия за разработване на Програма за управление на отпадъците за периода 2021-2028 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.2 АНАЛИЗ НА ОТПАДЪЦИТЕ

1. Анализ на битовите отпадъци

Определение за битови отпадъци

Съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУО *битови отпадъци* са „отпадъците от домакинствата“ и „подобни на отпадъците от домакинствата“ - това са отпадъците, образувани от домакинствата и отпадъците, образувани от фирми и други организации, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствените отпадъци и отпадъците от селското и горското стопанство.

„Твърди битови отпадъци“ са битова и улична смет, опаковъчни материали, кухненски и градински отпадъци и др., които представляват хетерогенен материал с непрекъснато променящи се свойства – химически и фракционен състав, плътност, специфична топлина на изгаряне и др. Съставът и количеството им подлежат на сезонни и регионални изменения.

„Биоразградими“ са всички битови отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други. „Биоотпадъци“ са биоразградими битови отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост.

Състояние относно битовите отпадъци

Оценката на количествата битови отпадъци обхваща основно образуваните отпадъци на територията на общината, като основен генератор са:

-домакинствата, към които са включени и количествата образувани отпадъци от административните сгради,

-търговски обекти, училища и др. обществени сгради,

-туристически поток на територията на общината.

По данни на общинска администрация, на територията на община Созопол се образуват основно твърди битови отпадъци. Главните източници на битови отпадъци са населението (приблизително 80%) и търговски, административни, социални, фирмени и други подобни обекти (приблизително 20%).

Системата за събиране и транспортиране на битовите отпадъци в Община Созопол обхваща 12 населени места и 100% от населението от територията на

общината. В експлоатация е Регионалното депо за неопасни отпадъци (РДНО) за общините Созопол, Приморско и Царево, находящо се в землището на с. Равадиново. От 2016 г. на РДНО Созопол функционира сепарираща инсталация, експлоатирана от „Про Васте Плюс“ АД. През 2019 г. сепариращата инсталация не е работила.

Количествата образувани битови отпадъци за периода 2016 – 2020г. са:

Количество на отпадъци за периода 2016-2018 в тонове

Година	Дял на населението, обхванато от системи за организирано сметосъбиране в %	Общо образувани битови отпадъци	Директно депонирани битови отпадъци	Предадени за предварително третиране битови отпадъци	Предадени за рециклиране битови отпадъци
2016	100	10358,478	10354,088	0	4,39
2017	100	11105,24	0	11091,78	13,46
2018	100	11793,442	11685,64	102,792	5,01

Източник НСИ

Съгласно **“*Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци на МОСВ от 2019 г.*”**, е определена „Норма на натрупване“ на смесени битови отпадъци без разделно събрани отпадъци.

В контекста на ПУО важен за отбелязване е факта, че общината има голям брой сезонни туристи. В общините по Черноморието има случаи, когато летовниците образуват около и над 50% от отпадъците за общината и това става в рамките само на един сезон.

Изчислено на база 1 159 650,00 реализирани нощувки, определени въз основа на пет месечна заетост, броят на жителите в общината през туристическият сезон е над два пъти в повече. Приходящите сезонни туристи имат съществено влияние върху образуването на отпадъци в общината, където туристическата база е добре развита. Съгласно Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, утвърдена със Заповед № РД-744/29.09.2012г. и обновена през 2019г., количествата генерирани отпадъци от туристите, пребиваващи на територията на дадена община се изчислява като се добавят 1,25кг за всяка реализирана нощувка. Съгласно направените изчисления количеството отпадъци, генерирани от туристите в Община Созопол през 2018г. е 1450 тона, изчислено на база цитираните реализирани нощувки за годината. При общо образувани 11793,44тона битови отпадъци следва, че от постоянните жители в общината към 2018 година са генерирани 10343,88 тона битови отпадъци или 795,38 кг/жит/год., при население от 13 005 души по данни на НСИ. Също трябва да се отбележи факта, че през 2018 г. са почистени и бивши нерегламентирани сметища

Морфологичен състав на отпадъците

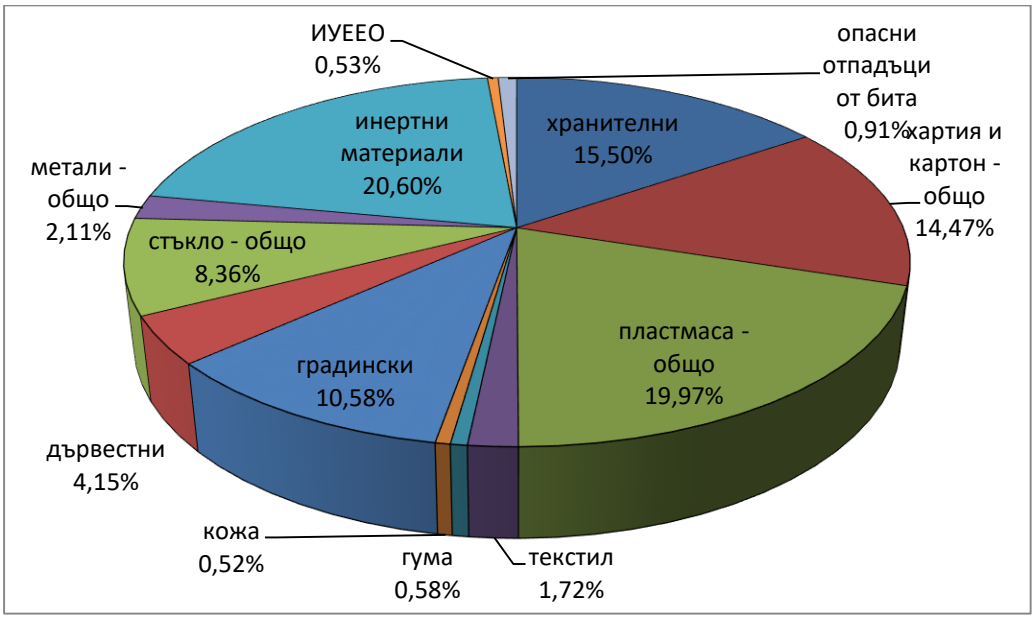
Определянето на морфологичния състав на отпадъците е друг важен аспект на анализа. През 2015г. по проект „Изготвяне на морфологичен анализ на състава и количеството битови отпадъци, образувани на територията на Община Созопол“ е изготвен окончателен отчет на база проведени изследвания и анализи на състава на битовите отпадъци, в рамките на четири годишни сезона генерирани от двата типа генератори в общината (градска част в общината и села). Изследването е проведено съобразно изискванията на действащата тогава Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, утвърдена със Заповед № РД-744 от 29.09.2012г. на МОСВ. В следващата таблица е представен среднопретеглен морфологичния състав на битовите отпадъци в общината по основни компоненти и морфологичен състав на битовите отпадъци в общината след преоценка на фракция „други“ в %.

Морфологичен състав на битовите отпадъци в Община Созопол

Морфологичен състав	**среднопретеглен морфологичен състав на общината**	**средно за общината, след разпределение на фракция „други“**
	%	%
хранителни	13.08	15.50
хартия и картон - общо	13.67	14.47
пластмаса - общо	19.57	19.97
текстил	1.51	1.72
гума	0.58	0.58
кожа	0.52	0.52
градински	8.97	10.58
дървестни	3.99	4.15
стъкло - общо	7.12	8.36
метали - общо	1.71	2.11
инертни материали	7.72	20.60
ИУЕЕО	0.53	0.53
опасни отпадъци от бита	0.91	0.91
други	20.13	-
Общо	100.00	100.00

От изготвения Морфологичен анализ е видно, че с най-голям дял в общината са инертните материали – 20,60% от общия поток битови отпадъци, следвани от пластмаса (19.97%); хранителни (15.50%); хартия и картон (14.47%).

В следващата графика са отразени нагледно процентите на различните видове отпадъци в общия поток, съгласно извършеният анализ.

От изнесените стойности, биоотпадъците, представляват 30,23% от състава на общо образувания битов отпадък. Заедно с процента на хартия, картон, текстил и дървесни материали, биоотпадъците формират 45,56% представителност на биоразградимите отпадъци. На рециклируемите – хартия, картон, пластмаса, метал и стъкло се падат 44,91%.

Поставената национална цел за разделно събиране и оползотворяване на битови биоотпадъци, в съответствие с чл.8, ал.1 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците, заложена за постигане до 2025г., процентът за този вид отпадък следва 70% от количеството на битовите биоотпадъци. Поставените цели за разделно събиране и рециклиране на биоотпадъци трябва да бъдат постигнати чрез разделно събиране при източника на образуване и оползотворяване чрез компостиране, анаеробно разграждане или като източник на възобновяема енергия в инсталации за изгаряне на биомаса на територията на региона за управление на отпадъците. Целите се изпълняват чрез съвместните усилия на всички общини, които принадлежат към региона за управление на отпадъците.

- **Препоръчително е общината да изготви подпрограма за разделно събиране на биоразградимите отпадъци при източника включващо и хранителните отпадъци.**

2. Разделно събиране на отпадъци от опаковки

Разделно събираните хартия, метал, пластмаса и стъкло от потока битови отпадъци се събират от „РТК“ООД, която ги транспортира до сепариращата инсталация на „АЛФА БИО ПРОДЖЕКТ“ ДЗЗД на площадка в гр. Поморие. След сепариране „АЛФА БИО ПРОДЖЕКТ“ ДЗЗД се задължава да транспортира рециклируемия отпадък за оползотворяване, а останалия за депониране на РДНО. Рециклируемият отпадък се предава на „ЕВРО ИМПЕКС -БУРГАС“ ЕООД за последващо оползотворяване.

Въведена е двуконтейнерна цветна система за разделно събиране на отпадъците в общината, състояща се от жълти контейнери- за събиране на хартия, картон, пластмаса и метал и зелени контейнери – за събиране на стъклени опаковки. Към този момент системата обхваща територията на градовете Созопол и Черноморец и с. Равадиново.

Според данни на ИАОС към 2007 г. община Созопол е достигнала изцяло зададените тогава цели за обхващане на населението от системата за разделно събиране. Към 2018 г. обаче с въведените нови цели и изисквания се отбелязва значителна регрес и общината е посочена като такава, в която липсва каквато и да е изградена система за разделно събиране.

- **За достигане на Националните цели за разделно събиране на отпадъци и обхващане на по- голям процент население целите на администрацията са насочени към поетапно увеличаване на населените места, обхванати от системите за разделно събиране и по-добро насърчаване на населението да използва създадените механизми.**

3. Производствени неопасни отпадъци

Производствените отпадъци са количества вещества (продукти, остатъци, суровини и материали), несъдържащи вредни замърсители, създаващи риск за здравето на хората и околната среда, които не могат да се използват в производството (поради липса на технологии или пазар), не могат да бъдат продадени и от които притежателят

желае или е длъжен да се освободи. Те се формират в резултат на промишлената, занаятчийската и обслужващата дейност на физическите и юридически лица.

Количеството и съставът на производствените отпадъци са силно променливи и зависят от множество фактори и най-вече от вида и технологията на производството.

За Община Созопол характерни отпадъци от индустрията са: отпадъци от физическа и механическа повърхностна обработка на метали и пластмаси, строителни отпадъци, утайки от локални пречиствателни станции, утайки от ПСОВ.

На територията на Община Созопол производствените дейности са сведени до минимум. Районът е с преобладаващо сезонна туристическа дейност.

Производствените предприятия на територията на общината образуват предимно отпадъци с характер на битови, специфични масово разпространени и рециклируеми отпадъци.

Образуваните от дейностите на дружествата отпадъци се предават за последващо третиране на фирми, притежаващи съответните документи по чл.35 от ЗУО. Контролът се извършва от компетентните органи и Община Созопол.

4. Биоразградими и био отпадъци.

БИО-ОТПАДЪЦИ са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинства, ресторанти, заведения за обществено хранене. Биоразградими са всички отпадъци, които се разграждат аеробно или анаеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и др.

ГЕНЕРАТОРИ НА БИО-ОТПАДЪЦИ:

- Зелени отпадъци: зелени площи към обществени и търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради, градини, паркове, домакинства и др.
- Хранителни и кухненски отпадъци: детски градини, училища, домакинства, ресторанти, заведения за обществено хранене, търговски обекти, социални домове, пазари и др.

ПОЛЗИТЕ ОТ РАЗДЕЛНОТО СЪБИРАНЕ НА БИО-ОТПАДЪЦИ

✓ производство на компост (органична тор). Компостирането е естествен процес, представляващ контролирано разграждане на органични материали, чрез анаеробен или аеробен биологичен процес. Използването на компост в почвата увеличава нейните хранителни вещества и се намалява необходимостта от използване на изкуствени торове и пестициди.

- ✓ Намаляване количеството битови отпадъци, постъпващи за депониране;
- ✓ Намаляване на парникови газове, генерирани при обезвреждането на отпадъците;
- ✓ Производство на електричество и топлоенергия от биогаз при третиране на хранителни отпадъци.

Въвеждането на система за разделно събиране на биоразградимите битови отпадъци ще даде възможност за проучване на количествата, състава и свойствата на биоразградимите отпадъци, образувани на територията на общината; въвеждане на годишни количествени цели за редуциране на количествата на биоразградимите отпадъци, постъпващи за депониране, в съответствие със сроковете и целите на националното законодателство и Национална стратегия за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране; разработване на план за поетапно въвеждане на разделно събиране и/или домашно компостиране и въвеждане на задължения на общинско ниво към собствениците или наемателите на търговски обекти и заведения за обществено хранене, домсъветите, собствениците (или наематели) на еднофамилни жилища и др.

5. Анализ на управлението на строителните отпадъци (СО)

С Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, Обн. ДВ. бр.98 от 8 Декември 2017 г. се регламентира предотвратяване и ограничаване на замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и ограничаване риска за човешкото здраве и околната среда в резултат на третирането и транспортирането на строителните отпадъци. С Наредбата се насърчава рециклирането и оползотворяването на СО за постигане на целите по чл. 32 от ЗУО. Целта е:

- Да се предотврати и минимизира образуването на строителни отпадъци (СО);
- Да се насърчи рециклирането и оползотворяването на СО;
- Да се увеличи употребата на рециклирани строителни материали;
- Да се намали количеството за депониране на СО.

Член 6 от Наредбата забранява нерегламентираното изхвърляне, изгаряне, както и всяка друга форма на нерегламентирано третиране на СО, в т. ч. изхвърлянето

им в контейнерите за събиране на битови отпадъци или разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Строителните отпадъци са получени вследствие на строително-монтажни работи и премахване, включващи минерални отпадъци, пластмаси, метал, хартия, изолационни материали, дърво, азбест и други опасни отпадъци, и др. съответстващи на кодовете на отпадъци от група 17 на Приложение 1 от Наредба № 3 за класификация на отпадъците. Минералните отпадъци се образуват в резултат на строителство или събаряне на сгради и съоръжения, които основно се състоят от минерални материали като тухли, бетон, строителни разтвори, естествен камък, пясък, керамични строителни материали, бетонови блокчета и др.

„Строително-монтажни" са работите, чрез които строежите се изграждат, ремонтират, реконструират, преустройват, поддържат или възстановяват, а „Премахване" е дейността по отстраняване на строежите чрез селективно отделяне на оползотворимите отпадъци в процеса на премахването.

Контролът по изпълнение на ПУСО се осъществява от кмета на общината, на чиято територия се извършват СМР/премахването на строеж, или от оправомощено от него длъжностно лице.

В случаите, когато кмета на общината е възложител на строителни и монтажни работи, с изключение на текущи ремонти, и възложител на премахване на строежи, следва да изготви план за управление на строителните отпадъци. Съдържанието и изискванията към плана се определят в Наредбата за управление на строителните отпадъци.

Когато общината е възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи:

- да разработва План за управление на строителните отпадъци като част от строителната документация за инвестиционния проект за издаване на разрешение за строеж;
- да изпълни реално Плана за управление на отпадъците;
- да влага в строежите определен процент материали от рециклирани строителни отпадъци или материално оползотворяване в обратни насипи;
- да осигури селективното разделяне и материално оползотворяване на определени видове строителни отпадъци в минимални количества;
- да одобрява плана за управление на строителните отпадъци на инвестиционни проекти на територията на общината, като част от документацията за

разрешение за строеж - когато общината е компетентен орган по ЗУТ, както и да одобрява отчетите за изпълнение на плана за управление на отпадъците, в предвидените случаи от Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали.

Към момента, Община Созопол, не разполага с изградено депо за строителните отпадъци, получени от строителство и разрушаване на сгради и съоръжения на територията й. От 06.07.2009г на територията на РДНО Созопол се приемат следните отпадъци с код и наименование, съгласно Наредба №2/2014г за класификацията на отпадъците:

- 17 01 01 -Бетон,
- 17 01 02 - Тухли,
- 17 01 03 - Керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия,
- 17 01 07 - Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06,
- 17 05 04 - Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03,
- 17 05 06 - Изкопани земни маси, различни от упоменатите в 17 05 05,
- 20 02 02 - Почва и камъни,

в общо количество до 10 000 т/г, с цел тяхното оползотворяване, чрез подравняване на терени, запръстяване на отделните пластове и при рекултивацията на клетките за депониране на отпадъци към Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Созопол, Приморско и Царево.

Прилага се процедура, при която строителните фирми да се обръщат към общината за посочване на място и условия за депонирането на строителните отпадъци.

Все още при извършване на ремонтните дейности, голяма част от населението няма практика за разделяне и сортиране на строителните отпадъци от другите потоци отпадъци, и обикновено ОСР са смесени с други отпадъци от съответния обект и/или се изхвърлят в контейнерите за битови отпадъци.

При извършване на вътрешни преустройства и текущи ремонти на сгради и съоръжения, от които общото количество на формираните строителни отпадъци не надвишава $1m^3$, отговорното лице е длъжно преди започване на ремонтните работи: да осигури площадка за съхраняване на отпадъците на територията на обекта до момента на тяхното транспортиране.

- **Въпреки описаните в общинската наредба забрани относно нерегламентираното изхвърляне и третиране на строителни отпадъци,**

проблем в общината е изхвърлянето им в контейнерите за събиране на смесени битови отпадъци или струпването им до тях, при което се замърсяват уличните пространства и се намалява полезния обем на РДНО.

- **Община Созопол планира обособяване на площадката за събиране, временно съхраняване, подготовка за оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци и изграждане на Център за повторна употреба на строителни отпадъци които ще дадат възможност рециклираните строителни материали да се използват отново в строителството.**

6. Анализ на управлението на опасните отпадъци

Съгласно ЗУО „опасни отпадъци“ са тези, които имат едно или повече от следните свойства: експлозивни", "оксидиращи", "лесно запалими", "запалими", "дразнещи", "вредни" ,"токсични, "канцерогенни" ,"корозивни" ,"инфекциозни" ,"токсични за репродукцията" , "мутагенни" ,вещества и смеси, които образуват токсични или силно токсични газове при контакт с вода, въздух или киселина, "сенсибилизиращи", "токсични за околната среда".

Към масово разпространените опасни отпадъци се отнасят отпадъците, замърсени с нефтопродукти (основно от каломаслоуловителите и от промишлеността), старите акумулатори и батерии, живачните лампи, специфични производствени отпадъци и др.

Община Созопол е предприела действия, изпълняващи изискванията на ЗУО за разделно събране на опасните отпадъци от бита.

През 2019год е изграден обект „Общински център за разделно събиране и съхраняване на опасни битови отпадъци в Община Созопол“ по проект „Пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхраняване на опасни битови отпадъци” по „ Българо - швейцарската програма за сътрудничество ”.Обектът е въведен в експлоатация с Разрешително за ползване № ДК-07-Б 180/13.11.2019год.

На Община Созопол е издадено Решение № 02-ДО-518-01/18.02.2020год. на РИОСВ Бургас съгласно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците. Осигурен е квалифициран обслужващ персонал за безопасно функциониране

Приемането на отпадъци става чрез 2 бр. мобилни пунктове и един стационарен. Площадката на стационарния пункт е с местонахождение:Област Бургас ,община Созопол , местност „Мина Росен“,ПИ 81178.51.58 по КК на гр.Черноморец На площадката се приемат опасните битови отпадъци, събрани с мобилните събирателни пунктове, които представляват микробуси, оборудвани със съдове за всеки един код отпадъци. Гарантирано е:

- Пълно ограничаване на възможността за неконтролиран достъп на хора и животни;
- Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве; спазване на законовите и нормативни изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- Спазване на законовите и нормативни изисквания за пожарна и аварийна безопасност;
- Образуваните отпадъци се съхраняват разделно в подходящи съдове,в зависимост от техния вид, произход и състав.

Разделно събиране на Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)

Община Созопол извършва разделно събиране на отпадъците от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) в общинския център за разделно събиране и временно съхраняване на опасни битови отпадъци в Община Созопол“ и чрез мобилни центрове , които чрез предварително изготвени графици транспортират разделно събраните опасни отпадъци от бита от всички населени места на територията на общината до центъра. Община Созопол има сключен договор с „ТОПЛИВО ИНВЕСТ“ ЕООД № 8-387/31.08.2020год. от притежаващо Разрешение № 08-ДО-385-01/26.02.2018год. по реда на чл.35 от Закона за управление на отпадъците.

За събиране на ИУЕЕО от бита, Кметът на общината изготвя и утвърждава съвместно с организацията по оползотворяване, график, който следва да съдържа най-малко две дати годишно. Графикът се обявява чрез местните средства за масово осведомяване и/или по друг подходящ начин. Лицата, които извършват продажба на ЕЕО на крайните потребители, са длъжни да поставят на видно място в търговските обекти табели, съдържащи информация за възможностите и начина за обратно приемане в търговския обект на ИУЕЕО, образувано в бита и/ или други налични места за предаване на ИУЕЕО.

Разделно събиране на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)

Община Созопол извършва разделно събиране на отпадъците от излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), чрез сключен договор от 2013 г. с организация по оползотворяване „БЪЛГАРСКА РЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД.

Разделното събиране на излезли от употреба гуми

Съгласно чл.15, ал.2 от Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (Обн. ДВ.,бр.73/25.09.2012г., изм., ДВ, бр.30от15.04.2016г.) събирането

и/или съхраняването на ИУГ може да се извършва и в местата, където те се образуват, включително във:

1. местата за смяна на гуми;

2. местата за продажба на гуми.

На територията на общината съществуват фирми, извършващи продажба и смяна на гуми, които имат сключени договори с организации по оползотворяване на излезли от употреба гуми, които могат да приемат без заплащане от страна на крайните потребители излезли от употреба гуми (ИУГ).

Съгласно чл.15, ал.1 от Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми събирането и/или съхраняването на ИУГ се извършва на площадки за събиране и/или съхраняване на ИУГ, обособени самостоятелно. Предвид спецификата на регион Созопол и невъзможността за отреждане на общински терени за целта, в близост до населените места, които да улесняват граждани и фирми, е счетено за целесъобразно, осигуряване на площадка за временно съхранение на излезли от употреба гуми в близост до общинския център за разделно събиране и временно съхранение на опасни битови отпадъци в землището на гр. Черноморец.

Разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори

Община Созопол извършва разделно събиране) в стационарния център за временно съхранение на опасни битови отпадъци от домакинства-Созопол и чрез мобилни центрове ,които чрез предварително изготвени графици транспортират разделно събраните опасни отпадъци от бита от всички населени места на територията на общината до центъра. Община Созопол има сключен договор с „ТОПЛИВО ИНВЕСТ“ ЕООД № 8-387/31.08.2020год. от притежаващо Разрешение № 08-ДО-385-01/26.02.2018год. по реда на чл.35 от Закона за управление на отпадъците.

Съгласно чл. 28, ал.1от Наредбата за управление на отпадъците на Община Созопол (Проект),лицата, които извършват продажба на портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори на крайните потребители, са задължени

- да приемат без заплащане от страна на крайните потребители портативни и/или автомобилни НУБА от същия вид, който продават, през цялата продължителност на работното време на обекта;
- да поставят съдове за разделно събиране на портативни и/или автомобилни НУБА на територията на обекта, където се извършва продажбата;

- да поставят на видно място в търговските обекти табели, съдържащи информация за възможостите и начина за обратно приемане в търговския обект на НУБА, другите налични места за предаване на НУБА.

Разделно събиране на отпадъци от отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

Община Созопол извършва разделно събиране на *отработените масла и отпадъчни нефтопродукти* в стационарният център за временно съхранение на опасни битови отпадъци от домакинства-Созопол и чрез мобилни центрове ,които чрез предварително изготвени графици транспортират разделно събраните опасни отпадъци от бита от всички населени места на територията на общината до центъра. Община Созопол има сключен договор с „БАЛБОК ИНЖЕНЕРИНГ“ АД № 8-386/31.08.2020год. от притежаващо Разрешение № 12-РД-895-05/27.05.2020год. по реда на чл.35 от Закона за управление на отпадъците.

Община Созопол е сключила договори и със „СПЕКТА АУТО“ ООД –Бургас за събиране и временно съхранение на отработени масла от Рибарско Пристанище Созопол (Договор №8-66/06.02.2013г.), Пристанище Черноморец (Договор №8-128/14.03.2013г.) и РДНО за общините Созопол, Приморско и Царево (Договор №458/26.09.2009г.).

<u>7. Обезвреждане на отпадъците.</u>

Инсталация за предварително третиране – сепариращa инсталация за смесен битов отпадък

От началото на 2016г е въведена в експлоатация сепариращата инсталация за твърди битови отпадъци. Инсталацията за сепариране с оператор „ПРО ВАСТЕ ПЛЮС” ЕООД е предназначена за неопасни битови отпадъци. Към Договор № 8-261/20.05.2015г. за учредяване право на строеж в полза на „ПРО ВАСТЕ ПЛЮС“ЕАД за изграждането на енергийния обект е сключено допълнително споразумение от 15.10.2015г, по силата на което Община Созопол като Възложител се задължава да предава, а „ПРО ВАСТЕ ПЛЮС“ЕАД като Изпълнител да приема, сепарира, рециклира, оползотворява и предава за обезвреждане всички видове отпадъци по смисъла на ЗУО, предадени от Възложителя. Изпълнителят се задължава да предаде остатъка от преработения отпадък обратно на Възложителя, който от своя страна да го депонира в депото.

Постъпилите твърди битови отпадъци в обекта за сепариране, временно се съхраняват на специално изградена приемна площадка. Доставените отпадъци в приемната площадка се подлагат на първична сепарация, преди да се подадат към сепариращата инсталация, като предварително се отстраняват едрогабаритни отпадъци и се отделят на специално отредено за тях място.

8. Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъците

Анализът на инфраструктурата за управление на битовите отпадъци е направен относно двата компонента на инфраструктурата:

- Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци;
- Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци – където се разглеждат съдовете за събиране на битови отпадъци и транспортна техника за сметоизвозване, които са част от системата за управление на отпадъците.

През последните години Община Созопол работи упорито в насока решаване на проблемите свързани с управлението на отпадъците, генерирани на територията й.

- Организираното сметосъбиране и транспортиране на битовите отпадъци, обхваща 100% от населените места в общината;
- Сключени са договори с организации за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, с цел насочването им към осигурената от тях инфраструктура. Разделно събираните хартия, метал, пластмаса и стъкло от потока битови отпадъци се събират от „РТК“ООД, която ги транспортира до сепариращата инсталация на „АЛФА БИО ПРОДЖЕКТ“ ДЗЗД на площадка в гр.Поморие. След сепариране „АЛФА БИО ПРОДЖЕКТ“ ДЗЗД се задължава да транспортира рециклируемия отпадък за оползотворяване,а останалия за депониране на РДНО. Рециклируемият отпадък се предава на „ЕВРО ИМПЕКС -БУРГАС“ ЕООД за последващо оползотворяване.
- Общината е член на „Регионално сдружение за управление на отпадъците – Регион Созопол“ с общините Приморско и Царево;
- На територията на общината е изградено РДНО по Програма ИСПА, мярка 2000/BG/16/P/PE/002 – „Пет регионални депа за твърди битови отпадъци в България – Созопол, Силистра, Монтана, Севлиево, Русе и Претоварна станция Китен”, изпълняван по Финансов меморандум от 2000 г., сключен между Европейската комисия и Правителството на Република България;
- За постигане на поставените цели, свързани с намаляване и ограничаване на количествата депонирани битови отпадъци, на територията на РДНО Созопол от

януари 2016г.е в експлоатация сепарираща инсталация, която е първи етап от мащабен екологичен проект за „Изграждане на енергиен обект за производство на електрическа енергия от ВЕИ чрез автоматизирана сепарационна инсталация за неопасни отпадъци в РДНО–Созопол в ПИ № 000379, м. „Чоплака” в землището на с. Равадиново, Община Созопол”;

- Предвижда се изграждане и въвеждане в експлоатация на инсталация за компостиране на територията на РДНО на територията на общината;
- Предприети са действия по отношение третирането на строителните и едрогабаритни отпадъци отпадъци, които ще преминават през Мобилна инсталация за натрошаване ситуирана на предвиденото за изграждане депо за строителни материали, земни маси и инертни материали, в землището на гр. Черноморец.

Съгласно Закона за опазване на околната среда (ЗООС), депото попада в обхвата на приложение №4 - *Депа, приемащи над 10 т. отпадъци на денонощие или с общ капацитет над 25 000 т., с изключение на депата за инертни отпадъци.*Съгласно Комплексно разрешително №204-Н1/2015г. за обект „Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Созопол, Приморско и Царево", разрешеният капацитет е следният:

Таблица 3-01: Капацитет на инсталациите, съгласно КР№ 204-Н1/2015г

№	Инсталация	Позиция на дейността по Приложение № 4 на ЗООС	Капацитет	Капацитет [т]
1	Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево в землището на с. Равадиново, включващо: - Клетка 1; - Клетка 2; - Клетка 3	5.4	250 т/24ч 26 163 т/г	368 075 90 105 44 550 233 420

Експлоатацията на депото се извършва съгласно условията посочени в издаденото Комплексно разрешително.

Инсталации за биоразградими и за биоотпадъци (проект)

На Регионалното депо за неопасни отпадъци на общините Созопол, Приморско и Царево не е инсталирано компостиращо съоръжение. В съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците и Наредбата за третиране на биоотпадъците, се

предвижда изграждане на инсталация за компостиране на площадката на РДНО Созопол. Съгласно морфологичния състав на отпадъците, в общината годишно се генерират 45,56% биоразградими отпадъци, от които 14,73% са „зелени отпадъци“. На база на тези данни е изчислено, че за 2014г. общо образуваните зелени отпадъци са 1539т, а за 2015г. тяхното количество е около 1462т. Въвеждането на компостираща инсталация на територията на РДНО Созопол е от изключително важно значение, предвид факта, че на компостиране ще се подлагат и количествата генерирани разделно събрани зелени отпадъци от общините Приморско и Царево.

Инсталации за третиране на строителни отпадъци (проект)

На територията на Община Созопол се предвижда изграждане на площадка за третиране на отпадъци от строителна и строително-ремонтна дейност и едрогабаритни отпадъци. На площадката ще се приемат отпадъци от населението от строителна и строително – ремонтна дейност, както и едрогабаритни отпадъци. Приетите отпадъци ще бъдат подлагани на третиране с мобилна роторна трошачка. Съоръжението и площадката за третиране на строителните и едрогабаритни отпадъци са подробно разгледани в анализа на инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване, които е част от настоящия анализ.

Инсталации за оползотворяване на сметищен газ

Сметищният газ обикновено е наситен с влага и е корозивен. Ако не се контролират надеждно, емисиите на сметищен газ могат да предизвикат повишен риск от пожари и експлозии, токсичност, задушаване и други опасности както и измиране на растителността.

За улавяне и отвеждане на формиралия се биогаз в тялото на клетки 1, 2 и 3 на Регионалното депо е предвидено изграждането на газоотвеждаща система. Газоотвеждащата система се състои от газови кладенци за улавяне на образувалия се биогаз от отпадъците, тръбна система за събиране и транспорт на биогаза и инсталация за изгаряне. Изграждането на газовите кладенци става поетапно, като започва едновременно с полагането на отпадъците в дадена клетка и завършва в газовия дренажен слой при окончателното й запълване. В клетки 1 и 2 са изградени общо четири броя газови кладенци, а в клетка 3 са предвидени 3 броя.

Едновременно с извършване на техническата рекултивация по етапи се изгражда и газовата дренажна система за събиране и транспорт на биогаз на клетките. Същата се състои от дренажни лъчи по 3 на газов кладенец, общо 21 бр. с единична

дължина 30,0 мот перфорирани HDPE тръби ⌀80 мм за улавяне на биогаз, разположени в газовия дренажен слой и заустване в съответните газови кладенци. От газовите кладенци биогаза е предвидено да се отвежда към инсталация за изгаряне посредством събирателни тръбопроводи и основен колектор от плътни HDPE тръби. Газоотвеждащите тръби се полагат с възходящ наклон по посока към изгарящата инсталация. Основният колектор (GA) за отвеждане на биогаз до инсталацията за изгаряне се изгражда при рекултивацията на Етап 1 (при рекултивация на Клетка 1 и 2). В мястото на включване на двата тръбни колектора Т1 и Т2 в колектора GA е предвидена газова шахта (ГШ1) с шибри за поетапно включване на газовата система на отделните рекултивирани клетки.

Инфраструктура за събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци

На територията на Община Созопол, организираното събиране и транспортиране на отпадъците се извършва от структурите на „РТК“ ООД – гр. Елин Пелин, като се обслужват всички населени места на територията на общината. Основната й дейност се състои в сметосъбиране, сметоизвозване, механизирано миене, механизирано и ръчно метене на територииите за обществено ползване във всички населени места, селищни образувания и урегулирани територии извън населените места на Община Созопол, на основание издадено Решение № 12-РД-924-03 от 22.06.2015г за изменение и допълнение на регистрация по чл.35, ал.3 и 5 от ЗУО и Регистрационен документ № 12-РД-924-02 от 05.03.2015г.

На територията на общината от „РТК“ООД се обслужват следния брой съдове:

- съдове пластмасови 240 л –6201броя;
- съдове тип „Бобър“ 1.1 $м^3$- 1139 броя;

Всяка година общинска администрация закупува нови съдове за събиране на смесени битови отпадъци за допълване на системата си по населените места в общината. Системно се извършва проверка за състоянието на съдовете, като някои от контейнерите се подлагат на ремонт, а други от тях се подменят, поради тяхната амортизация.

Ежегодно се определят районите и честотата за организираното сметосъбиране и сметоизвозване, въз основа на издадена от Кмета на общината заповед, като при необходимост се поставят контейнери на нови точки в населените места за подобряване ефективността на системата. Разпределението на съдовете за събиране на смесените

битови отпадъци по населените места е организирано съгласно разработената от Министерство на околната среда и водите Методика за определяне на броя и вида на необходимите съдове и техника за събиране и транспортиране на отпадъци.

Финансирането на разходите по сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъците, както и за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, обезвреждането на отпадъците, чрез депониране, експлоатацията на депата на територията на Община Созопол и др. се извършва, чрез „Такса битови отпадъци"/ТБО/ по реда на Закона за местни данъци и такси /ЗМДТ/. Образуването на таксата се извършва след изготвяне и одобряване на план- сметка за разходите по сметосъбиране, сметоизвозване и поддържане на чистотата за съответната година.

Отпадъци от сгурия и пепел от домакинствата

Не е решен проблемът с разделното събиране на отпадъците от изгарянето на дърва и въглища през отоплителния сезон – пепел и сгурия. Посочените отпадъци от домакинствата се изхвърлят, извозват и третират със смесените битови отпадъци. При смесване с въглищни остатъци, сгурия и пепел се променя състава на отпадъците в посока по-висока плътност и понижено съдържание на рециклируеми материали. При изсипване на не добре загасени отпадъци от горенето на дърва и въглища се повреждат и контейнерите. Друг негативен ефект от запалването на отпадъците в контейнерите е временното, но силно замърсяване на въздуха в района на контейнерите с горящи отпадъци.

Разделно събиране на отпадъци от опаковки

Действащата в Община Созопол система за разделно събиране на отпадъци от опаковки съответства на изискванията на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и на конкретните изисквания от глава трета, Раздел II от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки. Между Община Созопол и „РТК"ООД-гр. Елин Пелин е сключен Договор №8-121/15.03.2016г. за сътрудничество в областта на разделното събиране на отпадъци от опаковки и отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло, образувани от домакинствата, обществените и административните учреждения, училищата, търговските, промишлените и туристическите обекти на нейна територия до площадка притежаваща разрешение по чл.35 от ЗУО за тяхната допълнителна обработка. Съвместната дейност на общината с „РТК"ООД-гр. Елин Пелин се основава на изграждане и поддържане на ефективна система за разделно събиране на отпадъците от опаковки, прилагайки т. нар. „дву-контейнерен модел" – с

жълти и зелени съдове. Жълтите съдове са предназначени за отпадъци от хартия, пластмаса и метал, а зелените служат за разделно събиране само на стъклени опаковки.

Към настоящия момент на територията на общината са разположени 33 броя жълти и 33 броя зелени контейнери за разделно събиране тип „Бобър“ както следва:

- гр. Созопол – 17 точки
- местност „Буджака“ – 2 точки
- местност „Мапи“ – 1 точка
- гр. Черноморец – 10 точки
- с. Равадиново – 3 точки

9. Информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване.

Нерегламентираното депониране на отпадъци създава предпоставки за образуване на огнища на зарази и увреждане здравето на населението. На тези терени се изхвърлят битови, строителни и селскостопански отпадъци като е характерно лавинообразното увеличаване на количеството отпадък дори и при спонтанно възникнали нерегламентирани сметища. Старите нерекултивирани депа също създават заплаха за хората и екосистемата. Основната цел на проектите за закриване и рекултивация на депа е постигането на високо ниво на опазване на околната среда и човешкото здраве.

Всички стари депа на територията на общината са закрити и рекултивирани.Към момента в Общината липсват други замърсявания, за които да не са взети мерки по възстановяване на терените.

Ежегодно общинска администрация извършва проверки за наличието на изхвърлени отпадъци на закритите сметища в населените места, както и за образувани нови такива с цел недопускане увреждането и замърсяването на околната среда от стари, замърсени в миналото площадки. Предприемат се своевременни мерки за почистване на замърсяванията, както и за не допускането им.

СХЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Рамковата директива за отпадъците (2008/98), съответно ЗУО, оперират както с принципа „Замърсителят плаща” (чл. 14), така и с принципа за „Разширена отговорност на производителя” (чл. 8), които взаимно се допълват.

Принципът „Замърсителят плаща”

е заложен в Договора за създаване на Европейската общност (чл.174). Този принцип във връзка с отпадъците изисква:

- причинителят и притежателят на отпадъци да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве;
- причинителите на отпадъци да поемат отговорност за отпадъците си;
- разходите за опазване на околната среда и човешко здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и услугите;
- разходите за третиране и транспортиране на отпадъците са за сметка на причинителите и притежателите на отпадъците.

Принципът „Разширена отговорност на производителя“ (РОП) е екологичен принцип, който се прилага като съвкупност от мерки с цел намаляване на общото въздействие върху околната среда от даден продукт и въвежда задължения и отговорности за производителя на продукта по време на целия му жизнен цикъл за: ограничаване на съдържанието на опасни вещества, обратно приемане, предотвратяване на отпадъците и повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците, получени в резултат на употребата на продукта. В съответствие с този принцип, производителите на продукти трябва да поемат отговорност, включително за финансирането на:

- проектиране и разработване на продукти, които подлежат на многократна употреба, технически издръжливи са, не съдържат или имат ограничено съдържание на материали и вещества, представляващи риск за околната среда;
- развиване на пазари за повторната употреба и рециклирането на отпадъците, образувани след крайната употреба на пусканите на пазара продукти. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) определя разширената отговорност на производителя, като подход за екологична политика, при който отговорността на производителя за продукта обхваща и етапа след потреблението от целия жизнен цикъл на продукта. Политиката за разширената отговорност на производителя се характеризира с:
- изместването на отговорността (физически и/или икономически, напълно или частично) във възходящ ред към производителя и извън общините;
- осигуряването на стимули на производителите, за да вземат предвид екологичните съображения при създаването на своите продукти. Докато други инструменти на политиката обикновено имат за цел изолирана точка от веригата, разширената отговорност на производителя се стреми да интегрира сигналите,

свързани с екологичните характеристики на продуктите и производствените процеси в цялата продуктова верига.

Принципът „Разширена отговорност на производителя“ (РОП)

е екологичен принцип, който се прилага като съвкупност от мерки с цел намаляване на общото въздействие върху околната среда от даден продукт и въвежда задължения и отговорности за производителя на продукта по време на целия му жизнен цикъл за: ограничаване на съдържанието на опасни вещества, обратно приемане, предотвратяване на отпадъците и повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците, получени в резултат на употребата на продукта. В съответствие с този принцип, производителите на продукти трябва да поемат отговорност, включително за финансирането на:

- проектиране и разработване на продукти, които подлежат на многократна употреба, технически издръжливи са, не съдържат или имат ограничено съдържание на материали и вещества, представляващи риск за околната среда;
- развиване на пазари за повторната употреба и рециклирането на отпадъците, образувани след крайната употреба на пусканите на пазара продукти.

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) определя разширената отговорност на производителя, като подход за екологична политика, при който отговорността на производителя за продукта обхваща и етапа след потреблението от целия жизнен цикъл на продукта. Политиката за разширената отговорност на производителя се характеризира с:

- изместването на отговорността (физически и/или икономически, напълно или частично) във възходящ ред към производителя и извън общините;
- осигуряването на стимули на производителите, за да вземат предвид екологичните съображения при създаването на своите продукти. Докато други инструменти на политиката обикновено имат за цел изолирана точка от веригата, разширената отговорност на производителя се стреми да интегрира сигналите, свързани с екологичните характеристики на продуктите и производствените процеси в цялата продуктова верига.

Отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират битови и подобни на битовите отпадъци

Схемата се прилага за битовите отпадъци от домакинствата (с изключение на 6 групи масово разпространени отпадъци) и за отпадъци, подобни на битовите, които

по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, но образувани от други източници.

Подобни на битовите отпадъци се образуват най-вече от административни сгради, образователни институции, социални организации, пазари, търговски обекти, хотели и ресторанти, ателиета за услуги. В схемата попадат и строителните отпадъци от ремонтни дейности и от разрушаване на сгради, генерирани от домакинствата и други обекти в малки количества.

При тази схема задължени лица са домакинствата и лицата, които образуват битови отпадъци и подобни на битовите отпадъци. Тези лица са отговорни за изхвърлянето, включително разделното събиране и изхвърляне на битовите отпадъци в определените за целта съдове и места и за заплащане на разходите за услугите по временно съхраняване, събиране, транспортиране и третиране на отпадъците в съответствие със Закона за местните данъци и такси, ЗУО и наредбите на общините за управление на отпадъците.

Другите лица, които участват в схемата, са общините, Регионалните сдружения на общини (РСО) за управление на отпадъците и фирмите или общински предприятия, на които общините възлагат една или повече дейности, свързани със събиране, транспортиране и третиране на битовите отпадъци.

В анализираната схема общините имат традиционно големи отговорности, които нарастват особено в последните години, във връзка с новите изисквания за прилагане на йерархията на управление на отпадъците. Както в ЗУО, така и в наредбите на общините за управление на отпадъците са регламентирани изискванията към задължените в схемата лица, както и глобите и санкциите за неспазване на съответните нормативни разпоредби. Контролен орган са общините чрез определени от кмета длъжностни лица или инспекторат на общината за осъществяване на контролни дейности. Задължените в схемата лица заплащат ежегодна такса за битови отпадъци, в размер определен от Общинския съвет за всяко населено място поотделно.

Разширена отговорност на производителя (РОП) относно 6 групи масово разпространени отпадъци (МРО)

Съгласно ЗУО „Масово разпространени отпадъци" са отпадъци, които се образуват след употреба на продукти от многобройни източници на територията на цялата страна и поради своите характеристики изискват специално управление. Към

2014г. в схемата за Разширена отговорност на производителя (РОП) поетапно са включени следните масово разпространени отпадъци :

• Отпадъци от опаковки;

• Отпадъци от ИУЕЕО;

• Отпадъци от ИУМПС;

• Отпадъци от батерии и акумулатори;

• Отпадъци от гуми;

• Отпадъчни масла и нефтопродукти.

При тази схема за „Разширена отговорност на производителя“ (РОП) лицата, пускащи на пазара продукти, които след тяхната употреба се превръщат в МРО, са задължените по схемата лица и носят отговорност за тяхното последващо събиране и рециклиране, в съответствие с изискванията на ЗУО и специфичните наредби за всеки вид МРО.

Схемата за РОП може да се осъществи по два начина от задължените в схемата фирми:

1. Чрез колективна система, представлявана от организация за оползотворяване (ОО) на съответните МРО.

2. Индивидуално от задълженото лице (конкретна фирма), което пуска на пазара МРО. Организации по оползотворяване (ОО) на МРО и лицата, които изпълняват индивидуално задълженията си са длъжни:

– Да получат разрешително по реда на ЗУО за осъществяване на дейността като ОО или за индивидуално изпълнение и организация на дейностите по разделно събиране, подготовка за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване;

– Да създават и финансират системи за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване на съответния вид масово разпространени отпадъци;

– Да изпълняват програмата за управление на МРО и да достигнат целите за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване;

– Да осъществяват информационни кампании за обществеността;

– За ОО на отпадъци от опаковки – задължение и да обхванат определен брой население чрез системите за разделно събиране на отпадъците, включително чрез поставяне на контейнери за разделно събиране в населените места.

Най-често отговорността по събирането на тези отпадъци и предаването им за третиране/рециклиране е, чрез възлагане на организации по оползотворяване (ОООП).

При схемата за „Разширена отговорност на производителя“ финансирането на системите за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на МРО се осъществява от фирмите – задължените лица в схемата, които пускат на пазара стоки, които след тяхната употреба се превръщат в МРО. В крайна сметка, това са част от производствените разходи на фирмите – задължени лица в схемата и представляват елемент от цената на съответния продукт.

Финансирането на дейностите по договорите се осъществява от организациите по оползотворяване, а общините са отговорни за съдействие при организиране на дейностите на териториите им. Организациите имат допълнителни задължения, в т.ч. да предоставят информация на общините, да финансират и осъществяват информационни кампании за широката общественост.

ИЗВОДИ

- **Заложения принцип в програмата „пълна отговорност на замърсителите” „потребителите да заплащат пълните разходи, както по производството и потреблението на продуктите, така и свързани с тях разходи по опазване на околната среда”, превръщането на разходите за околна среда във важен фактор при вземане на решения” се реализира чрез административни разпоредби и икономически регулатори.**

- **Най-често прилаганият икономически регулатор в контекста на принципа „замърсителят плаща” е въвеждането на различни такси, а при неизпълнение на регламентираните с нормативните актове задължения, пълната отговорност предполага заплащането на глоби.**

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.3 АНАЛИЗ НА ФИНАНСИРАНЕТО, ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ИНСТРУМЕНТИ И СТИМУЛИ В СЕКТОРА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Икономическите инструменти в сектора на управлението на отпадъците са механизми, въведени от държавата, които правят по-изгодно за населението и бизнеса да рециклират и оползотворяват отпадъците, вместо да ги депонират. Изследванията показват, че въвеждането на такива механизми в различните европейски страни е

довело до намаляване на депонираните количества отпадъци и до преминаване към по-високите нива в йерархията на управлението на отпадъците.

- Такса – битови отпадъци (в т.ч. постъпления от таксата и разходи на общините за управление на отпадъците).
- Обезпечения за покриване на последващи разходи за затваряне и рекултивация на депата и отчисления за депониране на отпадъци (т.нар. отчисления по чл. 60 и чл.64 от ЗУО).

Такса битови отпадъци (в т.ч. постъпления от таксата и разходи на общината за управление на отпадъците)

Механизмът за финансиране изпълнението на задълженията на общините по управлението на битовите отпадъци, възложени със Закона за управление на отпадъците, е регламентиран със Закона за местните данъци и такси. Съгласно §13а от Заключителните разпоредби на Закона за местни данъци и такси до 31.03.2017г. Министерският съвет съвместно с Националното сдружение на общините в Република България разработва методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци, и внася в Народното събрание проект за изменение на чл. 66 и 67. В тази връзка е изготвен Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ). Предложените промени в ЗИД на ЗМДТ целят справедливо определяне на таксата за битови отпадъци, спазване на принципа „замърсителят плаща“, въвеждане на единна методология за определяне на разходите, които формират таксата за битови отпадъци, осигуряване на публичност и прозрачност чрез задължението за провеждане на обществени консултации при определянето на разходите, формиращи таксата и опазване на околната среда.

Предвижда се размерът на таксата за битови отпадъци за всяко задължено лице да се определя, като разходите за сметка на таксата за битови отпадъци за текущата година от план-сметката се разпределят по начин в зависимост от приетите от Общинския съвет основи, т.е. показателите, на базата на които се разпределят разходите за сметка на таксата за битови отпадъци от одобрената план-сметка към задължените лица. Водеща основа за определяне на размера на таксата за битови отпадъци е предвидено да бъде количеството на битовите отпадъци, като е необходимо местните власти да предприемат адекватни мерки за въвеждане на принципа „замърсителят плаща“.

Заплащането на такса, чийто размер е определен на база, различна от количеството на изхвърлените отпадъци, на практика не създава стимул на населението да изхвърля по-малко количество отпадъци.

Основите за изчисляване на размера на таксата за битови отпадъци, които общинският съвет може да приеме са:

♣ Определяне на количеството битови отпадъци на база брой на заявените от лицето контейнери за текущата година, както и броя на ползвателите на услугата;

♣ Индивидуално измерено количество битови отпадъци за имота – чрез торби с определена вместимост, предоставени от общината, или чрез стикери, залепени върху торби на лицата;

Количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдовете за съхранение;

♣ Брой ползватели на услугата в имота или натурален показател използвано количество вода в имота;

♣ Комбиниран подход на база количество битови отпадъци и брой на ползватели на услугата в имота или натурален показател използвано количество вода в имота.

Съгласно чл.66, ал.1 от ЗМДТ (Обн. ДВ. бр.117 от 10.12.1997г., посл. доп. ДВ. бр.32 от 22.04.2016г.), такса битови отпадъци се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

1. осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;

2. събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;

3. проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и 64 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО);

4. почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковите и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Ежегодно се разработва предложение за размер на такса битови отпадъци въз основа на годишна план-сметка за дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване,

обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, поддържане чистотата на териториите за обществено ползване. План-сметка за приходите от такса битови отпадъци и разходите за дейностите по събиране, извозване и обезвреждане на битови отпадъци, както и за почистване на обществени територии и размера на такса битови отпадъци се одобрява от Общински съвет. В срок до 30 октомври на предходната година, съгласно разпоредбите на чл.63, ал.2 от ЗМДТ (ДВ., бр.117/1997г., доп. ДВ. бр.32/22.04.2016г.), се изготвя заповед за определяне границите на районите, в които ще се извършва организирано сметосъбиране и сметоизвозване, вида на предлаганите услуги и честотата на сметоизвозване за предстоящата година. Заповедта се издава от Кмета на общината и се обявява публично до 31 октомври на предходната година.

Постъпленията от таксата имат целеви характер и не могат да се изразходват за финансиране на други публични услуги, предоставяни от общините. Целта на таксата битови отпадъци е прилагане на принципа „замърсителят плаща“, чието непълно прилагане е съществен недостатък, поради начина на формиране на таксата . Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно.

Трябва да се отбележи, че приходите от такса битови отпадъци в общинския бюджет се използват изцяло за финансиране на дейности и проекти, свързани с битовите отпадъци, като се покриват всички разходи свързани с управлението на отпадъците.

Определена е такса за третиране на тон отпадък, постъпил в регионалната система за управление на отпадъците – Регион Созопол, която общината заплаща. Освен приходите, важно значение за оценка на управлението на отпадъците имат и правените от общината разходи, както и съотношенията между приходите и разходите, свързани с тази дейност.

Понастоящем, общината разпределя приходите си от такса смет в няколко групи разходи за управление на отпадъците: както следва:

– Закупуване на съдове за битови отпадъци;

– Сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци;

– Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци.

– Саниране, закриване и рекултивация на стари замърсявания

– Зимно и лятно почистване.

Като цяло най-голям дял има сметосъбирането и сметоизвозването.

Разходите, свързани с поддържането на дейностите по управление на отпадъците ще се увеличават през годините, вследствие на променената нормативна уредба, касаеща управлението на отпадъците и въвеждането на нови методи и технологии за третирането им.

Трябва да се отбележи, че използваните за изчисляването на показателя приходи от такса битови отпадъци не съдържат размера на отчисленията по чл.60 и чл. 64 от ЗУО, които общините включват в план-сметките си при определяне размера на таксата. Тези отчисления се отчитат със знак (-) в друг бюджетен параграф.

Независимо от допълнителните дейности, които се въвеждат и планираните за въвеждане с регионалната система, направените в тази връзка разходи ще се компенсират от цялостното намаляване на количеството отпадъци, които ще се транспортират за крайно обезвреждане на депо, както и от реализацията на разделно събраните оползотворими компоненти.

Така сложилата се ситуация позволява вземането на управленски решения, които да са оптимални за решаване на дългосрочните нужди на жителите на общините. Не трябва да се забравя обаче, че дейностите по управление на отпадъците следва да се покриват изцяло с таксата за битови отпадъци, включително и изплащането на взети кредити изразходвани за дейността.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.4 АНАЛИЗ НА ИНФОРМИРАНЕТО НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Настоящият анализ разглежда практиката на Община Созопол през последните години във връзка с информирането на обществеността по въпросите на управлението на отпадъците.

Анализът е концентриран върху следните въпроси:

- *Наличие на стратегически подход в информационно-разяснителната политика на общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците.*
- *Информационни и разяснителни дейности и кампании; привличане на обществеността.*
- *Използвани методи и форми за предоставяне на информация на гражданите и фирмите относно предоставяните от общината услуги в областта на управление на отпадъците.*

1. Планиране на действия за информиране на обществеността относно управлението на отпадъците

Участието на обществеността в цялостния процес на промени в сектора за управление на отпадъците има голямо значение. Населението е основен участник в

процеса на управление на отпадъците, защото то е постоянен техен генератор и поради това трябва да бъде информирано за въздействието върху околната среда, причинено от депонирането на отпадъци, както и за възможностите и отговорностите си относно предотвратяването и оползотворяването на отпадъците.

Община Созопол провежда целенасочена политика по отношение предоставяне на информация, свързана с различните аспекти на управлението на отпадъците.

Друг подход, които се използва при планирането на действия за информиране и привличане на обществеността, е включването на клаузи в договорите за сътрудничество с организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци за разработване на конкретни мерки за привличане на населението като активен участник в разделното събиране на съответните отпадъци и провеждането на информационни кампании.

2. Информационни и разяснителни дейности и кампании

Мерките за информиране на населението за опасностите за околната среда и повишаване на обществената заинтересованост се публикуват в сайта на община Созопол и местния вестник.

3. Форми за предоставяне на информация относно общинските услуги в областта на управление на отпадъците

Основният начин на предоставяне на информация е интернет страницата на община Созопол и на Общински съвет - Созопол

На интернет страницата на Общински съвет – Созопол са публикувани следните документи, имащи отношение към управлението на отпадъците:

- Наредби на Общински съвет-Созопол, регламентиращи управлението на отпадъците;
- Правилник за организацията и дейността на Общинския съвет – Созопол, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация;
- Решения на Общински съвет – Созопол, имащи отношение към управлението на отпадъците (за одобряване на ежегодни план –сметки за необходимите разходи по ЗМДТ за битовите отпадъци и определяне на такса за битови отпадъци; за управление на отпадъците; за приемане на ежегодни отчети за изпълнението на програмите и др.)

На интернет страницата от Община Созопол е налична следната информация относно управлението на отпадъците и предоставяните услуги от общината:

- Програми и общински наредби;
- Ежегодни отчети за изпълнение на програмите;
- Устройствен правилник на Общинска администрация – гр. Созопол;
- Заповеди на кмета на общината за определяне на услугите, които общината извършва по отношение на битовите отпадъци, в т.ч. граници на обслужваните райони, честота на извозване;
- Регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на община Созопол, съгласно от Закона за управление на отпадъците;
- Информационни брошури относно извършваните дейности с отпадъци на територията на общината;
- Оповестяване на кампании за разделно събиране на масово разпространени отпадъци и информационни брошури за кампаниите;
- Образци на декларации за определяне на такса битови отпадъци за услугите по сметосъбиране, сметоизвозване и обезвреждане на битовите отпадъци на база количество отпадъци;
- Постъпили уведомления за реализация на инвестиционни предложения;

1. Нормативни изисквания за събиране и предоставяне на информация за отпадъците

Основните национални документи, регламентиращи изискванията за събирането и предоставянето на информация за отпадъците са Законът за управление на отпадъците и Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

С чл. 44 от ЗУО е въведено изискване за водене на отчетни книги и предоставяне на годишни отчети по ред и образци, посочени в наредбата.

С Наредба № 1 са определени:

- реда и образците за водене на отчетност за дейностите по отпадъците;
- реда и образците за предоставяне на информация за дейностите по отпадъците;

- реда за предоставяне на информация от лицата, които пускат на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци;
- реда за водене на публичните регистри по чл. 45, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците;
- изграждането и поддържането на национална информационна система за отпадъци.

Задължени лица по наредбата са:

- лицата, чиято дейност е свързана с образуване на производствени и/или опасни отпадъци, с изключение на отпадъците, образувани от домакинства, търговските и административните сгради;
- лицата, чиято дейност е свързана със събиране и транспортиране и/или събиране и съхраняване и/или третиране на производствени и/или опасни отпадъци; - лицата, чиято дейност е свързана със събиране и транспортиране и/или събиране и съхраняване и/или третиране на битови и/или строителни отпадъци;
- лицата, чиято дейност е свързана със събиране и транспортиране и/или събиране и съхраняване и/или третиране на масово разпространени отпадъци;
- лицата, които пускат на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци;
- организациите по оползотворяване и лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално по наредбите съгласно чл. 13, ал. 1 ЗУО;
- регионални сдружения за управление на отпадъци;
- лицата, извършващи дейности като търговец и/или брокер на отпадъци.

2. Събиране, съхраняване и обработване на информация за отпадъците в Община Созопол

Основната информация за отпадъците в общината се осигурява от Дирекция „Устройство на територията, инвестиционна политика, екология и проекти“ и Отдел „Инвестиционна политика, екология и проекти“, към което се подават отчетите от фирмите, извършващи дейности по сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъци.

В Община Созопол е налична следната документация, свързана с управление на отпадъците:

- Програмни документи,планове – програми за управление на отпадъците, планове за привеждане на депа в съответствие с нормативните изисквания, планове за мониторинг и др.

- Нормативни документи на общинско ниво – наредби, правилници и др.;
- Документи във връзка с определяне на цени и такси за услугите – план – сметки за необходимите разходи по ЗМДТ за битови отпадъци и определяне на такса за битови отпадъци;
- Заповеди на кмета на общината, свързани с управление на отпадъците.
- Решения на общинския съвет, свързани с управлението на отпадъците;
- Документация от проведени обществени поръчки за възлагане на дейности по отпадъците;
- Договори, сключени от общината с външни фирми за изпълнение на дейности по отпадъците – за събиране и транспортиране на битови отпадъци, за разделно събиран и за рекултивация на закритото общинско депо за отпадъци;
- Отчети за изпълнение на сключените договори – количества събрани и транспортирани отпадъци, количества отпадъци, предадени за рециклиране/ обезвреждане, периодични справки, съгласно клаузите на договорите;
- Справки за изплатени средства по договори за услуги за събиране, транспортиране и депониране на отпадъци;
- Документация по изпълнение на екологични проекти, свързани с управление на отпадъците;
- Документи от контролната дейност, извършвана от общината;
- Констативни протоколи от извършени проверки от контролни органи по изпълнение на задълженията на кмета на общината в областта на управление на отпадъците;
- Информационни материали – брошури, листовки, прессъобщения във връзка с провеждане на акции и кампании в областта на управление на отпадъците.

Посочената документация се събира, съхранява и обработва от различни структурни звена от общинската администрация, в съответствие с функционалните им характеристики съгласно Устройствения правилник на Общинска администрация – гр. Созопол.

По отношение на вида и количеството на събраните, транспортирани и третирани отпадъци, източници на информация са дружествата, на които е възложено извършването на дейностите и организациите по оползотворяване на масово разпространени отпадъци, с които са сключени договори за сътрудничество. В съответствие с изискванията на *Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. за реда и образците, по*

които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри, тези юридически лица водят текуща отчетност и представят годишни отчети в Изпълнителната агенция по околна среда. Също така, съгласно клаузите на сключените договори с Община Созопол, те предоставят информация и на общината.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.5 АНАЛИЗ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯТ КАПАЦИТЕТ

Планирането, регулирането и налагането на законодателството по управление на отпадъците зависи от наличните човешки ресурси в общината. За да се подпомогне изпълнението на законодателството, компетентните органи на национално, регионално и общинско ниво се нуждаят от достатъчен и добре обучен персонал, ангажиран със:

- разработване на политиката за управление на отпадъците, планиране и прилагане на местно ниво;
- разработване и прилагане на екологичното законодателството, технически стандарти и ръководства за дейностите по управление на отпадъците;
- съгласуване на разрешения за дейности с отпадъци и за изграждане и експлоатация на инсталации за оползотворяване и обезвреждане;
- упражняване на контрол, извършване на проверки и мониторинг на дейностите и инсталациите, образуващи и/или третиращи отпадъци;
- инициране и налагане на мерките по прилагане на законодателството;
- събиране, обработка, анализиране и докладване на данни;
- подготовка, разработване, оценка, прилагане и надзор на проекти за изграждане на общинската инфраструктура за отпадъци.

Изпълнението на настоящата Програма за управление на отпадъците в община Созопол до 2028 г., изисква подобряване на институционалния капацитет и засилване на контролните функции на местно ниво.

Планирането и установяването на финансово обезпечени и поносими за населението системи за събиране (включително разделно) и транспортиране на отпадъците, изграждането и експлоатацията на съоръжения и инсталации, е предизвикателство. Това налага приемането на мерки за насърчаване на кооперирането между общините, с цел изпълнение на техните отговорности и ще подпомогне усъвършенстването на системите за управление на отпадъците в общините и чрез регионалните инициативи ще бъде осигурен достъп до необходимото ноухау и техническа инфраструктура за обезвреждане на приемлива за населението цена.

В дейностите по управление на отпадъците са ангажирани следните институции: Община Созопол; Общински съвет – Созопол; Кметове и Кметски наместници на населените места.

Дейностите по управление на отпадъците на местно ниво в община Созопол се осъществяват чрез:

- изпълнение на Общинската програмата за управление на отпадъците и
- спазване на Наредбите, приети от Общински съвет Созопол, имащи отношение към темата с отпадъците.

Кметът на общината е отговорно лице за управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия по смисъла на Закона за управление на отпадъците и местната наредба по прилагането им.

За подпомагане на работата на кмета на Общината в изпълнение на задълженията и отговорностите му, в администриране на дейността са заети и други отговорни звена и лица от общинската администрация:

Дирекция „Устройство на територията, инвестиционна политика, екология и проекти “

Дирекцията има за цел да гарантира опазването на зелените територии и цялата екологична мрежа в процеса на устройството на територията, инвестиционното проектиране и строителството в община Созопол.

Дейността на общинската администрация се контролира и утвърждава от Общинския съвет, който включва представители на различни политически партии и на различни по структура и състав териториални и социални общности.

3.4 Отдел „Инвестиционна политика, екология и проекти“

Ключови отговорности и задължения, които са присъщи на експертите от този отдел в Община Созопол са предимно насочени към работа със специализирана екологична нормативна база и документи, развитие и разработване становища, доклади, експертни оценки и други.

Друг фокус на дирекцията се състои в подготовка, управление и координация на проекти с екологична насоченост за целите на кандидатстване за получаване на безвъзмездна финансова помощ. Освен това експертите извършват характерната за подобен отдел работа, която се състои в административно обслужване на граждани, бизнес други заинтересовани страни.

Основна цел на дирекцията е да разработва и задейства механизми свързани с организацията и ръководството на процеси и процедури по решаване и превенция на екологични проблеми. Дирекцията се занимава със специфични казуси, оперативни задачи, във връзка с постигане на целите, участие в програми, планове и проекти.

Характерна черта за работа на експертите в дирекцията е участието в комисии и съвети по проблемите на опазването на околната среда съвместно с други технически служби в общината, с представители на различни институции и други заинтересовани страни. Дирекцията е ангажирана и в това да събира, систематизира, анализира и предоставя информация на населението за състоянието на околната среда в общината.

Общината полага непрекъснати усилия за повишаване капацитета на служителите по отношение на действащата нормативна уредба, прилагането ѝ на практика и своевременно идентифициране и предприемане ефективни действия по отношение нарушенията на нормативната уредба в областта на управлението на отпадъците.

За извършване на контролна дейност в общината са упълномощени освен компетентните служители и кметовете на кметствата. Актовете се съставят от експертите по опазване на околна среда на Общината, от представители на РИОСВ – Бургас, за замърсени терени и неправомерно изхвърляне на отпадъци и за нарушения на наредбите, приети от Общинския съвет - Созопол.

В областта на дейностите с отпадъци общината има разработени програмни и нормативни документи, актуални спрямо приетите документи на национално ниво.

Контролната дейност, свързана с налагането на санкции се извършва от длъжностни лица в общинска администрация и експерти от РИОСВ.

Контролната дейност може да бъде подобрена чрез:

- Подобряване на координацията между контролните органи на различно подчинение;
- Създаване на адекватен контролен инспекторат в общината, увеличаване на броя на служителите в него;
- Осигуряване на автомобил за контролната дейност;
- Провеждане на обучения по Закона за управление на отпадъците за контролната дейност на общината;
- Провеждане на обучение по изискванията за съставяне на констативни протоколи и наказателни постановления;

• Максимално използване на възможностите на НПО да участват и да подпомагат контролната дейност на инспекторите за подобряване на уменията и подходите за налагане на глоби и санкции, както и за популяризиране на непрекъснато променящото се законодателство.

Задълженията на Кмета на общината по отношение управление на отпадъците са разписани в Глава I на ЗУО, Раздел III Задължения на органите на местното самоуправление и местната администрация. Кметът на община е отговорен за:

• осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци;

• събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения;

• почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковите и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;

• избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения;

• организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата;

• разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;

• организирането на разделно събиране на опасните и биоразградими битови отпадъци.

ИЗВОД

- **Анализът на институционалния капацитет за управление на отпадъците в общината показва, че възложените с нормативната уредба правомощия и задължения на Кмета на общината са обезпечени чрез функциите на административното звено в Община Созопол.**
- **Анализът на количествените характеристики на човешките ресурси показва, че броят на служителите, пряко отговорни за опазването на околната среда и управлението на отпадъци е недостатъчен спрямо разширяващите се ангажименти на общините в тези сфери.**

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 ПРОГНОЗИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението. През десетгодишния период 2002-2012 г. по данни на НСИ образуваните битови отпадъци на човек от населението в България намаляват значително от 601 до 446 кг/жител/година. По отношение на нормата на натрупване на битови отпадъци на жител спрямо средните стойности за ЕС-27, България е с по - благоприятни стойности през последната отчетна 2012 г. и тенденциите в динамиката на показателя за периода. За същия десетгодишен период образуваните битови отпадъци на жител средно за ЕС-27 са съответно за 2002 г. – 527 кг./жител, а за 2012 г. - 492кг/ж. Данните на Евростат през 2011 г. показват съществени различия в страните членки на ЕС, като нормата на натрупване варира от 298 кг/жител/година в Естония и 315-320 кг/жител/година в Полша и Чехия до 719 кг/жител/година в Дания.

Ако не бъдат предприети целенасочени мерки за предотвратяване на образуването на битови отпадъци, може да се очаква, че количеството на образуваните битови отпадъци в България ще нараства в резултат на икономически растеж, повишаване на доходите и потреблението в домакинствата. В резултат на разработването обаче на Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъците 2014-2020 г. и прилагане на мерките, предвидени в нея, може да бъде прогнозирано стабилизиране на количеството образувани битови отпадъци, като България продължи да е с един от най-благоприятните показатели „образувани битови отпадъци на жител/година”. Тенденциите в този показател са точен измерител за предотвратяването на образуването на отпадъци като най-високо ниво в йерархията на управление на отпадъците. Много по-неблагоприятен е показателят депонирани битови отпадъци на жител за България спрямо средното ниво на показателя за ЕС. В България количеството на депонирани отпадъци намалява с по-бързи темпове от средното за ЕС, но в България се депонират почти два пъти повече битови отпадъци на жител от средноевропейското ниво.

С цел осигуряване на единен и аргументиран подход при осъществяването на прогнозите за битови отпадъци през 2019 г. МОСВ утвърди актуализирана Методика за определяне на морфологичния състав на отпадъците.Методиката определя минималните изисквания при извършване на морфологичен анализ, които следва задължително да се спазват от общините. За целите на изготвяне на общинската програма за управление на отпадъците общината използва резултатите от

националното проучване за морфологичния състав на битовите отпадъци, извършено за всяка община, тъй като няма актуално изследване за морфологичния състав на отпадъците в общината, съобразено с националната методика за определяне на морфологичния състав на отпадъците извършено след националното проучване .

Целите на националното законодателство свързано с управление на отпадъците 2021 - 2028 са подготовка за повторна употреба и рециклиране:

– най-късно до 1 януари 2020 г. подготовката за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, да достига не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

– най-късно до 31 декември 2025 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци да достигне най-малко до 55 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

– най-късно до 31 декември 2030 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци да достигне най-малко до 60 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

– най-късно до 31 декември 2035 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци да достигне най-малко до 65 на сто от общото тегло на тези отпадъци.

Прогнозата за количествата образувани битови отпадъци в Обшина Созопол за периода 2021 – 2028 година е изготвена въз основа на два компонента:

- Брой на населението и демографска прогноза за периода 2021-2028 г.;
- Норма на натрупване на отпадъци на 1 жител.

За целите на изготвянето на общинска програма за управление на отпадъците е изготвена прогноза за населението през периода на програмата. Прогнозата за населението е изготвена чрез използване на трендовете от прогнозите на НСИ за населението на страната, I вариант (при хипотеза за конвергентност) по области.

Както вече споменахме, демографските тенденции, наблюдавани за общината се различават от тези на национално и областно ниво, тъй като общият брой на населението в Община Созопол бележи ръст през 2017 и 2018 г., докато в страната и Област Бургас се наблюдава отрицателен прираст с всяка следваща година. С оглед на факта, че община Созопол е благоприятно място за живот, може да предположим, че

броят на населението през следващите осем години ще се задържи. В подкрепа на хипотезата са и данните от положителния механичен прираст.

Съгласно актуализирана Методика за определяне на морфологичния състав на отпадъците на МОСВ от 2019 г. са определени референтните стойности за отделните стойности на различните съставки на отпадъците:

НАЦИОНАЛНО НИВО	СРЕДНИ СТОЙНОСТИ
Ситна Фракция<4см	28%
Градински	13%
Пластмаса	11%
Хранителни	10%
Инертни>4 см	5%
Текстил	5%
Стъкло	4%
Хартия	4%
Други	4%
Картон	4%
Метали	4
Дървесни	3
Опасни	2
Кожа	2
Гума	1
Всичко%	100

От извършените анализи се стигна до заключението, че твърде много рециклируеми и биоразградими отпадъци попадат в потока ТБО вместо в системата за разделно събиране изградена от общината. Разликите в количествено и процентно съотношение към 2018г. са обобщени в таблицата по – долу. Вижда се, че близо 2 048т рециклируеми отпадъци и 1 613т. инертни отпадъци попадат в потока на ТБО като превишение.

Превишени показатели	Превишение в %
Пластмаса	8,97
Хранителни	5,5
Инертни>4 см	15,6
Стъкло	4,36
Хартия	6,47
Общо	40,9

Ако отпадъците попаднат в системата за разделно събиране на отпадъци в общината, то тогава би се получила норма на натрупване 513,8 кг./ж. годишно, което би било приемливо за типът населено място.

Предвижданията за община Созопол са нормата на натрупване да се намали и да се задържи в референтните стойности за типа населено място.

Прогнозата отчита влиянието на управленски фактори, които имат важно значение за развитието на процесите. За постигане на набелязаните цели с фокус върху краткосрочните такива, е избран сценарият „Рязко ускоряване на процесите по разделно събиране на рециклируемите отпадъци“. Този сценарий е оценен чрез инструментариума на анализа разходи-ползи. При изготвяне на прогнозата са отчетени данните от анализа на съществуващата ситуация и очакваното увеличаване на количествата рециклирани битови отпадъци през прогнозния осем годишен период в резултат от внедряването на системите за разделно събиране както и мерките за тяхното доразвиване. Прогнозата отчита също и промените в националното и европейското законодателство, като например факта, че в Европейския съюз беше приета директива за намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда. Ето защо, от 2022г. всички потребители, включително тези в България, ще трябва да се разделят с част от пластмасовите продукти за еднократна употреба.

Преследваните цели са реалистични за Община Созопол, при изпълнение на системите за разделно събиране на битови отпадъци най-малко за хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло и на отпадъци от опаковки от същия произход, както и разделно събиране на биоразградимите отпадъци. Поставените цели за разделно събиране и рециклиране на биоотпадъци трябва да бъдат постигнати чрез разделно събиране при източника на образуване и оползотворяване чрез компостиране, анаеробно разграждане или като източник на възобновяема енергия в инсталация за изгаряне на биомаса.

Следва да се отбележи, че без изграждане на съответната информационна система, която да позволи отчитането на количествата събрани отпадъци от търговски обекти и пунктове за вторични суровини, постигнатите резултати не могат да бъдат информационно обезпечени.